
Met Elkaar, Voor Elkaar

Monitoring doelstellingen, effecten en indicatoren

De Doetinchemse Kaderrapportage

Q4 - 1 januari - 31 december 2015

4

15 maart 2016

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	4
Historie	4
Rapportages tot nu toe	5
Van kwantitatief naar kwalitatief: werkt De Doetinchemse Keuze in de praktijk?	5
Samenwerking met het EPG (Evaluatiebureau Publieke Gezondheid)	5
Indicatoren en conclusies per DDK(sub)doelstelling	6
Financiën + risico's volledig bij jaarrekening?	6
2. KADERS, DOELSTELLINGEN EN HEFBOMEN DDK3	7
Kaders – uitgangspunten vastgesteld door de gemeenteraad	7
Concrete doelstellingen DDK3	9
Hefbomen	10
3. KERNCIJFERS & INDICATOREN	11
Beschermd wonen	11
Nieuwe meldingen bij Buurtplein	12
Aantal inwoners bekend bij Buurtplein	13
Wat gebeurt er na een melding bij Buurtplein?	14
Inzet op verschillende levensterreinen van onze inwoners	14
Zwaarwegende adviezen van Buurtplein	15
EPG - Samenvatting - subdoel 1a. Meer inwoners van Doetinchem achten zichzelf in staat hun leven zelf vorm te geven	16
EPG - Conclusies - subdoel 1a. Meer inwoners van Doetinchem achten zichzelf in staat hun leven zelf vorm te geven	16
Bijstand	17
Participatieladder	18
Betaald werk met intensieve, structurele ondersteuning	19
Financiële ondersteuning	20
Bijzondere bijstand	20
Compensatie zorgkosten – o.a. GarantVerzorgd	21
Kwijtschelding	22
Meedoenarrangement	23
Schuldienstverlening	24
EPG - Samenvatting - subdoel 1b. Meer inwoners kunnen zelfstandig in hun inkomen voorzien.	25
EPG - Conclusies - subdoel 1b. Meer inwoners kunnen zelfstandig in hun inkomen voorzien.	25
Gevonden oplossing voor ondersteuning i.h.k.v. de Wmo 2015	26
Regie over het eigen leven	27
Gebruik en bekendheid gemeentelijke voorzieningen	27
EPG - Samenvatting - subdoel 1c. Meer inwoners lossen hun problemen zelf (weer) op.	28
EPG - Conclusies - subdoel 1c. Meer inwoners lossen hun problemen zelf (weer) op.	28
Buurtparticipatie	29
Deelnemende organisaties Meedoenarrangement	30
Collectivering door Buurtplein	30
EPG - Samenvatting - doel 2. Meer inwoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven voelen zich verantwoordelijk voor de buurt.	31
EPG - Conclusies - doel 2. Meer inwoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven voelen zich verantwoordelijk voor de buurt.	31
Sociale samenhang in de buurt	32
Buurtbeleving	33
Deelname aan leuke activiteiten in de buurt	33
Overlast van personen in de buurt	33
Sociale uitsluiting	33
Sociaal raadslidenwerk en buurtbemiddeling	34
Buurtbemiddeling	34
Vrijwilligerscentrale	34

EPG - Samenvatting - doel 3. De sociale cohesie in de buurt groeit	35
EPG - Conclusies - doel 3. De sociale cohesie in de buurt groeit.....	35
Beroepsbevolking met een betaalde baan	36
EPG - Conclusies - doel 4a. Meer mensen aan het werk bij reguliere werkgevers.	36
Jeugdhulp.....	37
Welke type jeugdhulp krijgen onze jongeren?	38
Meldingen Aanvang Zorg (MAZ)	41
Kinderen in armoede.....	41
Jonge mantelzorgers	41
Psychosociale problemen bij de jeugd.....	41
EPG - Samenvatting - 4b. Meer jeugdigen groeien gezond en veilig op in hun vertrouwde omgeving	42
EPG - Conclusies - 4b. Meer jeugdigen groeien gezond en veilig op in hun vertrouwde omgeving.....	42
Deelname aan basis- en voortgezet onderwijs	43
Voortijdig schoolverlaters	43
EPG - Conclusies - 4c. Meer kinderen nemen deel aan het reguliere onderwijs	43
Ondersteuning Thuis	44
Huishoudelijke Hulp Toelage.....	45
Ondersteuning Thuis & Buitenshuis (begeleiding incl. dagbesteding).....	46
Aantal gevoerde Gesprekken	47
PGB voor het sociaal netwerk.....	48
EPG - Samenvatting - 4d. Meer inwoners wonen langer in hun vertrouwde omgeving (veelal thuis).	49
EPG - Conclusies - 4d. Meer inwoners wonen langer in hun vertrouwde omgeving (veelal thuis).....	49
4. MAATSCHAPPELIJKE SIGNALLEN.....	50
Telefonische contacten	50
Website.....	50
Aantal bezwaren	51
Inhoud van de bezwaren op Zorgplein	52
Inhoud van de bezwaren op Werkplein/Laborijn.....	53
Hoe zijn de bezwaren afgehandeld?	53
Beroep	55
Klachten over de gemeente.....	56
Servicenormen Zorgplein	57
Klachten over Buurtplein.....	57
5. BUDGETONTWIKKELING	58
OUDE: 27. Financiële vertaling van beleidskeuzes	59
Budgetmutaties na besluitvorming DDK3	62
Taakmutaties - decembercirculaire.....	62
Objectief verdeelmodel voor Beschermd wonen 2016	64
Uitputting budget oude taken Wmo 2015.....	65
Uitputting budget nieuwe taken Wmo 2015.....	66
Uitputting budget Beschermd wonen 2015.....	66
Uitputting budget Jeugd 2015 (reeds gemeld in Q3).....	66
Uitputting Participatiebudget (bijstand/re-integratie) 2015	67
Risicobuffer.....	68
Risicoreserve	68
6. RISICO'S	69
Actualisatie risico top-10.....	70
Actualisatie risicomatrix	73

I. Inleiding

Transities. DDK. 3D's. Overheveling van Rijkstaken. Decentralisaties. Met Elkaar, Voor Elkaar. Transformatie.

Het sociaal domein laat zich moeilijk in één allesomvattend keurslijf plaatsen. Dat is ook wel kenmerkend voor de verscheidenheid aan wetten waar de gemeente vanaf 1 januari 2015 voor verantwoordelijk is: jeugdzorg, maatschappelijke ondersteuning, werk en participatie, inkomen, dagbesteding, begeleiding en beschermd wonen zijn vanaf die datum allemaal taken van de gemeente. Het is geen verrassing dat bij een dergelijk palet aan nieuwe en vernieuwde taken een hoop inhoudelijke verschillen zichtbaar zijn. De zorg voor jeugd is bijvoorbeeld een hele andere “tak van sport” dan het bieden van ondersteuning om weer een baan te vinden.

Wat de regelingen echter gemeenschappelijk hebben is een accentverschuiving van overheidsregie naar de eigen verantwoordelijkheid van burgers. Als iemand zelf in staat is regie op zijn leven te voeren (al dan niet met behulp van familie, vrienden of een algemene voorziening dan is dat het uitgangspunt. En wie dat niet zelf kan (regelen) krijgt hulp van de gemeente. Maatwerk is dus voor wie dat écht nodig heeft en het niet zelf kan. Kantelen van “zorgen voor” naar “zorgen dat”.

Historie

In Doetinchem is het fundament voor de kantelingsgedachte al gelegd bij de invoering van de 1e tranche Wmo in 2007. De wijkgerichte gedachte van *Met Elkaar, Voor Elkaar* heeft conceptueel al omstreeks 2012 beslag gekregen in de vorm van *Wijkwerk Nieuwe Stijl*. Ook op het gebied van (arbeids)participatie is met de nadere invoering van de Participatiewet (in 2011 nog “*Wet Werken naar Vermogen*” geheten) reeds lang voor DDK een omslag gemaakt in cultuur, denken en serviceverbetering voor onze inwoners. Daarnaast is de gemeente nu verantwoordelijk voor nieuwe taken op het gebied van jeugdzorg, beschermd wonen en voormalige AWBZ-zorg als begeleiding en dagbesteding. Kortom, in 2014 heeft een jarenlang proces van nieuwe regelgeving en een veranderende maatschappij een integrale benadering gekregen in *Met Elkaar, Voor Elkaar, De Doetinchemse Keuze 3*.

Daarmee is het verandertraject uiteraard niet afgerond. Integendeel, de belangrijkste fase ,de daadwerkelijke uitrol in de Doetinchemse samenleving, is pas begonnen in 2015 en moet in de opvolgende jaren verder gestalte krijgen.

Nieuw beleid en regels brengen ontegenzeggelijk veranderingen met zich mee. Voor inwoners en instellingen maar ook voor de gemeentelijke organisatie en daarmee nauw verbonden partners. Het is daarom van evident belang dat het college, de raad en andere belanghebbenden en geïnteresseerden (waarvan onze inwoners uiteraard de belangrijkste zijn) zich gedurende het lopende jaar een goed beeld kunnen vormen van wat deze transities daadwerkelijk betekenen. Met deze rapportages hoopt het college bij te dragen aan het beantwoorden van vragen als:

- Welke veranderingen zien we in de samenleving?
- Werkt de methodiek met buurtcoaches en consulenten?
- Zien we dankzij preventie en laagdrempelige oplossingen een teruggang in het gebruik van duurdere maatwerkvoorzieningen?
- Zorgt de wijkaanpak voor meer sociale cohesie?
- Verbeterd met behulp van het eigen netwerk de zelfredzaamheid?
- En wat betekent dat nu eigenlijk voor de individuele inwoner?
- Kunnen inwoners en organisaties goed “meekomen” in het veranderingsproces van De Kanteling?

Rapportages tot nu toe

De gemeente Doetinchem heeft het afgelopen jaar steeds zo transparant mogelijk gerapporteerd over de landing van de decentralisaties in de Doetinchemse samenleving. Het gaat daarbij om vragen die *kwantitatief* van aard waren: het in beeld krijgen van (het aantal) de Doetinchemse inwoners die ondersteuning nodig hebben om mee te doen in de samenleving, de aard van hun vragen en de gevonden oplossingsrichtingen.

De voorgaande rapportages waren daarmee hoofdzakelijk een feitelijk weergave van de werkelijkheid op dát moment. Er is getracht deze werkelijkheid zo goed als op dat moment mogelijk was inzichtelijk te maken d.m.v. een aantal thema-hoofdstukken:

2. Kaders, doelstellingen en hefboven DDK3;
3. Kerncijfers & indicatoren;
4. Maatschappelijke signalen;
5. Budgetontwikkeling;
6. Risicomatrix

Van kwantitatief naar kwalitatief: werkt De Doetinchemse Keuze in de praktijk?

Het relateren van deze feiten aan de vraag of we met DDK de beoogde resultaten halen is bepaald geen sinecure. De transitie van het sociaal domein is als geheel een zeer complexe operatie geweest: dat brengt ontegenzeggelijk onvolkomenheden met zich mee, zowel op het niveau van brede beleidsvraagstukken, als in de uitvoering op individueel casusniveau en in de “systeemwereld” van ICT, gegevenskoppeling, administratie en facturatie.

Deze zoektocht stond centraal in 2015, en dat zal ook in 2016 en 2017 nog het geval zijn. Het is om die redenen dat een volledige beleidsevaluatie nu nog te vroeg is: de ingezette beweging moet tijd krijgen om tot volle wasdom te komen en door te gaan werken in de werkprocessen en cultuur van de betrokken organisaties en -zeker niet in de laatste plaats- moet ook nog “landen” bij onze inwoners. Een cultuuromslag vergt immers een lange adem: van *recht hebben op* naar *zorgen dát*.

Samenwerking met het EPG (Evaluatiebureau Publieke Gezondheid)

Het sociaal domein is natuurlijk geen op zichzelf staande, beleidstheoretische exercitie maar heeft écht (en soms ook ingrijpend) effect op het leven van onze inwoners. Daarom hecht het college bijzonder aan adequaat inspelen op gesignaleerde ontwikkelingen, prangende knelpunten en signalen uit de samenleving. Daarvoor is een objectieve duiding van de feiten nodig, aangevuld met additioneel onderzoek. Daarom is samenwerking gezocht met het *Evaluatiebureau Publieke Gezondheid*. Het EPG is een initiatief van de academische werkplaats AGORA, een samenwerkingsverband tussen GGD Noord- en Oost-Gelderland en de Wageningen Universiteit. Deze samenwerking kent twee concrete vruchten:

1. Het EPG heeft een methodiek ontwikkeld waarmee de beleidsdoelstellingen getoetst worden op meetbaarheid en bijbehorende indicatoren. Het EPG heeft geconstateerd dat bij een aantal doelstelling uit DDK niet voldoende/toereikende indicatoren waren opgenomen, en heeft deze vervolgens aangevuld. Dit is dus een aanvulling van de gegevens van de bestaande rapportage. Deze zijn in dit rapport paars gearceerd. Waar mogelijk maakt het EPG een samenvatting van de feiten en wordt per doelstelling een conclusie gegeven. Ook deze zijn paars gearceerd, en zijn tot stand gekomen zonder inmenging van de gemeente Doetinchem.
2. Om daarnaast ook een kwalitatieve verdiepingsslag te kunnen maken, heeft het EPG interviews gehouden met Doetinchemse inwoners die het afgelopen jaar te maken hebben gekregen met het nieuwe beleid, en hoe deze inwoners dit en de bijbehorende nieuwe werkwijze hebben ervaren. Deze uitvraag geeft dus ook antwoorden op vragen die niet louter uit de bestaande indicatoren te halen zijn (die gaan vooral over cijfers) maar die veel meer gaan over zelfredzaamheid, klanttevredenheid en de vraag of de inwoner uiteindelijk

gebaat is bij de geboden oplossing. Naast deze gesprekken met onze inwoners, heeft het EPG een zogeheten EffectenArena georganiseerd met het middenveld: o.l.v. een onafhankelijke gespreksbegeleiding is gesproken met vertegenwoordigers van zorgaanbieders, een geleding van de sociale raad en met direct betrokken consultants (Zorgplein en Laborijn) en Buurtcoaches (Buurtplein).

Indicatoren en conclusies per DDK(sub)doelstelling

Deze 4e rapportage over héél 2015 heeft dus een iets andere inhoud en daarmee een iets andere volgorde dan de voorgaande drie. Per doelstelling worden de indicatoren weergegeven die het EPG bij die doelstelling heeft benoemd als leidend. Als een onderdeel **paars gearceerd** is, betreft het een bijdrage van het EPG: het kan dan gaan om een toegevoegde indicator óf om een conclusie/analyse.

Het EPG doet géén uitspraken over de 5e DDK-doelstelling omdat dat deze gaat over de uitputting/uitnutting/benutting van budgetten.

Financiën & risico's

Een bijzonder punt van aandacht is het thema financiën. De beleidskeuzes zoals gemaakt in DDK3 zijn nauw verweven met de overgang van Rijksbudgetten naar de gemeenten, vrijwel zonder uitzondering voorzien van kortingen en/of onzekerheid over de kloppendheid van de aantallen zorgontvangers waarvoor wij nu verantwoordelijk zijn. Ook ontwikkelingen op het gebied van de Participatiewet (o.a. fusietraject Wedeo/ISWI/W&I, stabilisatie van het aantal bijstandsgerechtigden, instroom van statushouders) zijn nog niet uitgekristalliseerd. Het voeren van vele Gesprekken, het correct “vullen” van onze klantenbestanden met alle benodigde gegevens en personalia en de aansluiting van zorgregistratie- en facturatiesystemen blijkt geen sinecure te zijn. Dat gecombineerd met de belangrijke ambitie van Doetinchem om geen inwoner *tussen wal en schip* te laten vallen resulteert erin dat 2015 een druk, complex en bewogen jaar is geweest. Daarbij is het bieden van de juiste ondersteuning aan de inwoner die dat nodig heeft, echter steeds als belangrijkste taak overeind gebleven.

In deze laatste kwartaalrapportage over 2015 geven we -waar we dat redelijkerwijs kunnen- inzicht in de financiële aspecten van de decentralisaties, o.a. op de onderdelen Wmo (HH & Wrv) en de Participatiewet. Voor Beschermd wonen, nieuwe taken Wmo (begeleiding) en jeugdhulp gaat het nog om voorzichtige schattingen en prognoses. Eveneens wordt inzicht gegeven in de door het Rijk door het jaar heen vastgestelde circulaire welke soms substantiële veranderingen in de beschikbare gelden hebben betekend. Op moment van schrijven wordt naarstig gewerkt aan de Jaarstukken 2015, waarin de “eindstand” van de uitputting van de budgetten opgenomen zal worden. Deze wordt niet eerder dan juni 2016 verwacht. Het is dan dat we met meer zekerheid kunnen beschouwen wat voor soort jaar 2015 in financieel opzicht is geweest.

2. Kaders, doelstellingen en hefboomen DDK3

Leidend bij de vraag of De Doetinchemse Keuze werkt, zijn de door deze raad gestelde kaders. Deze hebben beslag gekregen in 10 uitgangspunten, en daaruit voortvloeiend, 5 concrete beleidsdoelen. Deze demarcaties vormen het raamwerk voor alle besluiten die in en rondom het sociaal domein genomen zijn. Het EPG heeft met name ingezet om de doelstellingen zoals verwoord te toetsen op hun meetbaarheid en indien blijkt dat dit onvoldoende was met de reeds gekozen indicatoren, deze aan te vullen met nieuwe indicatoren en bijbehorende gegevens. Zo is het mogelijk dat het EPG per doelstelling, op basis van “oude” (Q1/Q2/Q3) én nieuwe indicatoren (Q4/EPG), een uitspraak doet over de mate van doelbereiking.

Kaders – uitgangspunten vastgesteld door de gemeenteraad

1. **De buurtcoach.**
  - a. De buurtcoach is er primair voor de zorg voor huishoudens en het helpen oplossen van problemen door eigen kracht en inschakeling van netwerken;
  - b. De buurtcoach wordt direct aangestuurd door de gemeente. De uitvoering wordt op afstand geplaatst van de gemeente; *[inmiddels werken buurtcoaches bij Buurplein BV, en heeft de gemeente een opdrachtvereenkomst met Buurplein gesloten]*
  - c. De buurtcoach heeft de regie vanuit de gedachte 1 plan, 1 huishouden, 1 regisseur. Zo coördineert hij de zorg voor een huishouden;
  - d. De buurtcoach is in veel gevallen de schakel naar de specialistische zorg. Dit aanbod van specialistische zorg doet hij niet zelf maar koopt hij in. De kennis en kunde uit deze zogenaamde 2e lijn organiseren we op Doetinchems niveau of regionaal.
2. **Wijkregie en het wijkbedrijf.**

Uitgangspunt is dat de wijkregisseur zich voor het collectief van de wijk zowel bezig houdt met het fysieke én het sociale domein. De wijkregisseur regisseert het wijknetwerk, de buurtcoach is een van de spelers in het wijknetwerk.
3. **Financiering.**
  - a. Ons uitgangspunt is dat we dit alles organiseren binnen de budgetten die we hiervoor van het Rijk krijgen, en de budgetten die we nu binnen de gemeente uitgeven; *[nb. In de Voorjaarsnota 2015 heeft de gemeenteraad besloten te stoppen met de structurele bijdrage vanuit de algemene middelen]*
  - b. We zetten deze middelen zo ver ontschot in als door het Rijk wordt toegestaan;
  - c. Met het voorgestelde model halen we een groot deel van de perverse prikkels weg. Op dit moment is het nog te vroeg te kiezen voor populatiegebonden budgetten voor de specialistische, 2^e lijns-voorzieningen;
  - d. Voor collectieve 0^e en 1^e lijns-voorzieningen zetten we de budgetten zoveel mogelijk wijkgericht in.
4. **Andere toegang.**
  - a. Burgers kiezen zelf het loket waar ze naartoe gaan. We willen het voor de burger zo simpel mogelijk organiseren. Dit betekent dat een groot deel van de enkelvoudige vragen rechtstreeks bij de consulenten van het Zorgplein of de consulenten van werk & inkomen terecht komen;
  - b. Wij organiseren het, bijvoorbeeld via de quickscan, zo dat wanneer er meer gesignaleerd wordt dan de enkelvoudige vraag, de buurtcoach wordt ingeschakeld.

5. **Externe partijen.**
  - a. We vragen van externe partijen mee te werken aan de omslag naar buurtcoaches en dit mede vorm te geven;
  - b. We vragen van externe partijen specialistische zorg te leveren. Hiervoor moeten ze in staat zijn op individueel huishoudenniveau op contractbasis afspraken met ons te maken;
  - c. We vragen externe partijen mee te werken aan een optimale verbinding naar de specialistische zorg. Ze leveren consultatie en dragen zorg voor behoud van expertise. Met het raadsbesluit rondom de Voortgangsrapportage (DDK2, april 2014) zijn hier de volgende kaders bij gekomen:

6. **De maatschappelijke effecten van de Doetinchemse aanpak van de transities te gaan monitoren met behulp van bijvoorbeeld de volgende punten:**
  - a. Inzicht in de gezondheidssituatie en het welzijn van de inwoners (per wijk);
  - b. Inzicht in de mate van participatie van de inwoners (per wijk);
  - c. Inzicht in de mate van zelfredzaamheid (per wijk);
  - d. De score voor sociale cohesie in de wijk/buurt;
  - e. De mate waarin ondersteuningsvragen worden opgelost in de 0^e en 1^e lijn;
  - f. Het aantal inwoners dat een beroep doet op de buurtcoach;
  - g. Het aantal inwoners dat een beroep doet op de (door de gemeente gefinancierde) tweede lijn;
  - h. De ontwikkeling van de kosten binnen het sociaal domein.

7. **Binnen de vastgestelde financiële kaders te blijven door in te zetten op:**
  - a. Inzet van oud voor nieuw voor de inzet van de buurtcoaches (vanaf 2015);
  - b. Het voorkomen van instroom in ondersteuning door een sterk netwerk en toegankelijke voorzieningen;
  - c. Het verminderen van volume en kosten van professionele ondersteuning door „het gewone leven” en mantelzorg, het vervangen van duurdere ondersteuning en het vervangen van individuele door groepsarrangementen;
  - d. Het verlagen van tarieven van aanbieders;
  - e. Het behalen van efficiencywinst door minder overlap van hulpverlening en minder coördinatie en vervoerskosten.

8. **Nieuwe instroom van cliënten vanaf 1 januari 2015 te behandelen volgens de werkwijze van de Doetinchemse Keuze.**

9. **Dit ook te doen voor cliënten van wie de indicatie afloopt vanaf 1 januari 2015. Daarbij rekening houden met het overgangsrecht.**

10. **Preventie is een prioritair onderwerp in het sociaal domein en een zeer belangrijke pijler onder het fundament van De Doetinchemse Keuze.**
  - a. We erkennen dat voorkomen van een probleem beter is dan (vroegtijdig) signaleren en oplossen;
  - b. We zetten allereerst in op het voorkomen van maatschappelijke problemen door laagdrempelige en adequate voorzieningen te bieden, organisaties en instellingen te ondersteunen die actief bijdragen aan de zelfredzaamheid van onze inwoners;
  - c. We zoeken daarbij slimme verbindingen tussen de partijen die bij kunnen dragen aan dit preventieve arrangement en stimuleren samenwerking en het benutten van gezamenlijke kansen.

Concrete doelstellingen DDK3

In het beleidsplan DDK3 – *Met Elkaar, Voor Elkaar* zijn de door de raad gestelde kaders dus vertaald naar concrete doelen:

- 1. *Vergroten van zelfredzaamheid van inwoners, huishoudens en opvoeders:***
  - a. Meer inwoners van Doetinchem achten zichzelf in staat hun leven zelf vorm te geven;
  - b. Meer inwoners kunnen zelfstandig in hun inkomen voorzien;
  - c. Meer inwoners lossen hun problemen (weer) zelf op.
- 2. *Meer inwoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven voelen zich verantwoordelijk voor de buurt.***
- 3. *De sociale cohesie in de buurt groeit.***
- 4. *Minder huishoudens in Doetinchem doen een beroep op een individuele maatwerkvoorziening:***
  - a. Meer mensen aan het werk bij reguliere werkgevers;
  - b. Meer jeugdigen groeien gezond en veilig op in hun vertrouwde omgeving;
  - c. Meer kinderen nemen deel aan het reguliere onderwijs;
  - d. Meer inwoners wonen langer in hun vertrouwde omgeving (veelal thuis).
- 5. *De totale kosten van voorzieningen en ondersteuning in het sociale domein dalen.***

Hefbomen

Deze doelen moeten bereikt worden binnen de (financiële) kaders zoals vastgesteld door de raad. Daarom is in DDK3 een aantal “hefbomen” benoemd die, mits ze goed en voldoende werken, ervoor zorgen dat de financiële opgave gehaald wordt. Onder andere beoogt De Doetinchemse Keuze bestaande arrangementen te vernieuwen en ze daarmee effectiever en efficiënter te laten worden. Ook moeten nieuwe arrangementen en voorzieningen waar dat mogelijk is, oudere en duurdere vormen van ondersteuning vervangen.

1. Preventie: het voorkomen van de vraag naar professionele ondersteuning.

Door een sterk sociaal netwerk en toegankelijke voorzieningen in de wijk. We weten bijvoorbeeld dat eenzaamheid onder ouderen leidt tot versnelde vragen naar ondersteuning en zorg. Door mensen te stimuleren zo lang mogelijk deel te nemen aan laagdrempelige activiteiten in de wijk, kan de zorgvraag (op zijn minst) worden uitgesteld. En, nog belangrijker, het draagt bij aan een leuker leven.

2. Preventie: het voorkomen van escalaties door tijdig ingrijpen en een integrale benadering.

Dit geldt bijvoorbeeld bij kwetsbare kinderen. Het vroeg herkennen van risico's, goed werkende netwerken in de wijk en de presentie van de buurtcoaches zijn hierbij belangrijk.

3. Vervanging (substitutie) van ondersteuningsvormen waardoor het volume en kosten van professionele ondersteuning vermindert.

a. Het vervangen van professionele ondersteuning door “het gewone leven” en mantelzorg.

Bijvoorbeeld wanneer mensen “beschut werk” kunnen doen bij echte werkgevers in plaats van sociale werkplaatsen. Of Stichting Cliënt initiatieven (SCI) die ervaringsdeskundigen en vrijwilligers inzet als begeleiders thuis in plaats van professionals, of na “instructie” door professionals.

b. Het vervangen van duurdere (vaak 2^e lijns)ondersteuning door goedkopere alternatieven.

Bijvoorbeeld in de ondersteuning thuis, waar in bepaalde gevallen Huishoudelijke Hulpen² praktische ondersteuning kunnen bieden in plaats van gespecialiseerde begeleiders.

c. Het vervangen van individuele door groepsarrangementen.

Het goed hanteren van de Kantelingsgedachte is hierbij cruciaal.

4. Het verlagen van tarieven van aanbieders.

Zo is er in de huidige situatie in een aantal gevallen sprake van complexe onderaannemerconstructies met veel marge tussen hoofd- en onderaannemer. Dit vraagt om doordachte inkoopstrategieën.

5. Efficiencywinst.

a. I regisseur zorgt voor minder hulpverleners en meer effectiviteit in een huishouden

b. minder coördinatie- en vervoerskosten door wijkgericht werken.

c. optimaliseren van de uitvoering, gericht op efficiencywinst.

6. Benutten verdienvermogen bijstandsgerechtigden en SW-medewerkers.

De nieuwe participatiewet biedt de mogelijkheid om het instrument loonkostensubsidie in te zetten voor werkzoekenden die niet in staat zijn op de arbeidsmarkt een baan te vinden tegen het wettelijk minimumloon. Samen met onder andere werkgevers zetten we er op in om dit te realiseren. Ook richten wij ons op het verhogen van de opbrengsten van de SW-medewerkers op de arbeidsmarkt .

De doorrekening van de financiële consequenties (mede gerelateerd aan deze hefbomen en circulaires) staan in het hoofdstuk over de [Budgetontwikkeling](#).

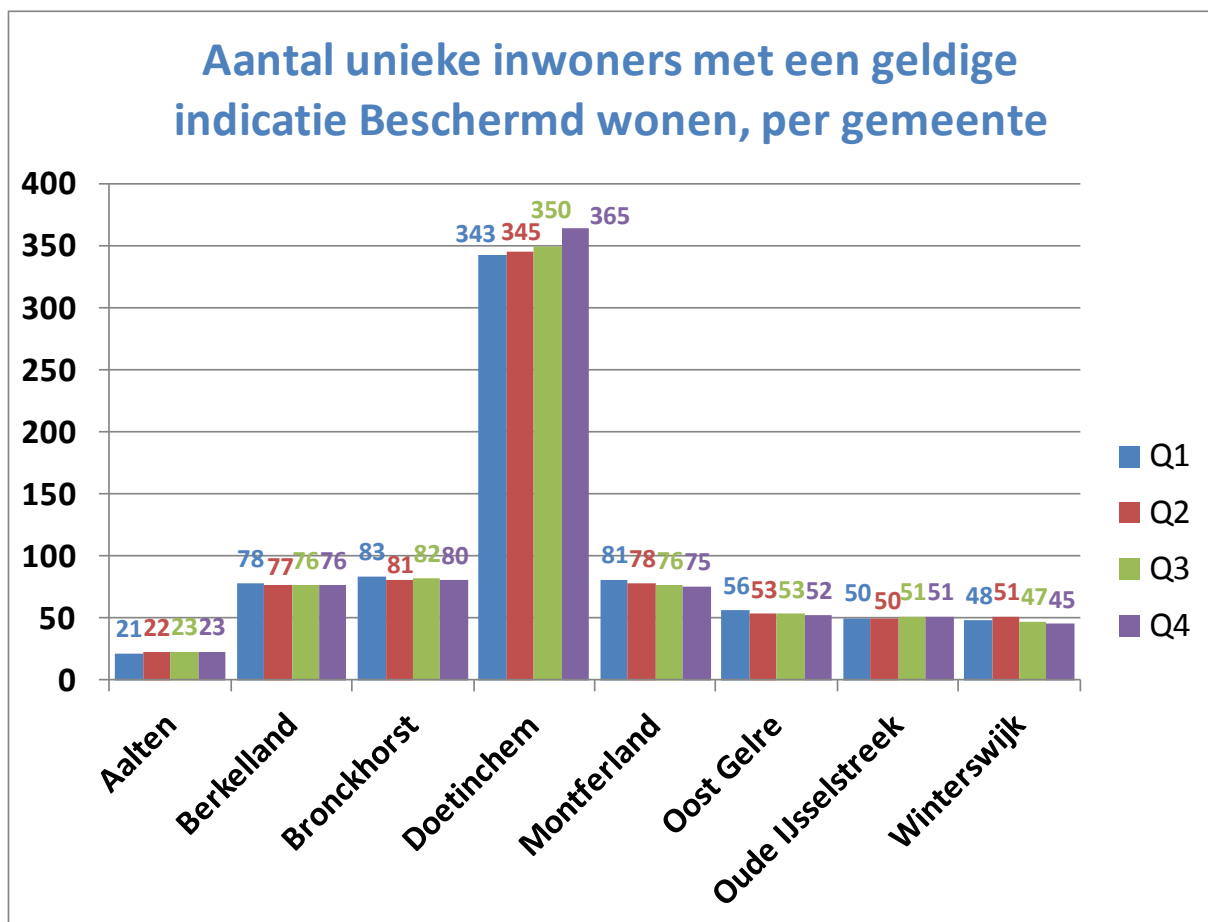
3. Kerncijfers & indicatoren

Doel 1. Vergroten van zelfredzaamheid van inwoners, huishoudens en opvoeders;
I a. Meer inwoners van Doetinchem achten zichzelf in staat hun leven zelf vorm te geven.

Beschermd wonen

Beschermd Wonen is bestemd voor mensen met psychische of psychosociale problemen, die niet in staat zijn zich op eigen kracht te handhaven in de samenleving. Zij wonen in een accommodatie van een instelling met daarbij behorend toezicht en begeleiding, gericht op het bevorderen van zelfredzaamheid en participatie, het psychisch en psychosociaal functioneren, stabilisatie van een psychiatrisch ziektebeeld, het voorkomen van verwaarlozing of maatschappelijke overlast of het afwenden van gevaar voor de cliënt of anderen. In uitzonderlijke gevallen wonen zij bij hun partner of familielid, waarbij diegene het bijbehorend toezicht en de begeleiding op zich neemt.

Het gaat dus om een kwetsbare doelgroep waarvoor relatief dure maatwerkvoorzieningen nodig zijn. In 2015 was er, voor de hele regio, zo'n €26,4 miljoen (na de meicirculaire 2015: €26,2 mln.) gemoeid met deze zorg. Er zijn ongeveer 750 geldige indicaties in de Achterhoek, maar niet iedereen verzilvert hun indicatie. Voor de begroting van 2016 is rekening gehouden met ongeveer 650 personen die daadwerkelijk hun indicatie "verzilveren". Na afronding van alle Gesprekken weten we of deze prognose juist is.

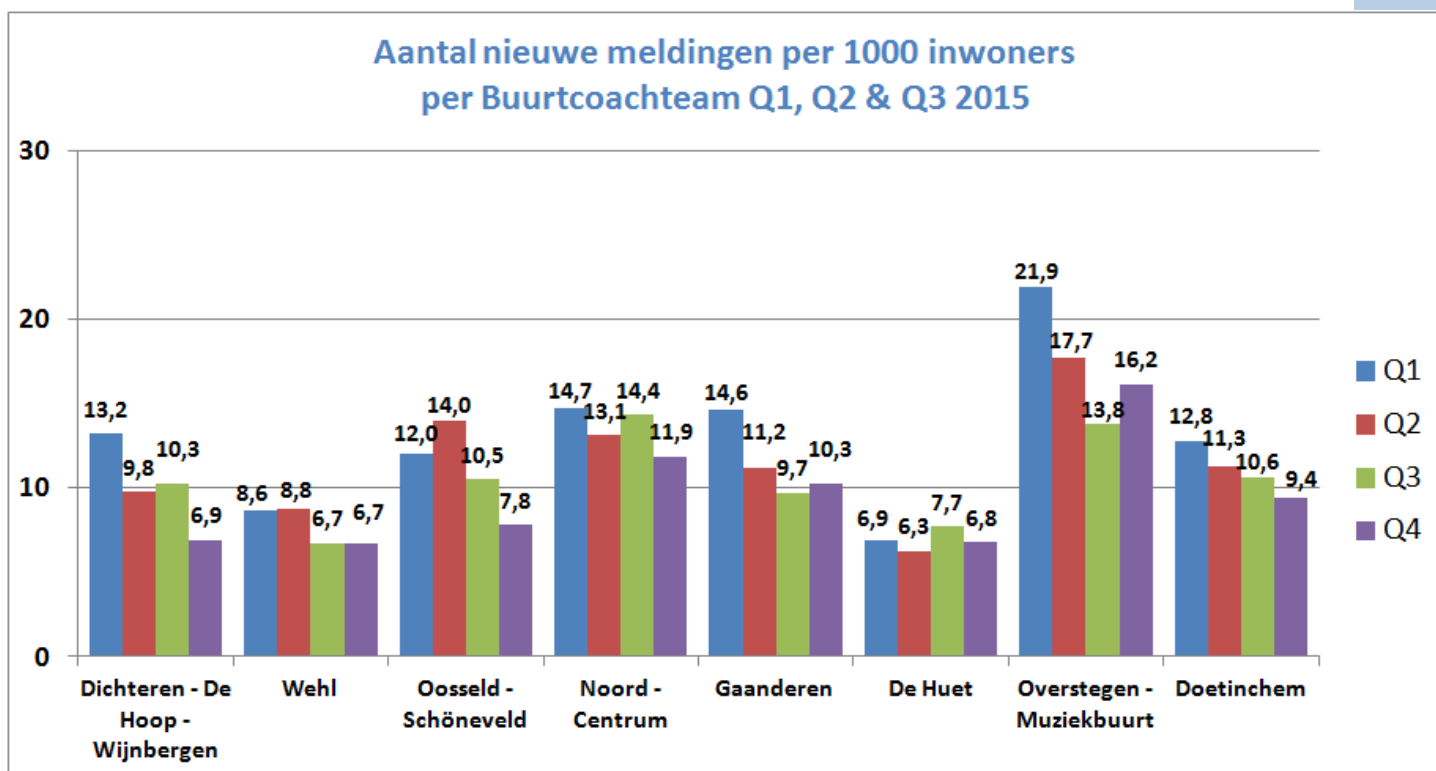

Doel I. Vergroten van zelfredzaamheid van inwoners, huishoudens en opvoeders;
 I a. Meer inwoners van Doetinchem achten zichzelf in staat hun leven zelf vorm te geven.

Nieuwe meldingen bij Buurtplein

Buurtplein is vanaf 1 januari 2015 verantwoordelijk voor het ondersteunen van gezinnen en individuen die op meerdere levensdomeinen niet voldoende zelfredzaam zijn. Buurtcoaches werken samen met de inwoner om een hulpvraag goed in kaart te brengen en te bekijken welke vorm van ondersteuning noodzakelijk en haalbaar is. In DDK3 is afgesproken dat Buurtcoaches in principe verantwoordelijk zijn voor inwoners met meervoudige problematiek. Inwoners met een enkelvoudige hulpvraag (die zich bijvoorbeeld prima zouden redden met behulp van één maatwerkvoorziening) worden geholpen door de consultants van Zorgplein en Laborijn.

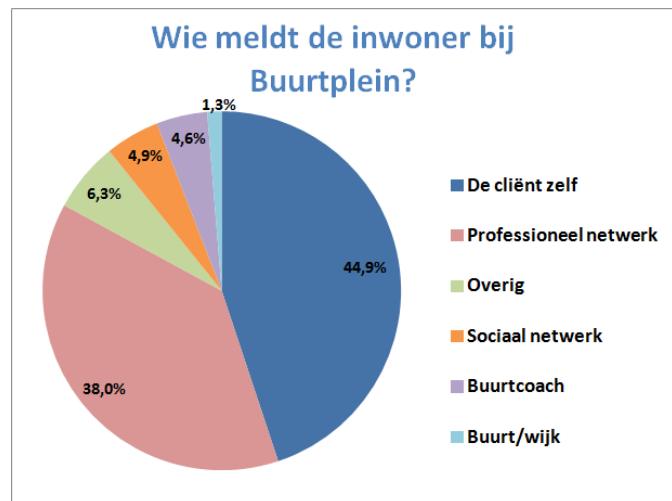
In onderstaand overzicht staat het aantal meldingen in de afgelopen kwartalen. Een melding is het vastleggen van een vraag, zorgmelding of signalering van een cliënt, een netwerkpartner of iemand uit de omgeving van een cliënt. Deze melding wordt vastgelegd door de buurtcoach, beheerder van een wijkcentra, medewerkers van stedelijke diensten of door een medewerker van het TIC van de gemeente. Dat wil overigens niet zeggen dat een inwoner dan automatisch in een Buurtcoachtraject komt; soms blijkt na intake dat een enkelvoudige oplossing volstaat of dat de inwoner zijn hulpvraag met behulp van eigen kracht en eigen netwerk heeft weten op te lossen.

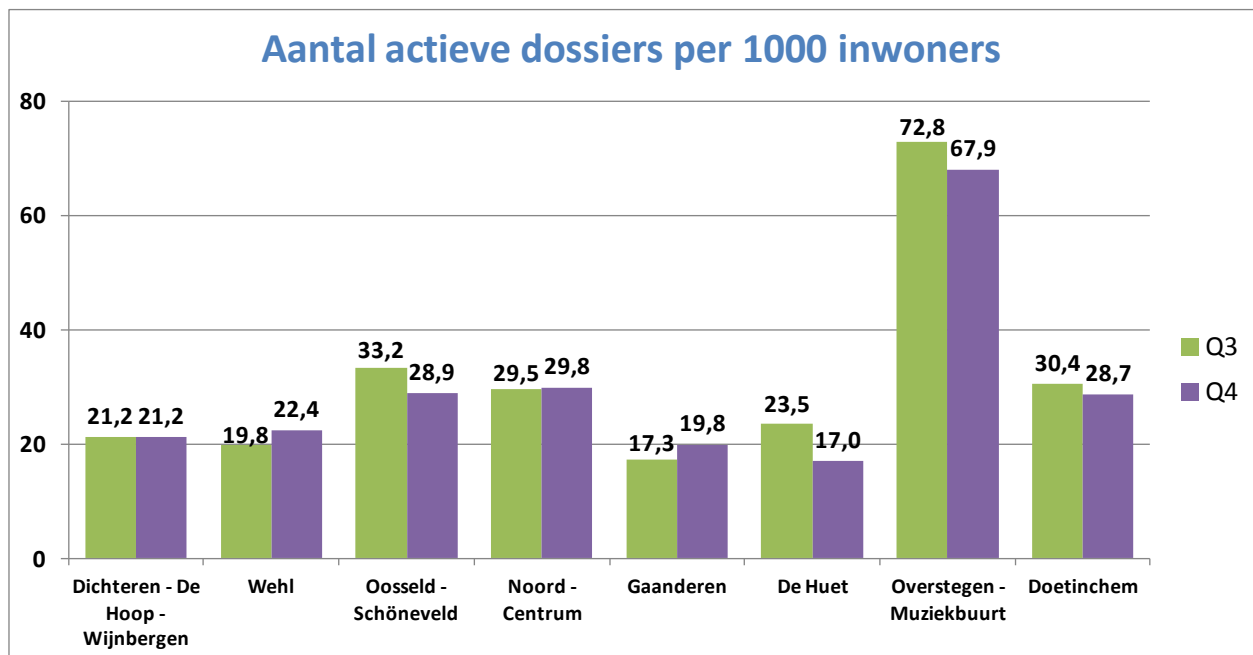
Met name in het eerste kwartaal van 2015 was het aantal aanmeldingen relatief hoog. We denken dat dit komt door de “aanzuigende werking” van het oprichten (en daar aandacht aan geven) van de nieuwe organisatie Buurtplein. In totaal zijn er in 2015 bij Buurtplein ruim 2.400 meldingen binnen gekomen, waarbij er minder nieuwe meldingen bij zijn gekomen naarmate het jaar vordert. De eerste aanloofphase lijkt daarmee voorbij, maar het is nog steeds moeilijk om in te schatten wat het structurele niveau van het aantal aanmeldingen is. Het is niet ondenkbaar dat in de toekomst zich weer meer mensen melden bij Buurtplein (de caseload groter wordt): we zetten immers in op een verschuiving van specialistische maatwerkondersteuning naar voorliggende voorzieningen (waar Buurtplein er één van is). We hebben nu ook goed in beeld zien in welke wijken/dorpen Buurtcoaches relatief vaker om hulp worden gevraagd.

Doel I. Vergroten van zelfredzaamheid van inwoners, huishoudens en opvoeders;*I a. Meer inwoners van Doetinchem achten zichzelf in staat hun leven zelf vorm te geven.*

In 2015 waren veel van deze nieuwe aanmeldingen afkomstig van de inwoner zélf. Maar het komt ook vaak voor dat een (reeds aanwezige) professionele ondersteuner/hulpverlener de verbinding legt met Buurtplein, of dat bijv. Zorgplein of Laborijn mensen doorverwijzen. Daarnaast komt het geregeld voor dat iemand in de omgeving van een (aspirant)cliënt zich zorgen maakt en daarom contact opneemt met het Buurtplein. Door in de wijk aanwezig te zijn en aldaar contacten te leggen, signaleren Buurtcoaches zelf ook “nieuwe” inwoners met een hulpvraag. Deze outreachende werking is één van de belangrijkste peilers onder de buurtcoach-aanpak.

Aantal inwoners bekend bij Buurtplein

Inmiddels heeft Buurtplein ook inzicht in het aantal actieve dossiers per wijk. Dit is dus feitelijk het “klantenbestand” van Buurtplein. Eind 2015 waren er ca. 1600 actieve dossiers (dus met actieve ondersteuning) en zo’n 300 zogeheten “waakvlamdossiers” (periodiek wordt gekeken of de cliënt zich nog goed weet te redden).

Daarmee “kent” het Buurtplein inmiddels een kleine 2000 inwoners. Dat betekent dat ongeveer 1 op de 28 Doetinchemmers met Buurtplein in contact is gekomen. Dit matcht ongeveer bij de DDK-verwachting dat 5% van alle Doetinchemmers behoefte zouden hebben aan meervoudige ondersteuning (van Buurtplein). Overigens zijn deze 2000 inwoners gedurende het jaar natuurlijk niet steeds dezelfde personen: er melden zich inwoners met een nieuwe vraag (instroom) en andere inwoners stromen juist weer uit bij Buurtplein. Deze grafiek geeft dus geen inzicht in de in- en uitstroom die plaatsvindt. Vanaf 2016 wordt dit wel bijgehouden.

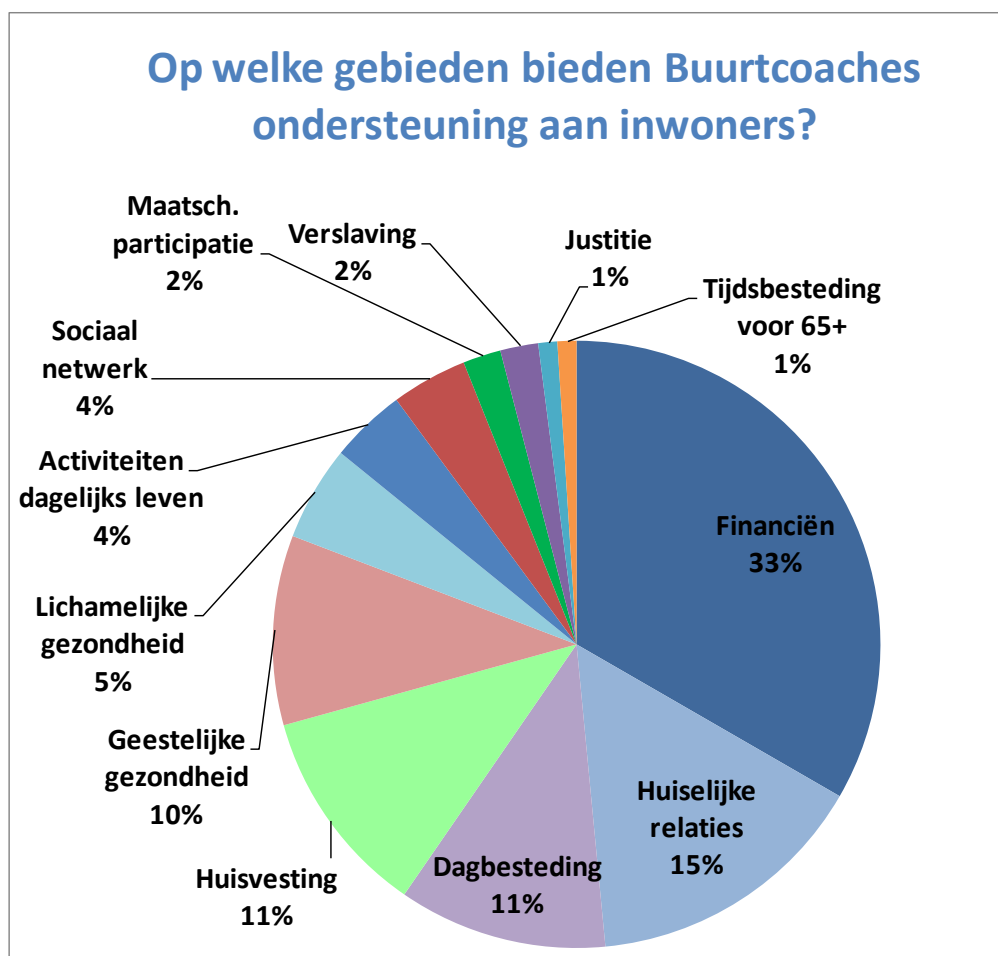
Doel I. Vergroten van zelfredzaamheid van inwoners, huishoudens en opvoeders;
I a. Meer inwoners van Doetinchem achten zichzelf in staat hun leven zelf vorm te geven.

Wat gebeurt er na een melding bij Buurtplein?

In het grootste deel van de gevallen (90%) wordt een melding omgezet in een *casus*: dat betekent dat een buurtcoach met deze inwoner in gesprek gaat om te kijken wat er precies speelt en wat er precies nodig is om zijn vraag op te lossen. Soms resulteert dat in een ondersteuningstraject, soms is een andere oplossing mogelijk. In ongeveer 4% van de gevallen wordt verwezen naar één van de andere (collectieve) diensten van Buurtplein. In een beperkt aantal gevallen (ca. 2%) melden inwoners zich ook bij de Buurtcoach met een vraag waarvan vrij snel duidelijk is dat een consulent van Zorgplein of Laborijn beter geschikt zou zijn. Kortom: deze “warme” overdracht werkt twee kanten op, en inwoners zijn altijd aan het goede loket, waar ze zich ook melden.

Inzet op verschillende levensterreinen van onze inwoners

De buurtcoach werkt met een aantal instrumenten, die hij, op maat, inzet zodat de cliënt inzicht krijgt in zijn situatie en wat hij graag zou willen. De Zelfredzaamheidsmatrix (ZRM) is een landelijk ontwikkeld en gebruikt instrument wat inzicht geeft in de mate waarin de cliënt zichzelf redt op verschillende levensgebieden. De buurtcoach vult samen met de cliënt de ZRM in, aan het begin en aan het einde van het traject. Zo wordt inzichtelijk op welke levensgebieden de cliënt aan de slag wil gaan en wat het resultaat daarvan is geweest. Het tijdsbestek van een halfjaar na implementatie van het regiesysteem is te kort om resultaten te laten zien in de zelfredzaamheidsontwikkeling of-stabilisatie. Wel is informatie beschikbaar op welke levensterreinen de meeste doelen zijn gesteld en ondersteuning en acties worden ingezet:

Ongeveer één derde van de gestelde doelen heeft betrekking op het levensgebied financiën. Daarnaast stellen veel cliënten doelen op de levensgebieden huiselijke relaties, dagbesteding (m.n. werk), huisvesting en geestelijke gezondheid.

Doel I. Vergroten van zelfredzaamheid van inwoners, huishoudens en opvoeders;
I a. Meer inwoners van Doetinchem achten zichzelf in staat hun leven zelf vorm te geven.

Zwaarwegende adviezen van Buurtplein

Wanneer de Buurtcoach samen met de inwoner tot de conclusie komt dat een maatwerkvoorziening nodig is, dan geeft hij dat in een *zwaarwegend advies* mee aan de consulent. Deze geeft vervolgens de beschikking met het wát af: de maatwerkvoorziening toegesneden op de situatie van de inwoners. Zo nodig doet de consulent nog nader specialistisch onderzoek om de situatie goed te kunnen beoordelen.

Ook hebben Buurtcoaches (samen met consulenten) Gesprekken gevoerd met inwoners die al een (oude) maatwerkvoorziening hadden. In 2015 hebben Buurtcoaches in totaal zo'n 500 zwaarwegende zwaarwegende adviezen afgegeven inhoudende een advies tot verstrekking van een maatwerkvoorziening op grond van de Jeugdwet en/of Wmo 2015. Daarnaast heeft Buurtplein ruim 300 keer doorverwezen naar het *Bureau voor Financiële Ondersteuning* (onderdeel van Zorgplein) voor ondersteuning op het gebied van de financiële huishouding van inwoners.

Doel I. Vergroten van zelfredzaamheid van inwoners, huishoudens en opvoeders;*I a. Meer inwoners van Doetinchem achten zichzelf in staat hun leven zelf vorm te geven.***EPG - Samenvatting - subdoel I a. Meer inwoners van Doetinchem achten zichzelf in staat hun leven zelf vorm te geven**

- Het aantal personen met een geldige indicatie voor Beschermd wonen woonachtig in Doetinchem, is gedurende 2015 vrij stabiel gebleven; van 343 naar 365.
- Het aantal nieuwe meldingen bij Buurtplein was in het eerste kwartaal het grootst; zo'n 730 nieuwe meldingen. Dit nam af tot zo'n 530 nieuwe meldingen in het vierde kwartaal. Het grootste aantal nieuwe meldingen per 1.000 inwoners is het grootst in de wijk Overstegen-Muziekbuurt.
- De ondersteuning van de buurtcoaches had in de meeste gevallen betrekking op de financiële situatie (33%), huiselijke relaties (15%), dagbesteding (11%) en huisvesting (11%).
- Ruim 4 op de 5 meldingen werden gedaan door de cliënt zelf (45%) of door het professionele netwerk (38%).
- Het aantal actieve dossiers is het grootst in de wijk Muziekbuurt-Overstegen.
- In 2015 hebben Buurtcoaches zo'n 500 zwaarwegende adviezen afgegeven voor een advies om een maatwerkvoorziening te verstrekken op grond van de Jeugdwet en/of Wmo 2015. Daarnaast heeft Buurtplein ruim 300 keer doorverwezen naar het Bureau voor Financiële Ondersteuning (onderdeel van Zorgplein) voor ondersteuning op het gebied van de financiële huishouding van inwoners.

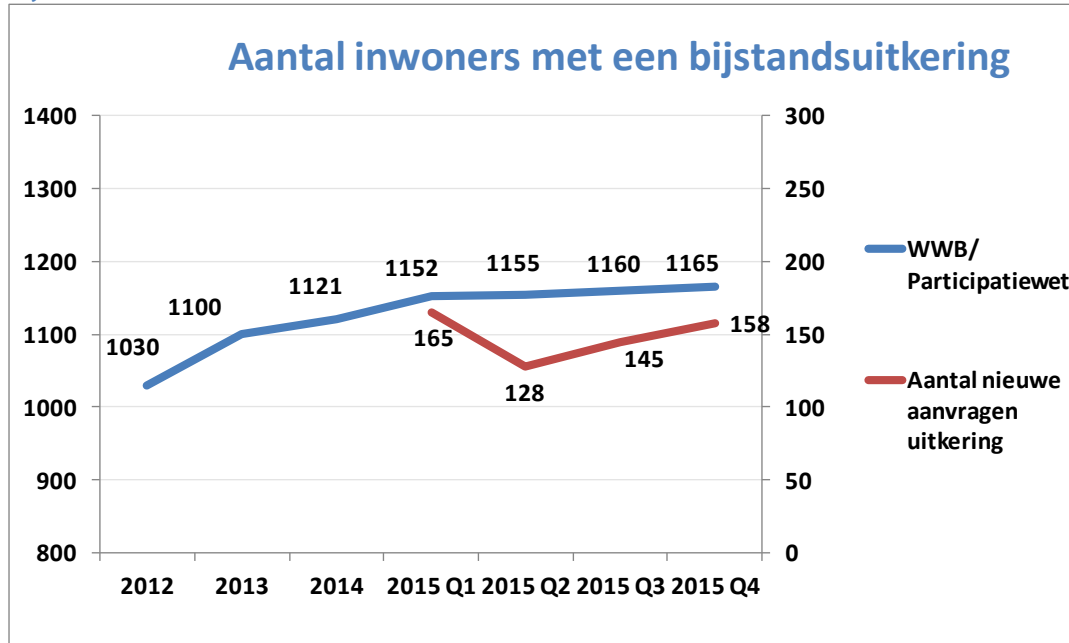
EPG - Conclusies - subdoel I a. Meer inwoners van Doetinchem achten zichzelf in staat hun leven zelf vorm te geven

- Het grote aantal meldingen bij Buurtplein (met name in het begin van 2015) wijst uit dat het bereik en bekendheid van de buurtcoaches goed is. Inwoners weten de buurtcoaches te vinden. Zo wordt 45% van de meldingen door de inwoners zelf gedaan.
- Het aantal cliënten dat bekend is bij Buurtplein (een kleine 2.000 inwoners) matcht ongeveer met de DDK-verwachting dat 5% van alle Doetinchemmers behoefte zouden hebben aan meervoudige ondersteuning (van Buurtplein). Daarmee kan de voorzichtige conclusie worden getrokken dat de gemeente Doetinchem haar kwetsbare burgers aardig in beeld heeft.
- Bovenstaande bevindingen wijzen uit dat de gemeente Doetinchem op weg is om haar doelstelling te behalen. Het feit dat inwoners met een hulpvraag zich in veel gevallen uit zichzelf melden bij de buurtcoaches voor hulp geeft iets aan van eigen kracht. Door de stap naar hulp te zetten, worden inwoners in een vroeg stadium gecoacht waardoor beginnende problematiek het hoofd geboden kan worden. Dit komt de zelfredzaamheid ten goede.

Doel I. Vergroten van zelfredzaamheid van inwoners, huishoudens en opvoeders;
 Ib. Meer inwoners kunnen zelfstandig in hun inkomen voorzien.

Een van de belangrijkste uitgangspunten van de DDK is weer op eigen kracht deelnemen aan de maatschappij. Dat zoveel mogelijk inwoners zelfstandig kunnen voorzien in inkomen middels (regulier) werk is daarbij het belangrijkste doel. En natuurlijk worden diegenen die dat niet zelfstandig kunnen daarbij ondersteund middels voorlichting, arbeidsbemiddeling, re-integratie, het SW-bedrijf(in afbouw) en andere instrumenten. De Doetinchemse Keuze beoogt op deze indicatoren een vermindering van het aantal niet-zelfredzame inwoners. Dat betekent dat ingezet wordt op een vermindering van het aantal (bijstands)uitkeringen en een gemiddelde stijging op de Participatieladder.

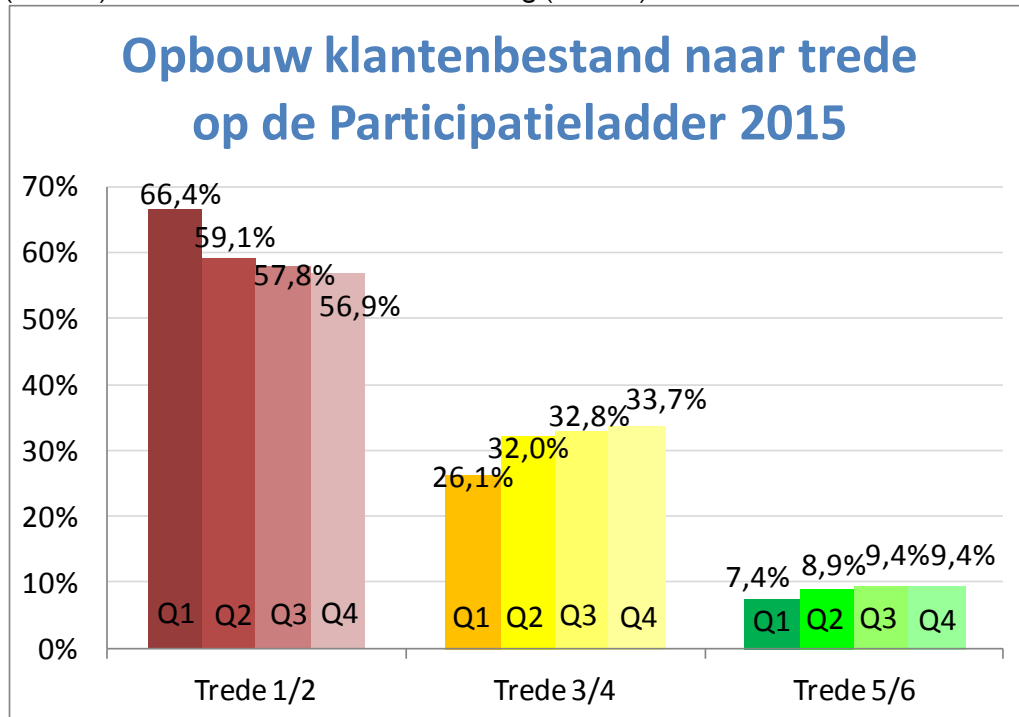
Bijstand

De afgelopen jaren heeft de economische crisis behoorlijk doorgewerkt in het aantal Doetinchemmers dat aangewezen was op een uitkering op grond van de WWB. We zien dit jaar een stabilisatie van het aantal bijstandsgerechtigden op ca. 1150 personen. Dit geldt ook voor het laatste kwartaal van 2015. Hoewel dit nog steeds een stijging is t.o.v. eerdere jaren, is het conform de prognose zoals gedaan in het *Uitvoeringsplan Participatiewet 2015/2018*.

Doel I. Vergroten van zelfredzaamheid van inwoners, huishoudens en opvoeders;*I.b. Meer inwoners kunnen zelfstandig in hun inkomen voorzien.***Participatieladder**

De participatieladder (ook wel re-integratieladder genoemd) is een instrument waarmee vrij goed vast te stellen is in hoeverre iemand, (bijvoorbeeld een inwoner met een Participatiewet-uitkering) meedoet in de samenleving. De ladder is onderverdeeld in zes treden: van sociaal geïsoleerd (trede 1) tot werkend zonder ondersteuning (trede 6).

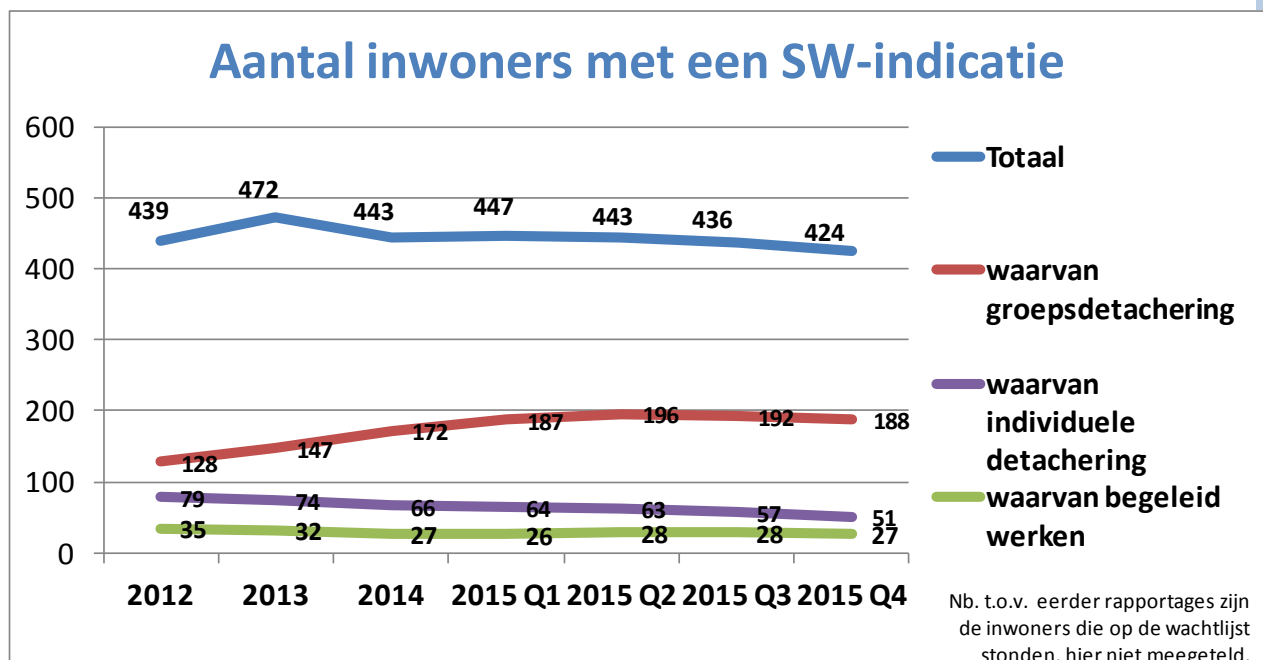
We zien dat het grootste deel van de Doetinchemmers met een uitkering nog in een lage trede zit, maar dat het afgelopen jaar er wel degelijk verschuivingen in ons klantenbestand hebben plaatsgevonden: dus meer mensen die in de (meer zelfredzame) treden 3/4 & 5/6 zijn gekomen.

Doel I. Vergroten van zelfredzaamheid van inwoners, huishoudens en opvoeders;*I.b. Meer inwoners kunnen zelfstandig in hun inkomen voorzien.***Betaald werk met intensieve, structurele ondersteuning**

De gemeente Doetinchem zet zich in om inwoners met beperkte arbeidsmogelijkheden en een intensieve ondersteuningsbehoefte te begeleiden naar en tijdens betaald werk. Hierbij maken we gebruik van een diversiteit aan ondersteuningsvormen. Tot de mogelijkheden behoren in ieder geval de inzet van jobcoaching, loonkostensubsidie, werk(plek)aanpassingen, een no-risk regeling en/of een indicatie voor beschut werk.

De WSW in zijn oude vorm is gesloten voor de instroom van “nieuwe” gevallen. In 2015 zijn er in Doetinchem geen indicaties beschut werk aangevraagd. Dit betekent echter niet dat we geen plaatsingen op betaald werk realiseren met werkzoekenden die structureel intensieve ondersteuning tijdens het werk nodig hebben. Zo zijn we er in 2015 in geslaagd om samen met de werkgevers ook voor deze kwetsbare groep werkzoekenden passende werkplekken te vinden. Bijvoorbeeld door mensen met beperkte arbeidsmogelijkheden op werkplekken bij reguliere werkgevers te plaatsen met de benodigde begeleiding voor de werknemer en ontzorging van de werkgever (denk aan loonkostensubsidie en no-risk regeling).

Ook voeren we pilots uit met UWV en het SW-bedrijf waarin mensen met een SW-indicatie vanuit de voormalige SW-wachttijl op werkplekken worden geplaatst. Het gaat daarbij zowel om directe plaatsingen, als om detacheringen.

We zien dit jaar dan ook een daling van het aantal “klassieke” SW’ers door natuurlijk verloop. We hebben dit jaar een verschuiving gezien naar het meer groepsgedetacheerd werken. Vermeldenswaardig is ook het ontwikkeltraject (mogelijk met pilots) dat we momenteel doorlopen met zorgaanbieders, onderwijs en werkgevers, om mensen die nu dagbesteding hebben vanuit de Wmo, waar dat kan voor te bereiden op eventuele doorstroom naar een betaalde werkplek (met de benodigde ondersteuning).

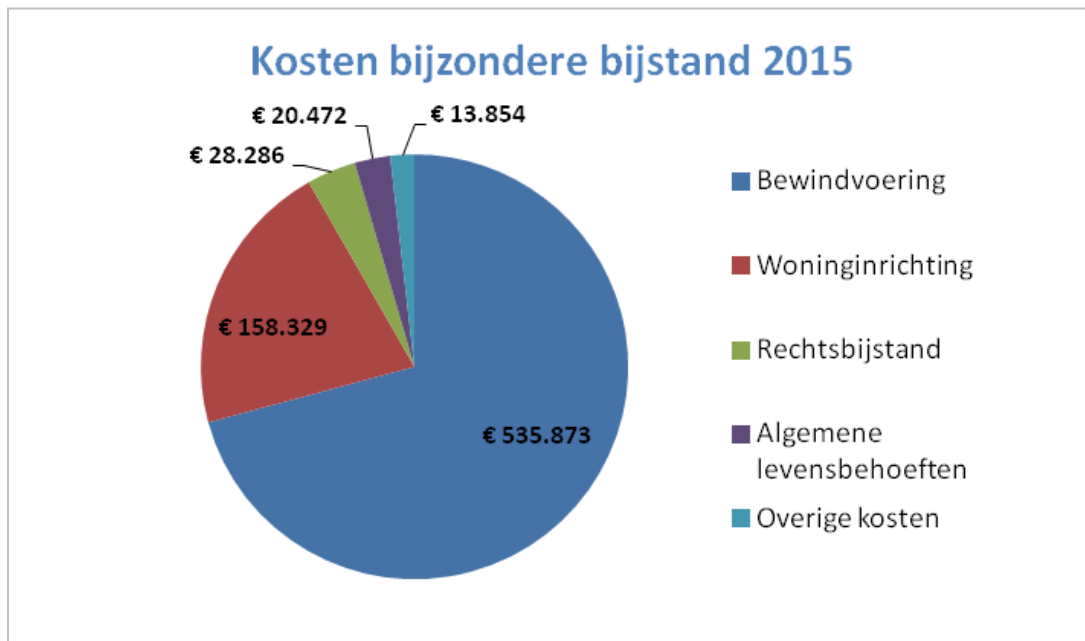
Financiële ondersteuning

Naast de reguliere uitkeringen op grond van de Participatiewet verzorgt de gemeente Doetinchem ook financiële ondersteuning op andere gebieden. In het Zorgplein wordt uitvoering gegeven aan diverse regelingen om minima te ondersteunen. Dat betreft daadwerkelijke financiële ondersteuning via bijzondere bijstand, compensatieregeling zorgkosten, speciale ziektekostenverzekering, de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen en het Meedoenarrangement.

Inwoners met schulden of financieel, administratieve problemen kunnen terecht bij de consultants van schulddienstverlening, budgetcoaches en budget- en inkomenbeheerders. Tenslotte wordt er ook de coördinatie en uitvoering van het Meedoenarrangement gerealiseerd zodat inwoners met een laag inkomen met behulp van een fictief budget kunnen “winkelen” in de webshop en deel kunnen nemen aan allerlei activiteiten. In 2015 heeft De Rekenkamercommissie onderzoek gedaan naar het effect van het gemeentelijk minimabeleid. We verwachten in het tweede kwartaal van 2016 de uitkomsten van het onderzoek.

Bijzondere bijstand

De grootste kostensoorten, bewindvoering en woninginrichting, zijn in de periode tot en met het 4^e kwartaal 2015 gestegen t.o.v. dezelfde periode in 2014. De overige, kleinere, kostensoorten zijn over het algemeen gedaald.

De totale kosten voor de bijzondere bijstand bedragen tot en met het 4^e kwartaal 2015 € 846.962 t.o.v. € 693.811 over dezelfde periode in 2014. Dit is een stijging van 22%. In 2015 zijn er maatregelen ingezet om de hoogte van de kosten bijzondere bijstand terug te dringen, zoals het uitvoeren van hercontroles o.a. op de toegekende periodieke bijzondere bijstand en toepassing van de nieuwe beleidsregels m.b.t. het vermogen.

Doel I. Vergroten van zelfredzaamheid van inwoners, huishoudens en opvoeders;*I b. Meer inwoners kunnen zelfstandig in hun inkomen voorzien.***Bewindvoering**

Een bewindvoerder regelt de geldzaken van iemand die dat zelf niet kan. Bewindvoering wordt uitgesproken door de rechtbank. De bewindvoerder mag hiervoor kosten in rekening brengen. Voor deze kosten wordt waar nodig bijzondere bijstand verstrekt. De kosten van bewindvoering (€ 535.873) betreffen zo'n 70% van de totale kosten in 2015, de grootste kostenpost binnen de bijzondere bijstand. De afgelopen jaren zien we, zowel in aanvragen als in kosten, een significante stijging.

Ondanks de genomen maatregelen zijn de kosten ten opzichte van dezelfde periode in 2014 gestegen met ruim 25%. Dit omdat de tarieven van bewindvoerders sinds 1 januari 2015 omhoog zijn gegaan. Daarnaast mogen bewindvoerders een nieuw tarief voor cliënten met problematische schulden in rekening brengen. Dit tarief is ongeveer 40% hoger dan het standaard tarief. Vanuit het BvFO wordt er, waar mogelijk, op toegezien dat bewindvoering alleen wordt ingezet als het echt noodzakelijk is.

Dit om grip te krijgen op de kosten. De buurtcoaches spelen hierbij ook een rol; zij verwijzen door naar het *Bureau voor Financiële Ondersteuning* van Zorgplein, waar vervolgens gericht wordt geïndiceerd. Eerst wordt gekeken naar de eigen diensten (bijv. budgetbeheer, budgetcoaching) als alternatief voor bewindvoering.

Woninginrichting

De kosten van woninginrichting (€ 147.238) betreffen 17% van de totale kosten. In 2015 zijn deze kosten met ruim 16% gestegen t.o.v. dezelfde periode in 2014 (€ 126.909). Dit is te verklaren door de toename van o.a. het aantal asielmigranten vanuit de taakstelling. In 2015 zijn er totaal 92 woninginrichtingen toegekend t.o.v. 64 in dezelfde periode in 2014. Voor 2015 zijn er vanuit de taakstelling 97 asielmigranten gehuisvest in de gemeente Doetinchem. Voor 2016 zal dit aantal naar verwachting minimaal 40% hoger zijn en zal stijgen tot ca. 140.

Rechtsbijstand

De kosten van rechtsbijstand (€ 28.286) betreffen 4% van de totale kosten. Deze kosten zijn in de periode tot en met het 4e kwartaal 2015 met ruim 36% gedaald t.o.v. dezelfde periode in 2014 (€ 44.324). In deze periode hebben in 2015 150 personen bijzondere bijstand ontvangen voor de kosten van rechtsbijstand, tegen 190 personen in dezelfde periode in 2014. Er is geen expliciete verklaring voor deze daling.

Compensatie zorgkosten – o.a. GarantVerzorgd

Er bestaat een gemeentelijk vangnet voor medisch gerelateerde kosten die niet ergens anders te verzekeren zijn. Deze voorziening bestaat pas sinds 1 januari 2015. De regeling kent een aantal verschillende onderdelen:

Individuele aanvragen maatwerkvoorziening medische kosten

In 2015 zijn er 22 aanvragen voor de maatwerkvoorziening toegekend. De maatwerkvoorziening is ook ingezet voor kosten om vicieuze cirkels te doorbreken. Het uitbetaalde bedrag m.b.t. de maatwerkvoorziening bedroeg € 3.152 in 2015.

Collectieve zorgverzekering (bijdrage aan de zgn. gemeentepolis)

Met de overgehevelde voormalige Wtcg middelen is vanaf 2015 fors geïnvesteerd in de collectieve ziektekostenverzekering (GarantVerzorgd) voor minima (€332.000).

Compensatie eigen risico

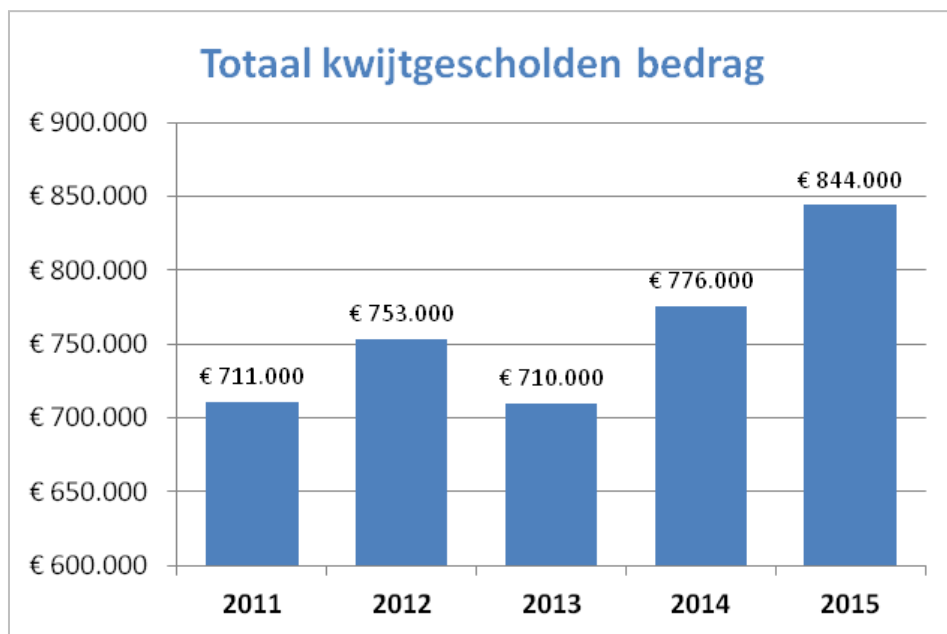
Voor inwoners die deelnemen aan pakket 1 en pakket 2 van de GarantVerzorgd-verzekering en het volledige eigen risico moeten betalen, wordt het eigen risico gecompenseerd. De hoogte van de compensatie bedraagt € 120,- per jaar. Het totale bedrag aan compensatie eigen risico over 2014 wat in 2015 is uitbetaald is € 89.700,-.

Doel I. Vergroten van zelfredzaamheid van inwoners, huishoudens en opvoeders;

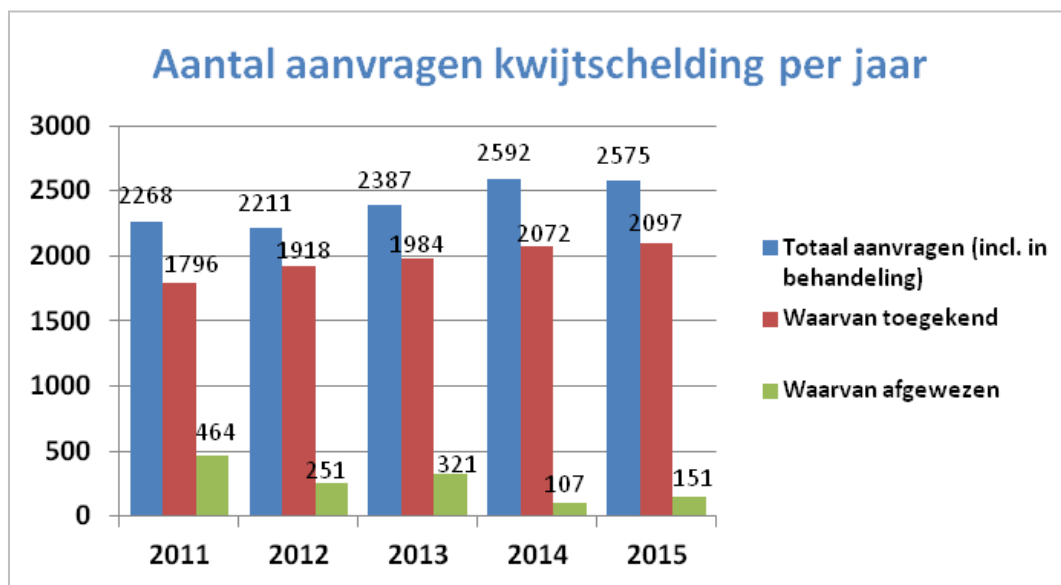
Ib. Meer inwoners kunnen zelfstandig in hun inkomen voorzien.

Kwijtschelding

De totale uitgaven voor de kwijtschelding bedragen in 2015 € 843.684 t.o.v. € 836.468 over dezelfde periode in 2014: per saldo is er dus € 7.216 meer kwijtschelding verleend. Dit staat in verhouding tot het aantal verzoeken: 2.097 toegekende kwijtscheldingen in 2015 ten opzichte van 2.072 toekenningen in dezelfde periode in 2014. Daarnaast is het bedrag wat aan kwijtschelding wordt verleend iets lager per toegekend verzoek: € 402,33 in 2015 / € 403,70 in 2014.

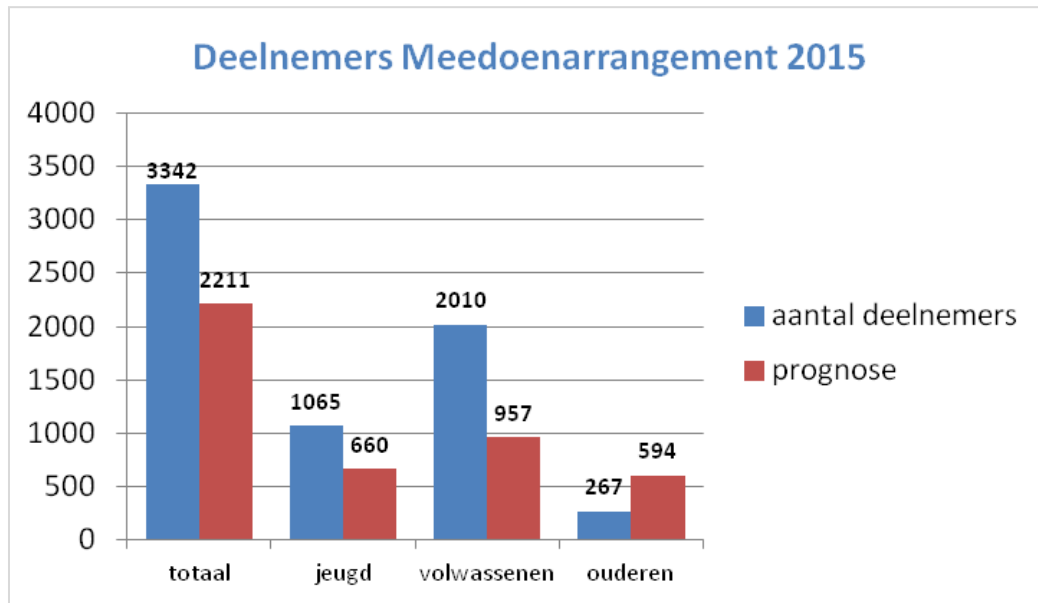
De afgelopen jaren zien we echter wel een stijging in het totaal kwijtgescholden bedrag, als in het aantal ingediende verzoeken. Op verreweg het grootste aantal verzoeken om kwijtschelding wordt positief besloten.

Doel I. Vergroten van zelfredzaamheid van inwoners, huishoudens en opvoeders;*Ib. Meer inwoners kunnen zelfstandig in hun inkomen voorzien.***Meedoenarrangement**

Sinds 1 januari 2015 heeft het Meedoenarrangement de oude Meedoenregeling vervangen. Het aantal Doetinchemmers dat in 2015 Meedoet heeft met ruim 3000 personen de oorspronkelijke prognose overschreden. We verwachtten op basis van historische deelname namelijk ongeveer 2200 personen die deel zouden nemen aan het Meedoenarrangement, maar dat zijn er ruim 1100 meer geworden:

Het aantal deelnemers jeugd en volwassenen in 2015 heeft de hoogte van de prognose overschreden. Het aantal deelnemers in de groep ouderen bleef achter bij de prognose. Het blijkt dat een groot aantal deelnemers budget vanuit het Meedoenarrangement toegekend hebben gekregen, maar dit vervolgens niet volledig besteden. In 2015 is € 314.267 van het in te zetten budget niet besteed door de deelnemers. Hierdoor blijven de kosten van het Meedoenarrangement in 2015 binnen de prognose, ondanks het significant hogere aantal deelnemers.

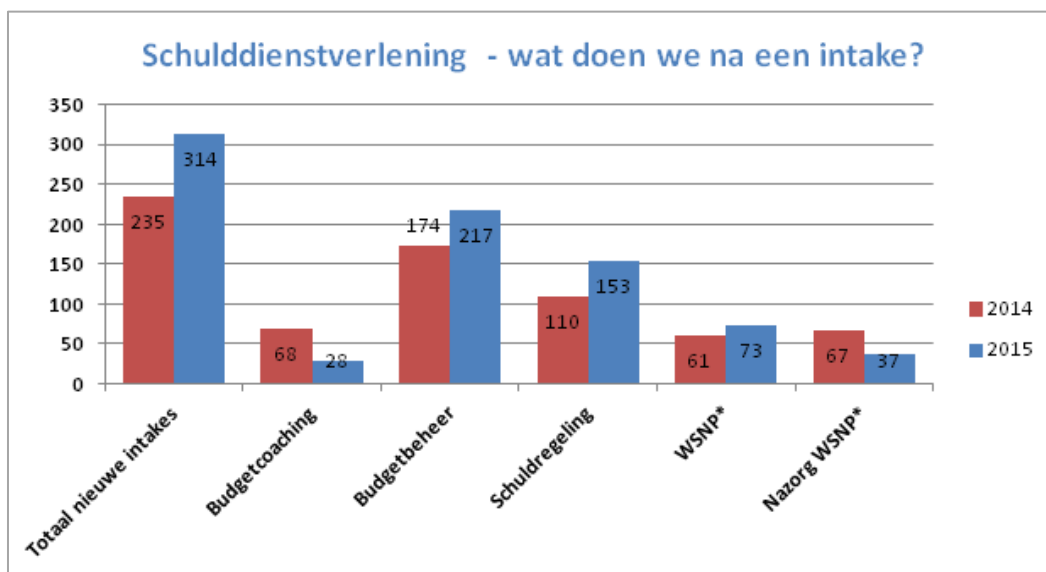
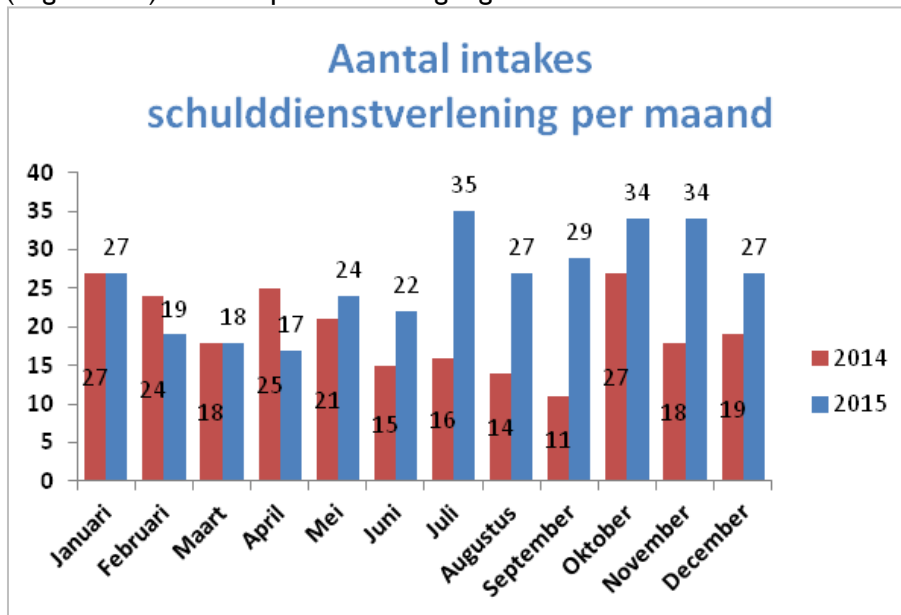
In het 4^e kwartaal zijn deze deelnemers per brief aan hun “openstaand tegoed” herinnerd. Mede hierdoor is het bestede budget gestegen van 42% in het 3^e kwartaal naar 70% in het 4^e kwartaal.

Doel I. Vergroten van zelfredzaamheid van inwoners, huishoudens en opvoeders;
Ib. Meer inwoners kunnen zelfstandig in hun inkomen voorzien.

Schulddienstverlening

Vanaf 1 januari 2015 worden alle meldingen schulddienstverlening in eerste instantie opgepakt door het Buurtplein. Dit omdat de ervaring leert dat in gezinnen met schulden doorgaans sprake is van meervoudige problematiek. Bewoners melden zich dus eerst bij de Buurtcoach. De Buurtcoach voert Het Gesprek en beoordeelt samen met de inwoner of een aanvraag schulddienstverlening gewenst is. De Buurtcoach geeft hiervoor een zwaarwegend advies af aan het Zorgplein. Aan de hand hiervan start het traject schulddienstverlening met een intakegesprek gericht op de schuldenproblematiek. In 2015 hebben er, mede n.a.v. zwaarwegende adviezen van de Buurtcoaches, 314 intakegesprekken schulddienstverlening plaatsgevonden. Dit t.o.v. 235 intakes in 2014.

Geconcludeerd kan worden dat het aantal intakes over het 1e halfjaar 2015 (127) nagenoeg gelijk is aan het aantal intakes over het 1e halfjaar 2014 (130). In het 2e halfjaar van 2015 is er echter een stijging van het aantal intakes geweest; 188 intakes ten opzichte van 105 intakes in dezelfde periode in 2014. Dit is over deze periode een stijging van 79%. Over heel 2015 is het aantal intakes gestegen van 235 in 2014 naar 314 in 2015. Dit is een stijging van ruim 33%. Het lijkt dat de outreachende aanpak van de buurtcoaches hier ten minste ten dele debet aan is; er worden nu sneller mensen met (beginnende) schuldenproblematiek gesignaleerd en ondersteund.

* WSNP = Wet schuldsanering natuurlijke personen

Doel I. Vergroten van zelfredzaamheid van inwoners, huishoudens en opvoeders;
Ib. Meer inwoners kunnen zelfstandig in hun inkomen voorzien.

EPG - Samenvatting - subdoel Ib. Meer inwoners kunnen zelfstandig in hun inkomen voorzien.

- Het aantal inwoners met een bijstandsuitkering is tot en met 2014 toegenomen en in 2015 gestabiliseerd.
- Het afgelopen jaar hebben er verschuivingen in het klantenbestand plaatsgevonden: er zijn meer mensen in de (meer zelfredzame) treden 3/4 & 5/6 gekomen.
- Wat betreft de gestelde doelen in de zelfredzaamheidsmatrix heeft 1/3 deel betrekking op het levensgebied financiën.
- De grootste kostensoorten binnen de bijzondere bijstand; namelijk bewindvoering (70%) en woninginrichting (17%) zijn in de periode tot en met het 4e kwartaal 2015 gestegen ten opzichte van dezelfde periode in 2014. Dit heeft te maken met de hogere tarieven van bewindvoerders sinds 1 januari 2015. Daarnaast mogen bewindvoerders een nieuw tarief voor cliënten met problematische schulden in rekening brengen. Dit tarief is ongeveer 40% hoger dan het standaard tarief. De toename van de kosten voor woninginrichting is te verklaren door de toename van o.a. het aantal asielmigranten. De overige, kleinere, kostensoorten zijn over het algemeen gedaald.
- De totale uitgaven voor de kwijtschelding bedragen in 2015 € 843.684 t.o.v. € 836.468 over dezelfde periode in 2014: per saldo is er dus € 7.216 meer kwijtschelding verleend.
- Het aantal deelnemers jeugd en volwassenen (3000) in 2015 heeft de hoogte van de prognose voor het Meedoen arrangement overschreden. Het aantal deelnemers in de groep ouderen bleef achter bij de prognose. Het blijkt dat een groot aantal deelnemers budget vanuit het Meedoenarrangement toegekend hebben gekregen, maar dit vervolgens niet volledig besteden. Hierdoor blijven de kosten van het Meedoenarrangement in 2015 binnen de prognose, ondanks het hogere aantal deelnemers.
- Het aantal intakes schulddienstverlening is gestegen van 235 in 2014 naar 314 in 2015. Dit is een stijging van ruim 33%. Het lijkt dat de outreachende aanpak van de buurtcoaches hier mee te maken heeft; er worden nu sneller mensen met (beginnende) schuldenproblematiek gesignaleerd en ondersteund.

EPG - Conclusies - subdoel Ib. Meer inwoners kunnen zelfstandig in hun inkomen voorzien.

- Op basis van bovenstaande gegevens is geen eenduidige conclusie te trekken of de doelstelling is behaald. We zien diverse ontwikkelingen in 2015.
- Zo zien we een positieve ontwikkeling ten aanzien van de verschuiving op de participatieladder; gemiddeld zijn cliënten die onder de Participatiewet vallen in 2015 zelfredzamer geworden.
- Wat betreft het aantal mensen met een bijstandsuitkering, de kosten voor bijzondere bijstand en het aantal intakes schulddienstverlening zien we geen duidelijke positieve dan wel negatieve verschuiving. De veranderingen die gesignaleerd worden hangen niet zo zeer samen met de toe- of afname van het zelfstandig in het inkomen kunnen voorzien van inwoners. Veranderingen hangen samen met andere factoren, zoals hogere tarieven voor bewindvoerders, toename van asielimmigranten en outreachende aanpak van buurtcoaches.
- Een ongunstige ontwikkeling signaleren we bij de toename van het aantal aanvragen en de kosten voor kwijtschelding van gemeentelijke belastingen in 2015 ten opzichte van voorgaande jaren.
- Wat betreft de deelname aan het Meedoenarrangement is er geen vergelijking met eerdere jaren mogelijk. Veranderingen hierin kunnen pas in de toekomst inzichtelijk worden gemaakt. Wel voldoet de regeling duidelijk aan een vraag om (financiële) ondersteuning bij participatie in de Doetinchemse samenleving.

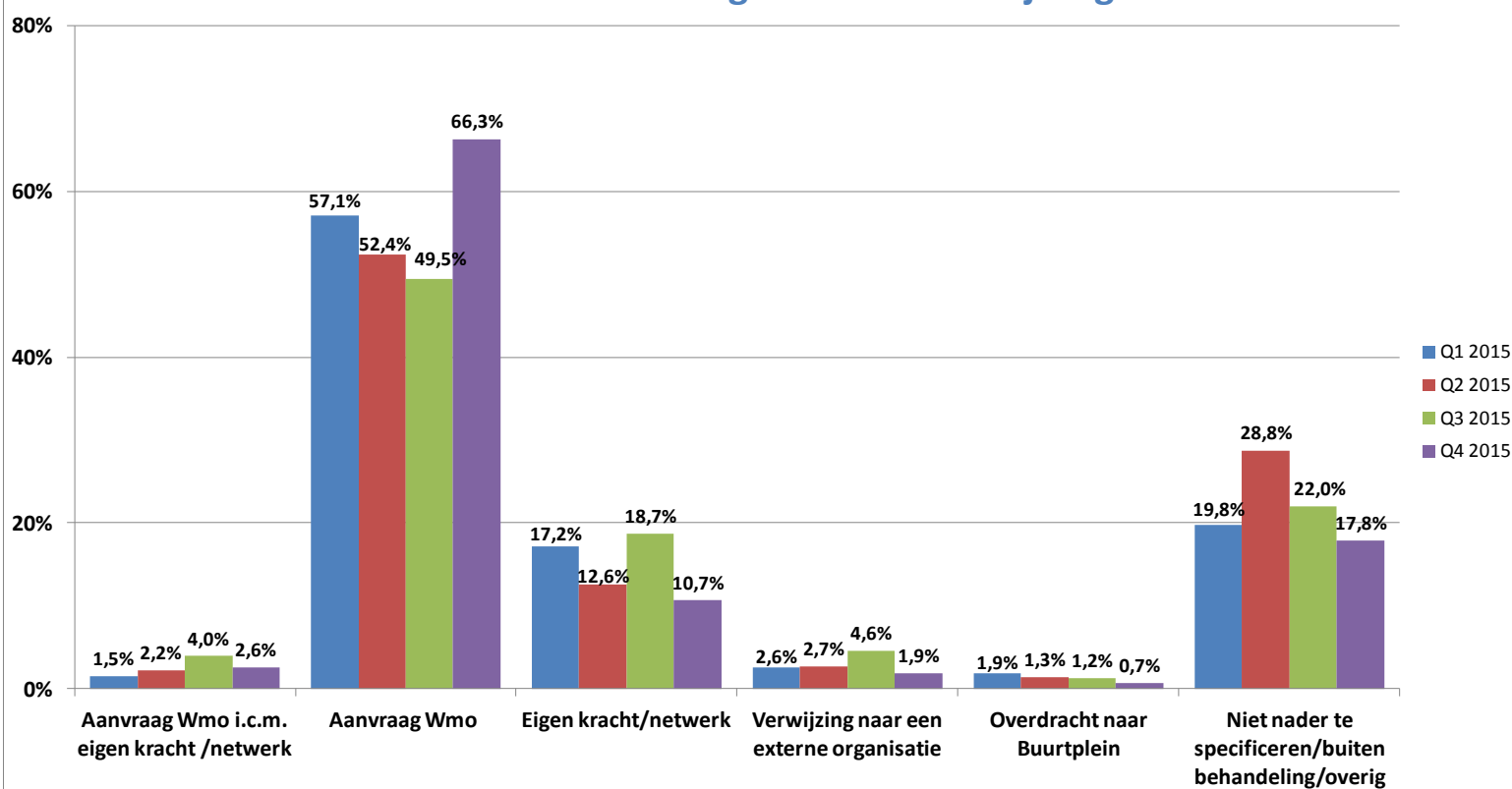
Doel I. Vergroten van zelfredzaamheid van inwoners, huishoudens en opvoeders;
I.c. Meer inwoners lossen hun problemen zelf (weer) op.

De gemeente Doetinchem beoogt met haar beleid dat meer inwoners hun problemen zelf oplossen. Hiervoor is van belang dat inwoners ondanks problemen die spelen zelf de regie nemen om tot oplossingen te komen; al of niet met hulp van anderen. In dit kader is het relevant om te weten of inwoners regie ervaren over hun leven, of zij gebruik kunnen maken van ondersteuning uit hun netwerk en of zij de weg weten naar algemene voorzieningen.

Gevonden oplossing voor ondersteuning i.h.k.v. de Wmo 2015

Inmiddels kunnen we redelijk in beeld brengen wat er uit de Gesprekken komt met inwoners die om ondersteuning vragen in het kader van de Wmo 2015. We zien dat nog steeds dat een ondersteuningsvraag vaak leidt tot een oplossing op basis van een maatwerkvoorziening, maar er worden ook zeker gekantelde oplossingen gevonden: minder *alleen* maar maatwerk, en vaker een combinatie van eigen kracht en een maatwerkvoorziening. Let wel, het gaat hier alleen om de inwoners die een Gesprek hebben gehad (nieuwe meldingen en herindicaties).

Hoe wordt een melding Wmo uiteindelijk afgehandeld?

In het laatste kwartaal is het percentage meldingen dat wordt afgehandeld het hoogst van 2015. Van de Wmo-meldingen wordt zo'n 1,5% tot 4,0% opgelost met eigen kracht/in het eigen netwerk in combinatie met een maatwerkvoorziening. 10,7% tot 18,7% wordt volledig opgelost met eigen kracht/in het eigen netwerk.

Doel I. Vergroten van zelfredzaamheid van inwoners, huishoudens en opvoeders;
I.c. Meer inwoners lossen hun problemen zelf (weer) op.

Regie over het eigen leven

In de gemeente Doetinchem ervoer in 2012 8% weinig regie over het eigen leven. Dit percentage neemt toe vanaf ongeveer het 75^e levensjaar tot zo'n 30% onder 85-plussers (op basis van gegevens in heel Noord- en Oost-Gelderland). Gemiddeld in Noord- en Oost Gelderland ervoer 7% weinig regie over het eigen leven. In 2017 worden nieuwe cijfers op deze indicator verwacht.

In de gemeente Doetinchem ervoer in 2012 8% van de volwassenen weinig regie over het eigen leven. Dit percentage neemt toe vanaf ongeveer het 75^e levensjaar tot zo'n 30% onder 85-plussers (op basis van gegevens in heel Noord- en Oost-Gelderland). Gemiddeld in Noord- en Oost Gelderland ervoer 7% weinig regie over het eigen leven. In 2017 worden nieuwe cijfers op deze indicator geleverd.

Gebruik en bekendheid gemeentelijke voorzieningen

De gemeente Doetinchem beschikt over diverse algemene voorzieningen waar burgers gebruik van kunnen maken. In de Volwassenenmonitor is gevraagd naar bekendheid, behoefte en gebruik van enkele voorzieningen die door de gemeente worden aangeboden. In 2017 worden nieuwe cijfers van deze indicatoren verwacht.

In de gemeente Doetinchem bezocht in 2012 9% van de volwassenen van 19 jaar en ouder weleens activiteiten van in een buurthuis of dienstencentrum. Ruim driekwart had er geen behoefte aan, 9% had er nooit van gehoord en 4% maakte er geen gebruik van maar zou dit wel willen. In heel Noord- en Oost-Gelderland was het percentage dat weleens een buurthuis of dienstencentrum bezoekt 12%. Het bezoek aan een buurthuis of dienstencentrum neemt toe met de leeftijd: vanaf de leeftijd van ongeveer 75 jaar is dat ongeveer 20%. Dit percentage daalt licht naarmate de leeftijd verder toeneemt (op basis van gegevens van heel Noord- en Oost-Gelderland).

Van de volwassenen van 19 jaar en ouder maakt 9% weleens gebruik van vervoersvoorzieningen (zoals regiotaxi, vervoersdienst, boodschappentaxi). Ruim vier op de vijf heeft hier geen behoefte aan, 6% heeft er nooit van gehoord en 2% maakt er geen gebruik van, maar zou wel willen. Het gebruik van vervoersvoorzieningen neemt sterk toe met de leeftijd: van de 75-80 jarigen maakt 18% hiervan gebruik. Dit loopt op tot 75% onder degenen van 95 jaar en ouder (op basis van gegevens van heel Noord- en Oost-Gelderland).

Doel I. Vergroten van zelfredzaamheid van inwoners, huishoudens en opvoeders;*I.c. Meer inwoners lossen hun problemen zelf (weer) op.***EPG - Samenvatting - subdoel I.c. Meer inwoners lossen hun problemen zelf (weer) op.**

- Van de Wmo-meldingen wordt in 2015 zo'n 12% tot 23% opgelost met eigen kracht / in het eigen netwerk; soms in combinatie met een maatwerkvoorziening.
- Van de volwassen inwoners in de gemeente Doetinchem ervoer in 2012 8% weinig regie over het eigen leven. Dit neemt toe tot zo'n 30% onder 85-plussers.
- Bijna 1 op de 10 volwassenen bezocht in 2012 weleens een activiteit van een buurthuis of dienstencentrum. Dit is twee keer zo hoog onder 75-plussers.
- In 2012 maakte van de 75-80 jarigen bijna 1 op de 5 gebruik van vervoersvoorzieningen. Onder 95-plussers is dit zelfs 3 op de 4.

EPG - Conclusies - subdoel I.c. Meer inwoners lossen hun problemen zelf (weer) op.

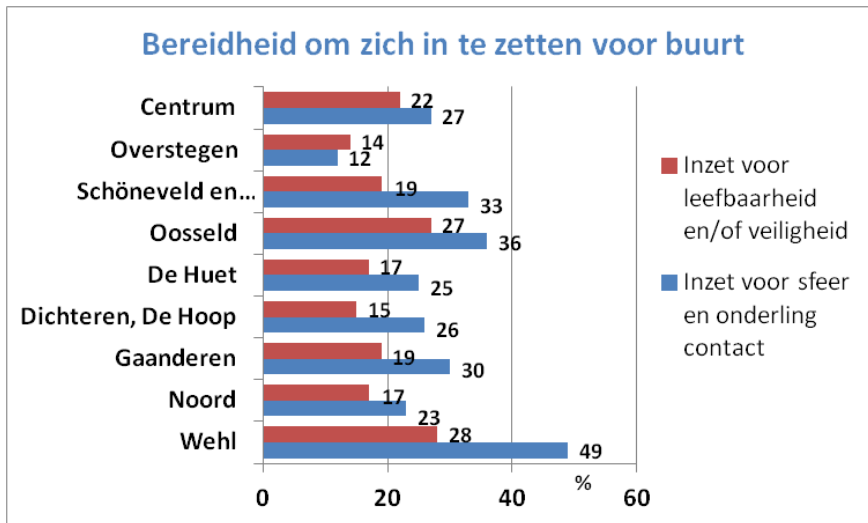
- In 2015 werd zo'n 12 tot 23% van de Wmo-meldingen deels of geheel opgelost met eigen kracht en/of in het eigen netwerk. Hoewel de gegevens nog niet te vergelijken zijn met gegevens uit voorgaande jaren, is dit al een mooi uitgangspunt voor het inzetten van eigen kracht en het eigen netwerk. Om na te gaan of dit verder toeneemt de komende jaren, is het van belang deze gegevens te blijven monitoren.
- Dit geldt ook voor de gegevens over regie over het eigen leven en gebruik van voorzieningen. Om na te gaan of het percentage inwoners dat regie ervaart over het eigen leven toeneemt, is het van belang deze indicator opnieuw in de toekomst te monitoren. Dit geldt ook voor het gebruik van de gemeentelijke voorzieningen. Wanneer meer inwoners hun problemen zelf (weer) oplossen zal dit naar verwachting zichtbaar worden in een toename van het percentage inwoners dat regie ervaart over zijn/haar leven en een toename van het percentage inwoners dat de weg weet te vinden naar de gemeentelijke voorzieningen.

Doel 2. Meer inwoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven voelen zich verantwoordelijk voor de buurt.

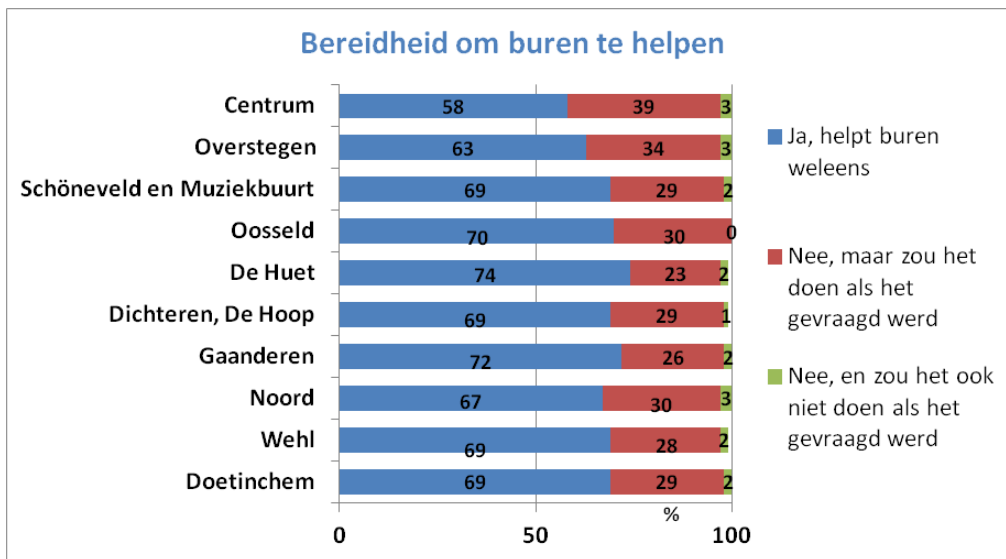
De gemeente Doetinchem wil betrokkenheid bij de buurt van inwoners en organisaties bevorderen. De gemeente beoogt een toename van inwoners die zich inzetten voor anderen en het ervaren van minder belemmeringen hierbij. Belangrijke thema's in dit kader zijn buurtparticipatie en de inzet van organisaties om deelname van burgers aan de maatschappij te stimuleren.

Buurtparticipatie

Volgens het SGBBO Participatie-onderzoek 2013 varieert het percentage inwoners dat zich inzet voor sfeer en onderling contact in de buurt van 12% in de wijk Overstegen tot 49% in het dorp Wehl. Gemiddeld is dit percentage 28% in de gemeente Doetinchem. Het percentage inwoners dat zich inzet voor leefbaarheid en/of veiligheid varieert van 14% in de wijk Overstegen tot 28% in het dorp Wehl. Gemiddeld is dit in de gemeente Doetinchem 19%.

Ruim twee op de drie inwoners van de gemeente Doetinchem helpt zijn of haar burens weleens en 29% zou dat doen als het hen gevraagd werd. In de wijken Huet en Noord helpen bewoners elkaar vaker dan in andere wijken:

Doel 2. Meer inwoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven voelen zich verantwoordelijk voor de buurt.

De meest voorkomende vormen van burenhulp zijn: planten water geven, post bewaren en/of huisdieren verzorgen als burens afwezig zijn (75%), klusjes in of rond het huis of de tuin (43%) of op de kinderen passen (24%).

Deelnemende organisaties Meedoenarrangement

Het aantal organisaties in de gemeente Doetinchem dat activiteiten aanbiedt in het kader van het Meedoenarrangement is in januari 2016 122. Het type organisatie dat hieraan deelneemt, is erg divers. Het zijn met name verenigingen waarvan sportverenigingen een belangrijk deel uitmaken.

Collectivering door Buurtplein

Alhoewel veel aandacht in 2015 uit is gegaan naar de individuele hulpverlening veroorzaakt door de nieuwe aanmeldingen en de geplande Gesprekken met inwoners die al ondersteuning hadden, is er ook een aantal initiatieven opgestart op het collectief vlak. Dit gebeurt vraaggericht en op basis van signalen en meldingen uit de samenleving. Voorbeelden van een aantal initiatieven in 2015 zijn:

- Een initiatief, dat in samenwerking met Taalhuis en Humanitas tot stand is gekomen, is het formulierencafé in 't Brewinc;
- Per 1 november 2015 neemt Buurtplein deel aan het meedoen-arrangement ter stimulering van de deelname door bewoners aan georganiseerde activiteiten in de wijkcentra;
- In een aantal wijken zijn KIGO-groepen (*Kinderen van Gescheiden Ouders*) gestart, hetgeen aansluit bij een landelijk actueel thema: (vecht)scheidingsproblematiek. Met maatschappelijke partners, onderwijs en gemeente wordt onderzocht hoe vraag en aanbod elkaar hierin kunnen vinden en waar nodig kunnen versterken, zodat escalatie naar de 2^e-lijns jeugdhulp waar mogelijk voorkomen en/of teruggebracht kan worden;
- Autin is een initiatief in samenwerking met "Samen werken met Zorg", de Stadskamer Doetinchem en De Villa voor en door (jong)volwassenen met ASS. In en vanuit Autin vinden onder deskundige begeleiding diverse activiteiten plaats gericht op (jong)volwassenen met ASS en of andere deelnemers met behoeften aan structuur;
- Het *Netwerk Sterke Moeders* is een netwerk voor moeders van zorgintensieve kinderen. De moeders steunen en inspireren elkaar. Elke maand komt het Netwerk samen in wijkcentrum De Zuwe te Doetinchem en worden ze ondersteund door het buurtcoachteam De Huet en MEE Oost-Gelderland;
- Ondersteuning van verschillende bewonersgroepen ter bevordering dat bewoners zich verantwoordelijk voelen voor hun leefomgeving;
- Begeleiding bijeenkomsten "En wij dan?" in Wehl. Pubers hebben de scheiding van hun ouders een plek gegeven en ouders leren daarnaast om om te gaan met hun (puber)kinderen tijdens de scheiding.
- Avonden voor eenzame ouderen in De Huet, Dichteren en De Hoop;
- "Jongerenfuiiken" in samenwerking met Graafschapcollege, Sjong, JIT en Sportservice Doetinchem. In verband met het toenemend aantal jongeren met financiële problemen en vragen, is in september 2015 bij het Graafschapcollege gestart met een *spreekuur Sociaal raadslieden*.

Doel 2. Meer inwoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven voelen zich verantwoordelijk voor de buurt.**EPG - Samenvatting - doel 2. Meer inwoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven voelen zich verantwoordelijk voor de buurt.**

- Het percentage inwoners in de gemeente Doetinchem dat zich inzet voor sfeer en onderling contact in de buurt was in 2013 28%. Het percentage inwoners dat zich inzet voor leefbaarheid en/of veiligheid was gemiddeld 19%.
- In 2013 hielpen ruim twee op de drie inwoners van de gemeente Doetinchem zijn of haar burens weleens en 29% zou dat doen als het hen gevraagd werd.
- Het aantal organisaties in de gemeente Doetinchem dat activiteiten aanbiedt in het kader van het Meedoenarrangement is in januari 2016 122.
- In 2015 zijn er diverse initiatieven ontwikkeld op het collectief vlak. Dit is niet volledig geregistreerd en ondergebracht in één databank waardoor het kwantitatief niet in kaart kan worden gebracht.

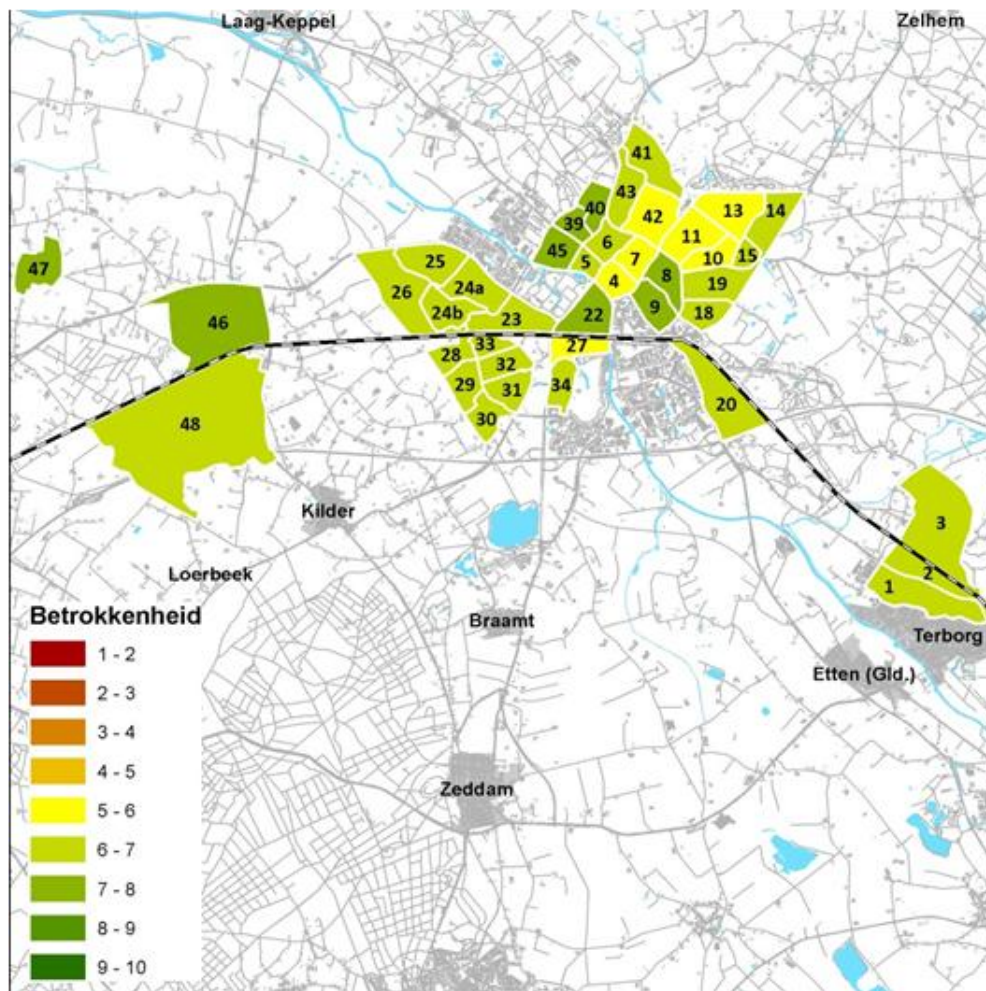
EPG - Conclusies - doel 2. Meer inwoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven voelen zich verantwoordelijk voor de buurt.

- Bovenstaande laten zien dat inzet voor de buurt en hulp aan burens voor een deel van de inwoners al vanzelfsprekend is. Ook nemen organisaties verantwoordelijkheid om de participatie van inwoners van de gemeente Doetinchem te bevorderen.
- De gemeente Doetinchem beoogt een verdere toename van de betrokkenheid in de buurt en van maatschappelijke organisaties. Om in beeld te brengen of deze betrokkenheid toeneemt, is van belang bovenstaande gegevens ook in de toekomst te monitoren.

De wijkgerichte aanpak van de gemeente Doetinchem richt zich onder andere op het vergroten van het gevoel van samenhang in de wijk. Er worden activiteiten georganiseerd die ervoor zorgen dat inwoners elkaar leren kennen, maar ook dat burens daarna voor elkaar klaar staan. Om dit inzichtelijk te maken, worden de volgende aspecten gemonitord: sociale samenhang in de buurt, buurtbeleving, deelname aan leuke activiteiten in de buurt, ervaren overlast van personen in de buurt en het voorkomen van sociale uitsluiting.

Sociale samenhang in de buurt

In de gemeente Doetinchem voelt 23% van de inwoners zich heel betrokken bij de buurt. Dat varieert van 10% in de wijk Overstegen tot 41% in het dorp Wehl. De inwoners van de gemeente Doetinchem waarderen de buurtbetrokkenheid in hun eigen buurt met gemiddeld een 6,6. Dit varieert van een 5,5 in de buurt De Hoop-Zuid (wijk Dichteren, De Hoop) tot een 7,5 in het Loo (omgeving Koninginnelaan; wijk Noord). Gemiddeld is dit een 6,5 in de referentiegemeenten. In de loop van 2016 worden nieuwe cijfers van deze indicator verwacht.

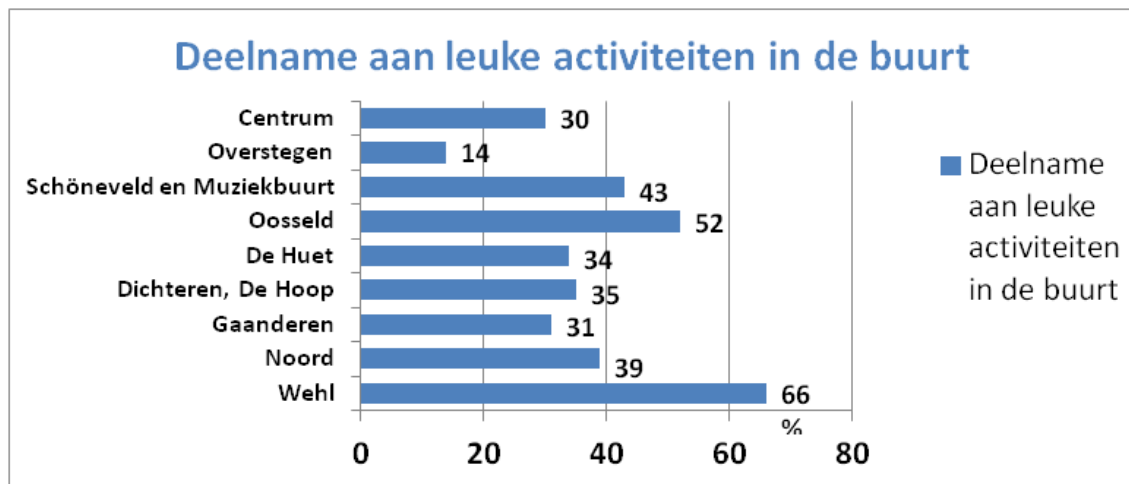
Uit de Monitor Volwassenen en Ouderen van 2012 blijkt dat driekwart van de inwoners in de gemeenten Doetinchem het oneens is met de stelling: mensen in de buurt kunnen slecht met elkaar opschieten. Negen procent is het hier (een beetje) mee eens en 16% is het hier niet mee eens / niet mee oneens.

Buurtbeleving

Bij buurtbeleving gaat het om de mate waarin buurtbewoners tevreden zijn met hun buurt (voorzieningen/infrastructuur/groen/openbare ruimte). Gemiddeld beoordelen inwoners van de gemeenten Doetinchem hun buurt met een 7,6. De IJkenberg (wijk Noord) en Muziekbuurt (wijk Schöneveld en Muziekbuurt) scoren het laagst (resp. 6,3 en 6,5). De Huet fase 6+7 (wijk De Huet) en het Loo (omgeving Koninginnelaan; wijk Noord) scoren het hoogst (resp. 8,2 en 8,3). In de referentiegemeente is dit gemiddeld een 7,5. In 2016 worden nieuwe cijfers van deze indicator verwacht.

Deelname aan leuke activiteiten in de buurt

In de gemeente Doetinchem neemt 37% van de inwoners weleens deel aan leuke activiteiten in de buurt. Dit varieert van 14% in de wijk Overstegen tot 66% in het dorp Wehl.

Overlast van personen in de buurt

Gemiddeld geven inwoners van de gemeente Doetinchem een 6,8 voor het ervaren van overlast door personen in de buurt. Dit betekent dat men gemiddeld matig tot weinig overlast ervaart. Gemiddeld wordt dit in de referentiegemeenten beoordeeld met een 6,9. In 2016 worden nieuwe cijfers van deze indicator verwacht.

Sociale uitsluiting

Burgers die sociaal uitgesloten zijn, hebben vaak de volgende kenmerken:

- Beperkt en kwetsbaar sociaal netwerk
- Veel schulden en zeer weinig te besteden
- Overlast en ruzie in de buurt
- Verminderde financiële toegang tot zorg
- Gezondheidsproblemen
- Professionele hulp ervaren als niet passend of gewenst

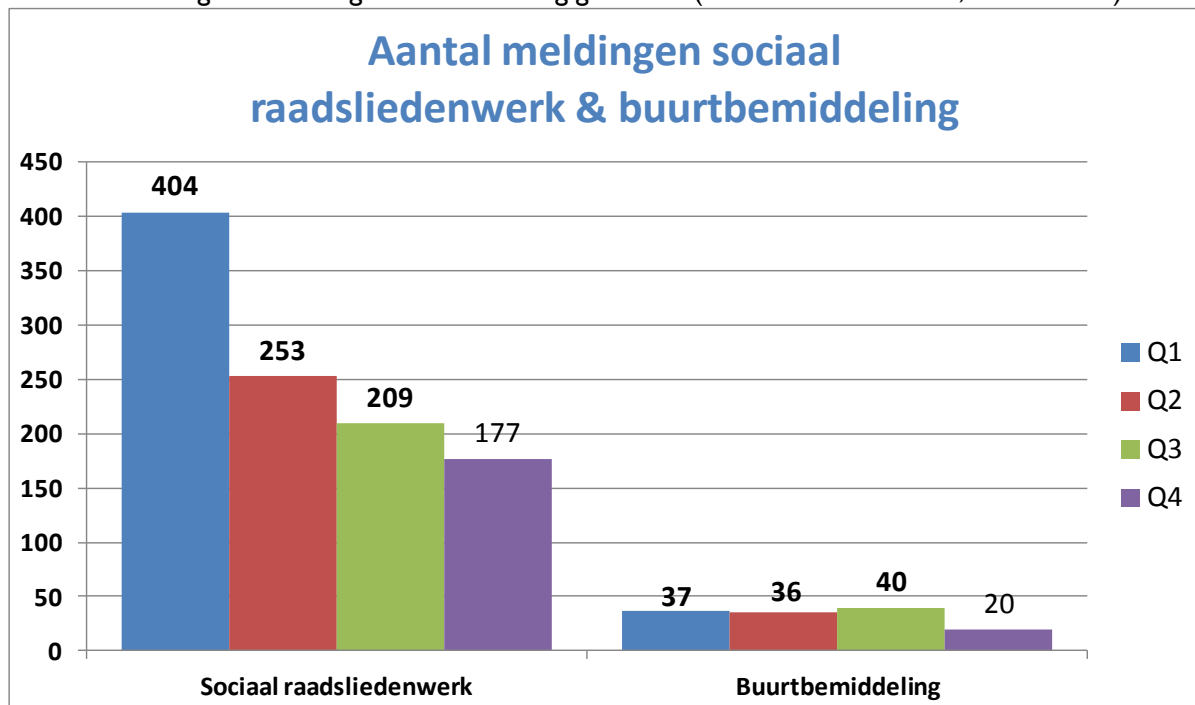
Van de volwassenen in de gemeente Doetinchem is 4% sociaal uitgesloten. Naar rato van het aantal inwoners in de gemeente Doetinchem zou dit gaan om zo'n 1.750 personen van 19 jaar en ouder. In 2017 worden nieuwe cijfers op deze indicator verwacht.

Sociaal raadsliedenwerk en buurtbemiddeling

De sociale raadslieden ondersteunen de wijkteams bij juridische vragen van inwoners, pakken enkelvoudige vraagstukken op en begeleiden SRW-gerelateerde vrijwilligersgroepen. Bij de vrijwilligersgroepen zijn ruim 30 vrijwilligers betrokken. De sociaal raadslieden zijn in 2015 hoofdzakelijk druk geweest met uitleg over Meedoenarrangement, kwijtschelding, vragen rond fiscale regelgeving en nieuwe regels in de Participatiewet e.d. De wereld is immers complex voor een substantieel aantal van onze inwoners (en klanten van Buurtplein).

Buurtbemiddeling

Buurtbemiddeling is een samenwerkingsverband tussen gemeente, corporatie en politie. De uitvoering is in handen van Buurtplein. De participanten zien buurtbemiddeling als een instrument om de sociale cohesie in de wijken te bevorderen en escalatie van burenpromeratie te voorkomen. Het buurtbemiddelingstraject draait op een team van vrijwillige bemiddelaars (ongeveer 15 vrijwilligers voor Doetinchem) en wordt gecoördineerd door een professional. In 2015 heeft buurtbemiddeling 133 meldingen in behandeling genomen (waren er 101 in 2013, 132 in 2014).

Vrijwilligerscentrale

Een belangrijke rol voor de *vrijwilligerscentrale* is het bemiddelen van vrijwilligers naar vrijwilligerswerk. De VWC is een algemene steunpunt en frontoffice voor (vrijwilligers)organisaties, maatschappelijk betrokken organisaties en professionals. Het is de centrale kennisplek in de gemeente waar vraag naar en aanbod van vrijwilligerswerk bij elkaar komen en waar algemene informatie over vrijwilligerswerk en -beleid te vinden is. De website is in 2015 ruim 15.000 keer bezocht. Het aantal ingeschreven organisaties is ruim 300. De VWC speelt nadrukkelijker een rol bij het aanjagen van vastgelopen (vrijwilligers) initiatieven op het gebied van zorg en welzijn.

Een actueel thema is vrijwilligerswerk met een uitkering. De contacten tussen UWV en Laborijn zijn geïntensiveerd en ook de onderlinge contacten met de afdeling W&I zijn aangehaald. Dit resulteert in een positieve grondhouding ten aanzien van het door Buurtplein nog te introduceren platform voor het matchen van individuele hulpvragen op wijkniveau. Dit matchingsplatform zal stedelijk gefaciliteerd worden maar wijkgericht worden geïmplementeerd. Met 2 pilotwijken is intensief contact met o.a. dorpsraden en wijkregie over deze implementatie.

Doel 3. De sociale cohesie in de buurt groeit.

EPG - Samenvatting - doel 3. De sociale cohesie in de buurt groeit.

- In de gemeente Doetinchem voelt in 2014 23% van de inwoners zich heel betrokken bij de buurt en waarderen inwoners de buurtbetrokkenheid in hun eigen buurt met gemiddeld een 6,6.
- In 2012 is 75% van de inwoners in de gemeente Doetinchem het oneens met de stelling: mensen in de buurt kunnen slecht met elkaar opschieten.
- In 2014 beoordelen inwoners van de gemeente Doetinchem hun buurt met een 7,6.
- In de gemeente Doetinchem neemt 37% van de inwoners weleens deel aan leuke activiteiten in de buurt.
- Gemiddeld geven inwoners van de gemeente Doetinchem een 6,8 voor het ervaren van overlast door personen in de buurt. Dit betekent dat men gemiddeld matig tot weinig overlast ervaart.
- Van de volwassenen in de gemeente Doetinchem is 4% sociaal uitgesloten.
- In 2015 heeft buurtbemiddeling 133 meldingen in behandeling genomen.

EPG - Conclusies - doel 3. De sociale cohesie in de buurt groeit.

- Bovenstaande indicatoren zeggen iets over de sociale cohesie vóór de start van DDK3. Duidelijk is dat in de ene wijk/buurt de sociale cohesie sterker is dan in de andere. Of de sociale cohesie ook daadwerkelijk is toegenomen afgelopen jaar, kan nog niet inzichtelijk worden gemaakt. Hiervoor is het nodig in de toekomst bovenstaande indicatoren opnieuw te monitoren.

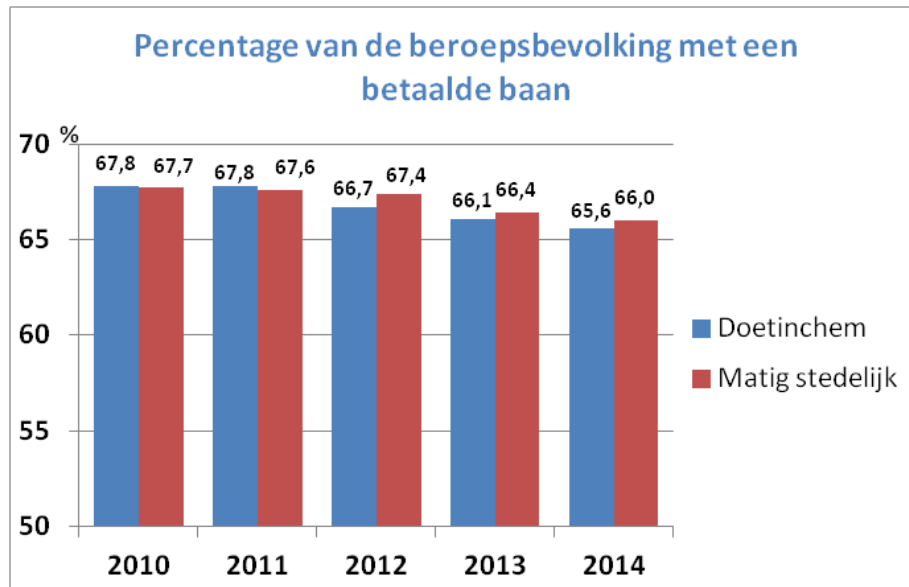
Met Elkaar, Voor Elkaar – Kaderrapportage IV; 1 januari – 31 december 2015

Doel 4. Minder huishoudens in Doetinchem doen een beroep op een individuele maatwerkvoorziening; 4a. Meer mensen aan het werk bij reguliere werkgevers.

De gemeente Doetinchem wil de kansen van werkzoekenden op een reguliere baan vergroten. Een reguliere baan is niet voor iedereen op korte of lange termijn haalbaar. De gemeente zet in op het (weer) laten deelnemen aan de samenleving van deze doelgroep.

Beroepsbevolking met een betaalde baan

Van de potentiële beroepsbevolking in de gemeente Doetinchem heeft in 2014 65,5% betaald werk. Dit percentage is licht gedaald ten opzichte van 2010.

Doel 4. Minder huishoudens in Doetinchem doen een beroep op een individuele maatwerkvoorziening; 4a. Meer mensen aan het werk bij reguliere werkgevers.

EPG - Conclusies - doel 4a. Meer mensen aan het werk bij reguliere werkgevers.

- Op basis van bovenstaande gegevens kan nog niet worden nagegaan of 'Meer mensen aan het werk zijn bij reguliere werkgevers.'
- Dit omdat er nog geen gegevens beschikbaar zijn over 2015. Daarnaast zijn deze gegevens te beperkt om te kunnen bepalen of deze doelstelling is behaald. Zo is onbekend hoeveel mensen er werkzoekend zijn.

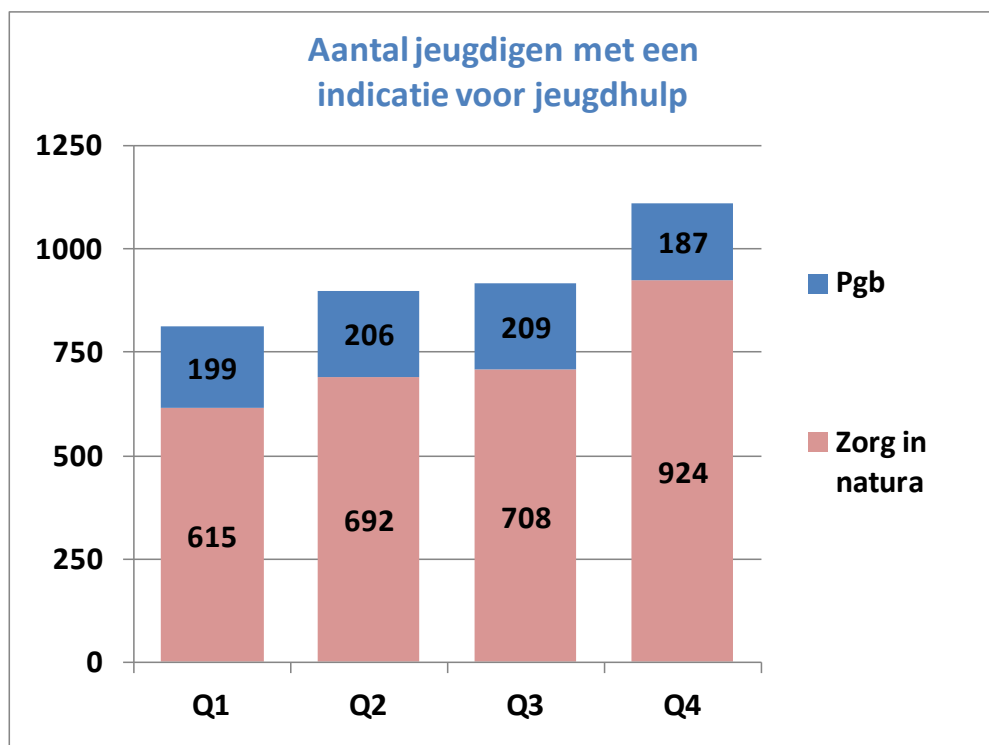
Doel 4. Minder huishoudens in Doetinchem doen een beroep op een individuele maatwerkvoorziening; 4b. Meer jeugdigen groeien gezond en veilig op in hun vertrouwde omgeving

De uitvoering van de Jeugdwet is in 2015 overgegaan van de provincie naar de gemeente. Dat betekent dat de gemeente Doetinchem vanaf heden systeemverantwoordelijke is voor de inkoop, toeleiding en verstrekking van (maatwerk)voorzieningen in de jeugdhulp. Doetinchem heeft deze hulp samen met de overige zeven Achterhoekse gemeenten regionaal ingekocht.

Jeugdhulp

Inmiddels er een grote verbeteringsslag gemaakt in het in kaart brengen van de Doetinchemse jeugdigen met ondersteuning op grond van de nieuwe jeugdwet. Dit blijkt een grotere doelgroep te zijn dan verwacht. Ook treffen Buurtcoaches en consultants steeds meer jongeren (en ouders) met een ondersteuningsvraag. Daarnaast waren er in de eerste drie kwartalen meer problemen met de systemen, waardoor indicaties wel gestart zijn maar deze niet goed in het systeem stonden. In Q4 is hier een inhaalslag op gemaakt. Dit verklaart de sterke stijging in Zin-indicaties in het laatste kwartaal.

Bij de financieringsvorm pgb zien we een kleine teruggang: dit heeft o.a. te maken met het niet verzilveren van pgb-indicaties. Inwoners hebben dan wel ooit een budget toegekend gekregen, maar gebruiken dit niet: men koopt geen zorg in. Dit wordt vaak pas tijdens de herindicaties vastgesteld. Cliënten hebben er davaak niet aan gedacht dit stop te zetten. Er wordt ook goed gekeken naar de bekwaamheid van de pgb-houder, de motivatie waarom individuele voorzieningen die geleverd worden door een zin-aanbieder niet passend worden geacht en of de zorg niet in het sociale netwerk/op eigen kracht kan worden geregeld. In héél 2015 hebben ruim 1350 Doetinchemse jongeren, op enig moment, een geldige indicatie voor jeugdhulp gehad.

Van alle kinderen en jongeren tot 18 jaar ontving in de gemeente Doetinchem in 2015 9,3% jeugdhulp en 1,6% jeugdhulp met verblijf. Dit zijn respectievelijk zo'n 1.200 en 190 kinderen in de gemeente Doetinchem. In Nederland was dit gemiddeld 7,9% en 1,1%.

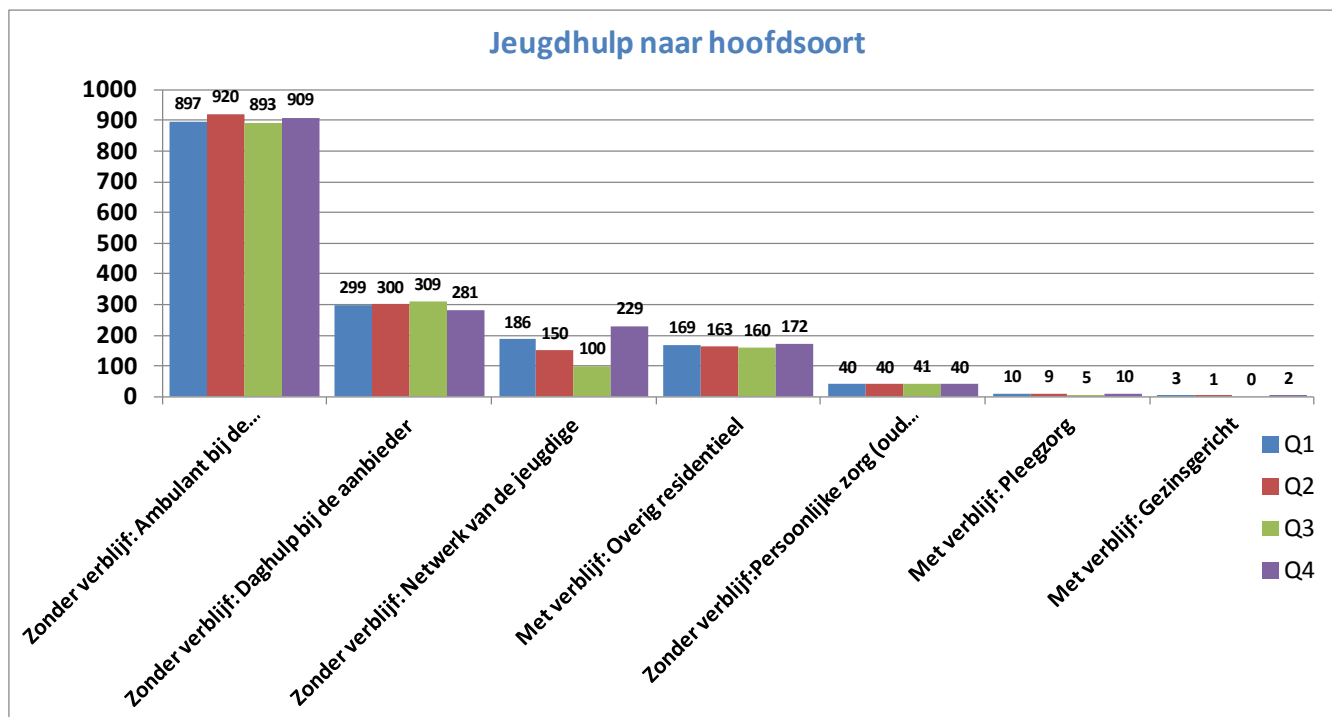
Doel 4. Minder huishoudens in Doetinchem doen een beroep op een individuele maatwerkvoorziening; 4b. Meer jeugdigen groeien gezond en veilig op in hun vertrouwde omgeving

Welke type jeugdhulp krijgen onze jongeren?

Naast het feit dat we nu beter weten hoeveel jongeren we in Doetinchem ondersteunen, beginnen we ook beter inzicht te krijgen op welke soort maatwerkvoorzieningen zij geholpen worden. Een groot deel van deze groep is in 2015 overgekomen van de provincie naar de gemeente en hebben we in de loop van het jaar leren kennen. Ook zijn er nieuwe jongeren (zie voorgaande grafiek) ingestroomd in 2015.

Er zijn meer dan 300 “productcodes” voor de jeugdhulp. Dit zijn codes die overgenomen zijn uit de oude Jeugdwet, de oude AWBZ en de Zorgverzekeringswet. Er zijn meerdere codes voor hetzelfde product en binnen codes kunnen meerdere producten vallen. Dit maakt de cijfers voor jeugdhulp lastig te interpreteren. Vanaf 2017 komt er een sterk versimpelde lijst met producten, waarna de cijfers beter te duiden zullen zijn. We gaan dan namelijk werken met meer trajectgerichte ondersteuning (toewerken naar een bepaald doel; wat heeft deze jongere daarvoor nodig?). Nu is ondersteuning nog (overblijfsel van de oude werkwijze) meer productgericht (welk product hebben we beschikbaar?).

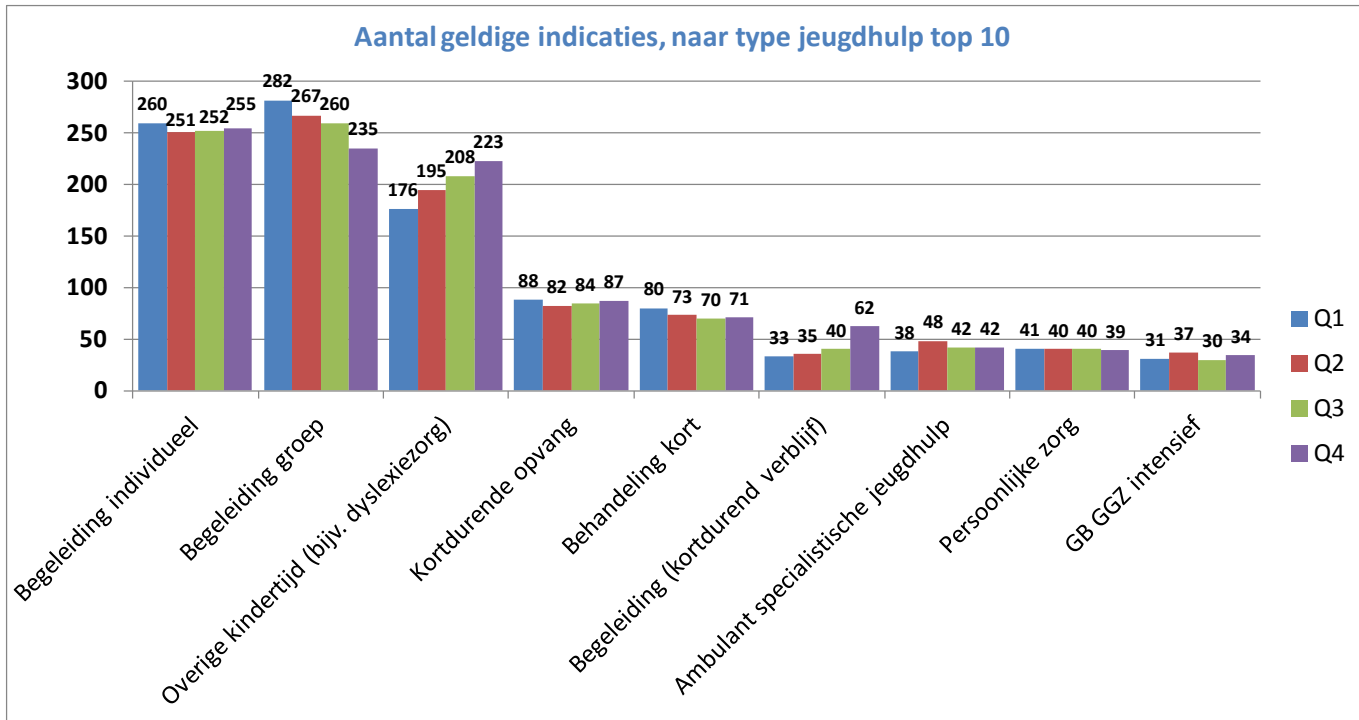
De hoofdcategorieën zijn jeugdhulp zonder verblijf en jeugdhulp met verblijf. Onder jeugdhulp zonder verblijf vallen onder andere de producten begeleiding, behandeling, dagbesteding en logeren. Onder jeugdhulp met verblijf vallen de jeugdigen die meer dan 3 dagen per week ergens anders verblijven. Dit kan in een pleeggezin zijn, maar ook in een behandelsetting of gezinshuis. Over het algemeen kan gesteld worden dat jeugdhulp met verblijf intensiever/zwaarder/duurder is dan jeugdhulp zonder verblijf (ambulant).

Opvallend is dat het *netwerk van de jeugdige* in Q4 met 129% is gestegen, terwijl het in Q2 en Q3 sterk was gedaald. Hieronder vallen o.a. de ambulante producten, begeleiding en dagactiviteiten die worden geleverd bij de klant thuis. De stijging is te verklaren door de eerder genoemde inhaalslag in Q4 en door het feit dat de pgb's die afgewezen zijn vaak andere zorg geïndiceerd kregen (zie verder de kop [PGB voor het sociaal netwerk](#)). Hier wordt vaak ambulante zorg of logeeropvang ingezet waar eerder ouders of iemand uit het netwerk betaald werd uit een pgb.

Doel 4. Minder huishoudens in Doetinchem doen een beroep op een individuele maatwerkvoorziening; 4b. Meer jeugdigen groeien gezond en veilig op in hun vertrouwde omgeving

Als we kijken naar welke van de huidige typen ondersteuning vervolgens geïndiceerd zijn, komen we tot de volgende producten:

1. **Begeleiding individueel** is het bieden van activiteiten ter bevordering van de zelfredzaamheid. Hulpverleners ondersteunen de jeugdigen bij hun beperkingen in het dagelijks leven. Door het samen toepassen, oefenen en herhalen worden vaardigheden en gedrag ingesleten. Dit gaat vaak om jeugdigen met ADHD of een autismespectrum stoornis. Zij krijgen bijvoorbeeld begeleiding bij het aangaan en onderhouden van relaties en het plannen en organiseren van hun taken.

2. Bij **Begeleiding groep** worden activiteiten aangeboden, in groepsverband, die gericht zijn op vergroting van de zelfredzaamheid. Jeugdigen worden begeleid bij het toepassen en inslijten van aangeleerde vaardigheden en gedrag in het dagelijks leven. Dit is de productcode die het meest gedaald is. groepis een oude AWBZ code, deze werd vaak gebruikt voor pgb's. De daling is gedeeltelijk te verklaren door de daling in pgb's en gedeeltelijk door het gebruik van andere codes voor herindicaties. Begeleiding Groep is vaak vervangen door dagactiviteit of begeleiding (inclusief begeleiding tijdens kortdurend verblijf).

3. **Overige kindertijd** is de code die het meest gestegen is. Hieronder vallen dyslexieonderzoeken en -behandelingen. Deze voorziening wordt vooral aangevraagd in het begin van een schooljaar (rond september/oktober) en afgehandeld in het laatste kwartaal. De verwachting is dat dit cijfer in Q1 2016 weer daalt.

4. De code **Kortdurende opvang** werd vanuit het CIZ gebruikt voor logeeropvang. Hiernaast werden dan nog uren geïndiceerd voor begeleiding (inclusief begeleiding tijdens kortdurend verblijf). Kinderen met een aandoening/beperking verblijven dan meestal een of twee weekenden in de maand bij een zorgboerderij of logeerkamer. Daarmee wordt de ouder ontlast van de zorg voor hun kind.

5. **Behandeling kort** is een code die vaak door huisartsen afgegeven worden. Dit betreft een kortdurend traject in een GGZ-instelling. Jeugdigen hebben hiervoor geen diagnose nodig, zoals wel het geval is bij de langdurige GGZ-trajecten. Als ze binnen dit traject een diagnose krijgen, heeft het eventuele vervolgtraject een andere code.

6. **Begeleiding (inclusief begeleiding tijdens kortdurend verblijf)** wordt zoals genoemd meestal gebruikt voor logeeropvang. Vanaf Q4 wordt deze voorziening consequenter geregistreerd, vandaar de stijging t.o.v de rest van het jaar. Daarnaast ligt een verklaring in het feit dat pgb's die afgewezen werden, vaak andere zorg geïndiceerd kregen. Pgb's voor logeren hadden vaak de code *Begeleiding Groep*. Deze code is vaak omgezet in de Zin code *Begeleiding (inclusief begeleiding tijdens kortdurend verblijf)*.

7. **Ambulant specialistische jeugdhulp** is een code die gebruik wordt voor jeugdhulp bij de jeugdige thuis. De hulp moet de gezinssituatie veranderen, zodat een aanvaardbare opvoedings situatie ontstaat. Een traject wat hieronder valt is bijvoorbeeld *Ouderschap Blijft*. *Ouderschap Blijft* helpt ouders een duidelijke omgangsregeling te starten en te onderhouden, waarin het belang van het kind en het recht op omgang met beide ouders centraal staat. Ook intensieve trajecten voor opvoedondersteuning vallen hieronder. Deze worden ingezet als alternatief voor een uithuisplaatsing.

8. **Persoonlijke zorg** is een code die door de consulenten zelden geïndiceerd wordt. Hieronder valt het geheel of gedeeltelijk overnemen van activiteiten op het gebied van de persoonlijke verzorging bij jeugdigen die een somatische of psychogeriatrische aandoening of een verstandelijke, lichamelijke of zintuiglijke handicap hebben, die resulteert in een tekort aan zelfredzaamheid bij persoonlijke zorg. Deze komen óf binnen via de huisarts óf het traject is gestart voor 1 januari 2015.

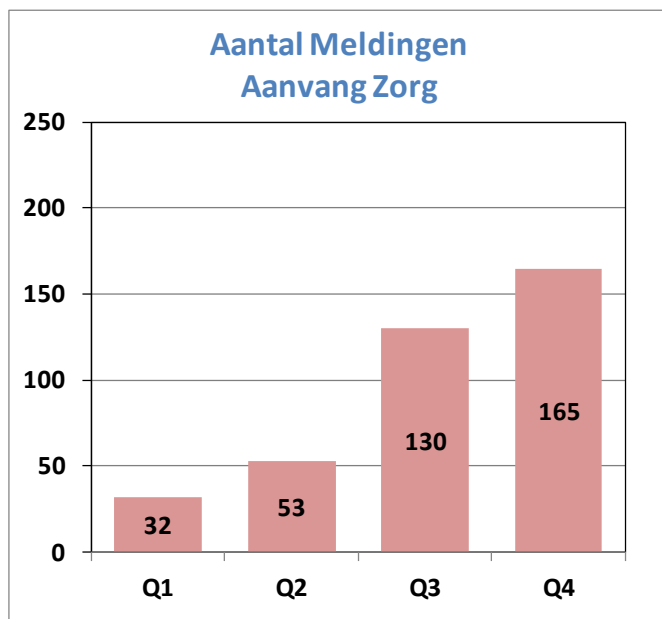
9. **Generalistische basis GGZ intensief** is ook een code die zelden geïndiceerd wordt door de consulenten. Dit gaat om jeugdigen met een gediagnosticeerde stoornis en bijkomend ernstige problematiek.

Doel 4. Minder huishoudens in Doetinchem doen een beroep op een individuele maatwerkvoorziening; 4b. Meer jeugdigen groeien gezond en veilig op in hun vertrouwde omgeving

Meldingen Aanvang Zorg (MAZ)

Een speciaal punt van aandacht is dat (conform de geldende wetgeving en de Uitvoeringsagenda Jeugd) er ook jongeren zijn die (hoofdzakelijk) via hun huisarts/jeugdarts worden geïndiceerd voor een maatwerkvoorziening. De gemeente Doetinchem betaalt uiteindelijk voor deze zogeheten Meldingen Aanvang Zorg (MAZ).

In het eerste kwartaal ging het om ca. 30 Doetinchemse jongeren die op deze wijze specialistische zorg toegewezen kregen. In de daarop volgende kwartalen zien we steeds een toename van het aantal nieuwe meldingen. Deze cijfers zijn niet cumulatief, waardoor in héél 2015 een forse 380 jeugdigen via een MAZ werden doorverwezen. Mogelijk hebben inwoners de gang via de huisarts ontdekt en zijn die meer gaan gebruiken. We monitoren dit nauwgezet.

Kinderen in armoede

In 2013 woont één op de vijf kinderen van 0-12 jaar in Doetinchem in een gezin dat enige (15%) tot grote (5%) moeite heeft om rond te komen van het inkomen. Gemiddeld is dit respectievelijk 13% en 3% in de regio Noord- en Oost-Gelderland. In 2018 worden nieuwe cijfers op deze indicator verwacht. Bijna 4% van de kinderen in de gemeente Doetinchem woonde in 2012 in een uitkeringsgezin. Gemiddeld in Nederland was dat 6%.

Jonge mantelzorgers

Twee op de vijf middelbare scholieren groeit op met een lichamelijk of psychisch ziek of verslaafd gezinslid. Van hen heeft bijna de helft hier problemen mee. Opgroeien met een langdurig of ernstig ziek gezinslid kan een gezonde ontwikkeling in de weg staan en tot lichamelijke en emotionele klachten leiden. Op de lange termijn kunnen verminderd functioneren, overbelasting en een groter beroep op de (geestelijke) gezondheidszorg het gevolg zijn.

Psychosociale problemen bij de jeugd

Van de kinderen van 4-12 jaar in de gemeente Doetinchem is bij 21% sprake van een verminderd psychisch welbevinden. Bij de middelbare scholieren is dit 11%. Medio 2016 en 2018 worden nieuwe cijfers op deze indicator verwacht.

Doel 4. Minder huishoudens in Doetinchem doen een beroep op een individuele maatwerkvoorziening; 4b. Meer jeugdigen groeien gezond en veilig op in hun vertrouwde omgeving

EPG - Samenvatting - 4b. Meer jeugdigen groeien gezond en veilig op in hun vertrouwde omgeving

- In heel 2015 hebben ruim 1350 Doetinchemse jongeren, op enig moment, een geldige indicatie voor jeugdhulp gehad. Dit is toegenomen gedurende het jaar.
- in heel 2015 werden ruim 380 jeugdigen via een Melding Aanvang Zorg (MAZ) doorverwezen. Het aantal meldingen is toegenomen gedurende 2015.
- Van de kinderen van 4-12 jaar in de gemeente Doetinchem is bij 21% sprake van een verminderd psychisch welbevinden. Bij de middelbare scholieren is dit 11%.
- In 2013 woonde één op de vijf kinderen van 0-12 jaar in de gemeente Doetinchem in een gezin dat enige (15%) tot grote (5%) moeite heeft om rond te komen van het inkomen.
- Bijna 4% van de kinderen in de gemeente Doetinchem woonde in 2013 in een uitkeringsgezin.
- Twee op de vijf middelbare scholieren in de gemeente Doetinchem groeit in 2011 op met een lichamelijk of psychisch ziek of verslaafd gezinslid. Van hen heeft bijna de helft hier problemen mee.

EPG - Conclusies - 4b. Meer jeugdigen groeien gezond en veilig op in hun vertrouwde omgeving

- Hoewel het aantal indicaties voor jeugdhulp en het aantal Meldingen Aanvang Zorg (MAZ) elk kwartaal is toegenomen, kan niet de conclusie worden getrokken dat het met de jeugd niet goed gaat. Mogelijk vinden inwoners beter de weg naar de hulp en ondersteuning waardoor een toename zichtbaar is. Dit kan in de toekomst een positief effect hebben op het aantal jongeren dat gezond en veilig opgroeit in hun vertrouwde omgeving.
- Met een groot deel van de jongeren gaat het goed. Bij een deel is sprake van risicofactoren zoals een verminderd psychisch welbevinden, armoede in het gezin en problemen thuis. Dit belemmert een gezonde ontwikkeling van jongeren. De gemeente Doetinchem zet hier preventief op in; o.a. door inzet van buurtcoaches maar ook via de scholen wordt ingezet op vroegtijdige signalering van problematiek. Een afname van de beschreven risicofactoren resulteert in een gezondere jeugd. Het is daarom van belang de beschreven risicofactoren te blijven monitoren om zicht te houden op de ontwikkeling daarvan.

Doel 4. Minder huishoudens in Doetinchem doen een beroep op een individuele maatwerkvoorziening; 4c. Meer kinderen nemen deel aan het reguliere onderwijs

De gemeente Doetinchem streeft naar zoveel mogelijk kinderen in het regulier en minder kinderen in het speciaal onderwijs. Jongeren met een ondersteuningsbehoefte moeten binnen het regulier onderwijs een opleiding kunnen volgen. De gemeente vindt het van belang dat kinderen het onderwijs krijgen dat ze nodig hebben. Als kinderen speciaal onderwijs krijgen, wil dit nog niet zeggen dat ze ongelukkig zijn; als het onderwijs op hen is aangepast, kunnen zij het prima naar hun zin hebben. Dit is ook een belangrijk aspect ten aanzien van onderwijs deelname van kinderen.

Deelname aan basis- en voortgezet onderwijs

In de gemeente Doetinchem nemen in het schooljaar 2015-2016 4.822 kinderen deel aan het reguliere basisonderwijs en 144 kinderen aan het speciaal basisonderwijs. Aan het reguliere voortgezet onderwijs nemen 3.347 jongeren deel en aan het voortgezet speciaal onderwijs nemen 64 jongeren deel. In deze peilingen zijn niet de jongeren meegenomen die buiten de gemeente Doetinchem naar school gaan.

Voortijdig schoolverlaters

In 2012 was van de jongeren in de leeftijdscategorie van 12-21 jaar in de gemeente Doetinchem 2,95% voortijdig schoolverlater. Dit komt overeen met ongeveer 200 jongeren in de gemeente Doetinchem. Het landelijk percentage lag op 3,23%.

Doel 4. Minder huishoudens in Doetinchem doen een beroep op een individuele maatwerkvoorziening; 4c. Meer kinderen nemen deel aan het reguliere onderwijs

EPG - Conclusies - 4c. Meer kinderen nemen deel aan het reguliere onderwijs

- Op basis van bovenstaande gegevens kan niet goed inzichtelijk worden gemaakt of er al een verschuiving plaats vindt van het speciale naar het reguliere onderwijs. Dit kan pas op termijn inzichtelijk worden gemaakt en moet daarom gemonitord blijven worden. Daarnaast is op dit moment niet bekend hoeveel kinderen regulier onderwijs volgen met ondersteuning. Dit zou een zinvolle aanvulling zijn.

Doel 4. Minder huishoudens in Doetinchem doen een beroep op een individuele maatwerkvoorziening; 4d. Meer inwoners wonen langer in hun vertrouwde omgeving (veelal thuis).

Één van de grootste beleidsvelden waar “de Kanteling” al enkele jaren een belangrijk uitgangspunt is, is de maatschappelijke ondersteuning. Vanaf 1 januari 2015 is de Wmo (Wet maatschappelijke ondersteuning) vernieuwd en is de gemeente daarmee ook verantwoordelijk geworden voor o.a. begeleiding, beschermd wonen en dagbesteding. Dit zijn nieuwe taken die eerder (grotendeels) in de AWBZ (Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten) vielen. Daarnaast blijven gemeenten verantwoordelijk voor hun bestaande (“oude”) taken op grond van de Wmo zoals o.a. de WRV (Woningaanpassingen, rolstoelen en vervoersvoorzieningen), de HH (Huishoudelijke hulp) en maatschappelijke opvang.

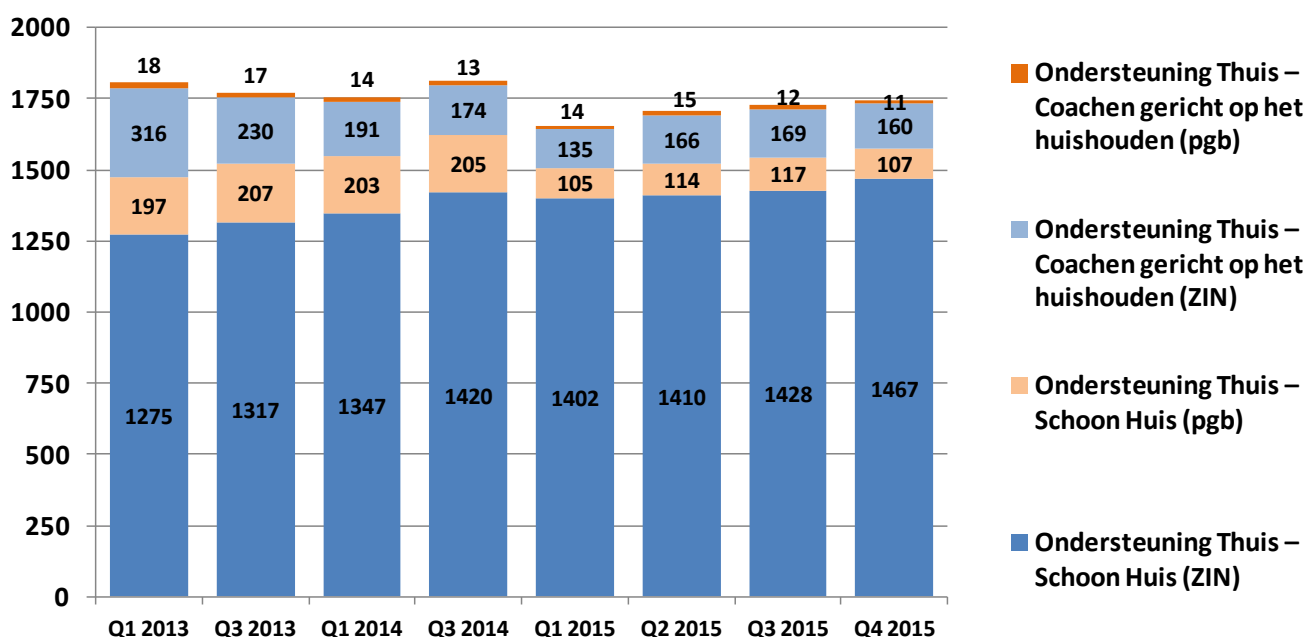
Er is ook een accentverschuiving in het uitgangspunt in de wet geweest: voorheen was de Wmo gericht op het compenseren van beperkingen van inwoners. In de Wmo 2015 gaat het er vooral om wat een inwoner nodig heeft om, naast zijn eigen kracht en mogelijkheden, in de samenleving deel te kunnen nemen. Wat de inwoner zelf kan (regelen) is het vertrekpunt; een maatwerkvoorziening kan ondersteunend zijn wanneer de inwoner het niet zelf kán.

Ondersteuning Thuis

De gemeente Doetinchem heeft met DDK3 gekozen voor *Ondersteuning thuis (-Schoon huis)* als een maatwerkvoorziening voor diegenen die dat niet zelf kunnen regelen en/of betalen. Dit in tegenstelling tot sommige andere gemeenten die de huishoudelijke hulp als algemene voorziening aangemerkt hebben en/of deze beëindigd hebben. Daarnaast zijn er nieuwe vormen van ondersteuning geïntroduceerd.

De meeste indicaties worden afgegeven voor *Ondersteuning thuis - Schoon huis* in zorg in natura. Het aantal cliënten is de afgelopen jaren (en dus ook de afgelopen kwartalen) nagenoeg gelijk gebleven. *Schoon huis* is feitelijk de “opvolger” van de oude HH1, waar *Coachen* gericht op het huishouden vergelijkbaar is met de oude HH2. Hieronder staat het aantal cliënten met een geldige indicatie voor *Ondersteuning thuis (OT)* uitgesplitst in de verschillende soorten:

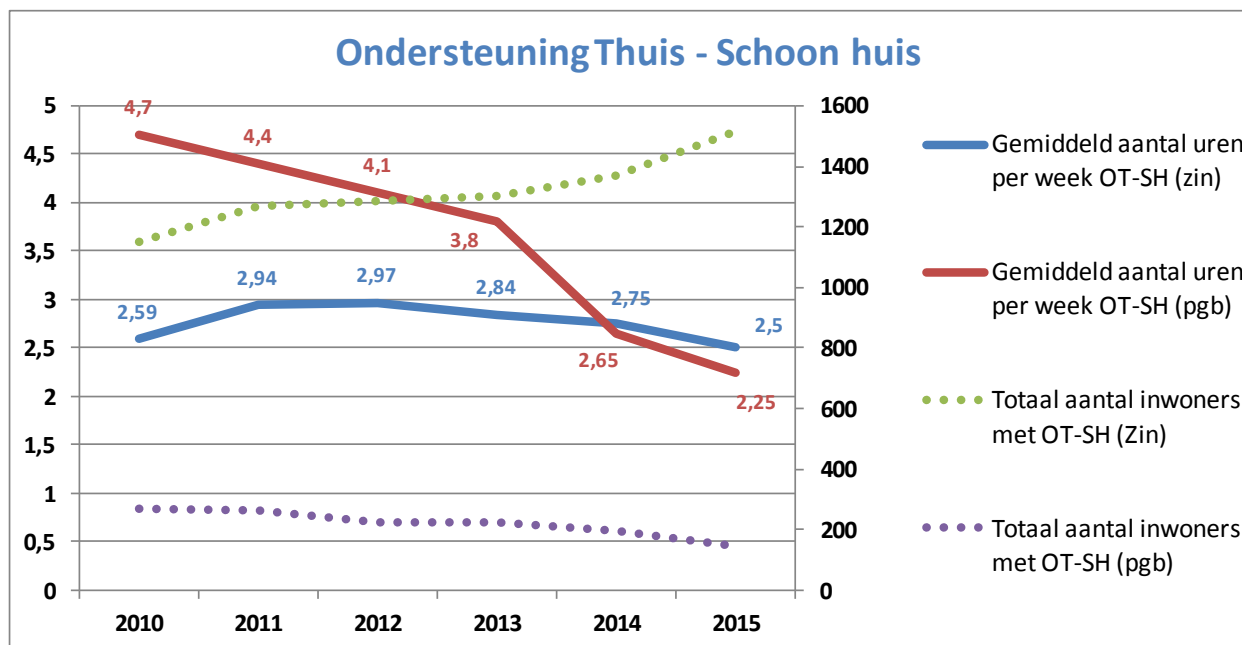
Ondersteuning Thuis - Schoon Huis/Coachen gericht op het huishoud
aantal geldige indicaties, per kwartaal

Doel 4. Minder huishoudens in Doetinchem doen een beroep op een individuele maatwerkvoorziening; 4d. Meer inwoners wonen langer in hun vertrouwde omgeving (veelal thuis).

We zien de afgelopen jaren dus een toename van het aantal inwoners dat *Ondersteuning Thuis – Schoon huis* krijgt. Vanwege het uitgangspunt van de vangnetregeling zien we echter wel een daling van het gemiddeld aantal uren. Daarnaast is de rijksbijdrage voor de huishoudelijke hulp de afgelopen jaren fors afgenomen. Kortom: meer mensen ondersteuning bieden, met minder geld:

Huishoudelijke Hulp Toelage

Een bijzondere eend in de bijt is de *Huishoudelijke Hulp Toelage* (HHT). Eind 2014 heeft de staatssecretaris deze regeling ingevoerd en heeft tot doel werk te genereren in een taakveld (*Ondersteuning thuis – Schoon huis*) waar vanaf 2015 een rijkskorting van 40% heeft plaatsgevonden. Deze rijkskorting, en de noodzakelijke bijstelling van beleid, heeft inmiddels inderdaad geleid tot afname van geïndiceerde zorg, zoals hierboven beschreven.

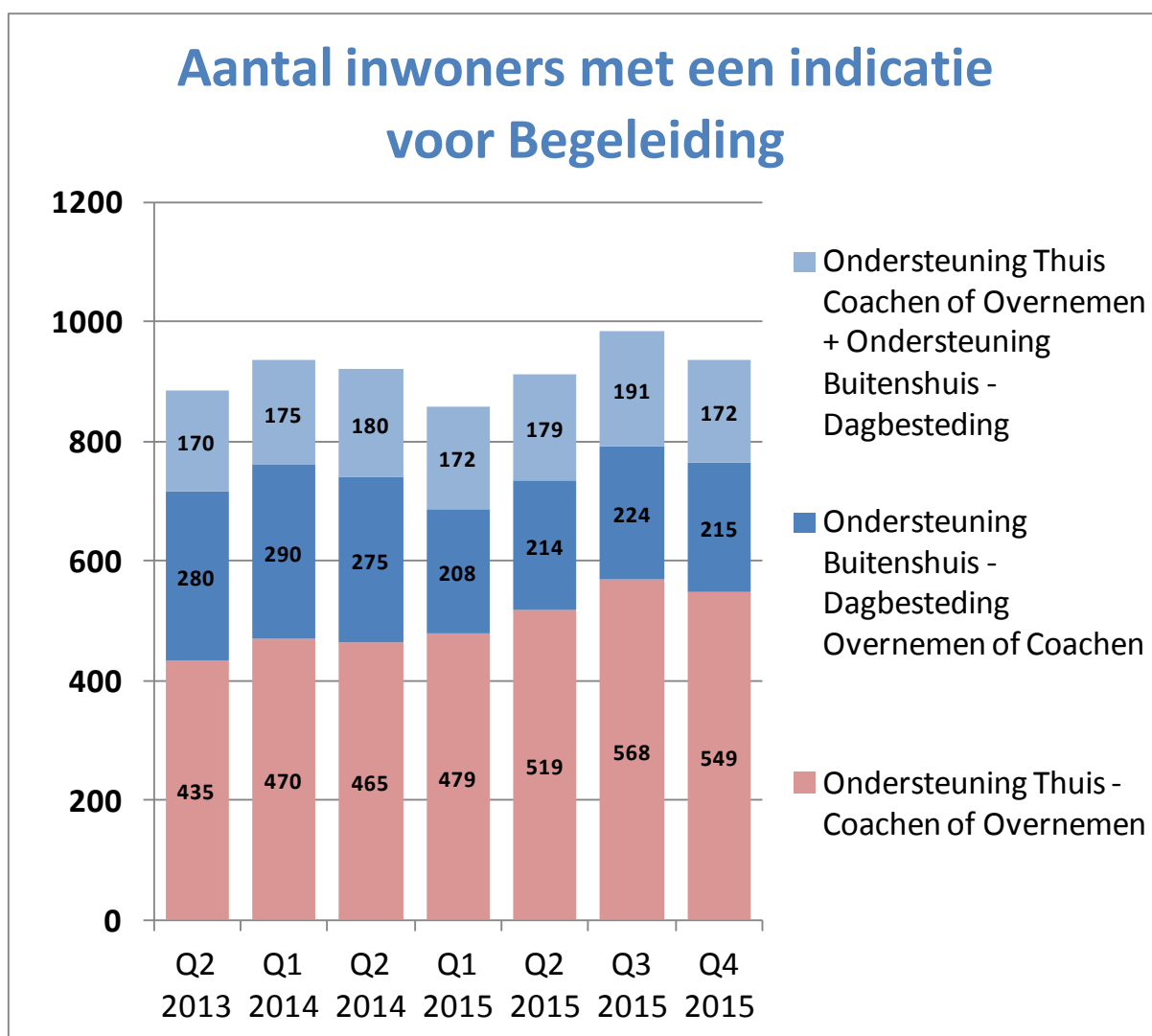
Doetinchem is sinds juni 2015 met de HHT regeling gestart en de animo hiervoor is eigenlijk pas sinds de uitbreiding van doelgroepen vanaf begin 2016 echt toegenomen. De late start en het feit dat de 400 cliënten van TSN niet via hun eigen aanbieder konden meedoen waren de voornaamste oorzaken voor de trage start. De regeling houdt in dat specifieke doelgroepen voor €5,- per uur huishoudelijke hulp kunnen inkopen. In 2015 is er voor € 105.000 aan toelages verstrekt. De looptijd van dit rijksgefinancierde project is tot 1 januari 2017.

Doel 4. Minder huishoudens in Doetinchem doen een beroep op een individuele maatwerkvoorziening; 4d. Meer inwoners wonen langer in hun vertrouwde omgeving (veelal thuis).

Ondersteuning Thuis & Buitenshuis (begeleiding incl. dagbesteding)

Ondersteuning thuis is erop gericht is om inwoners zolang mogelijk zelfstandig thuis (en in de samenleving) te laten functioneren. Bij de producttypen *Ondersteuning thuis – Overnemen* en *Ondersteuning thuis – Coachen* gaat het om de individuele begeleiding welke bij de inwoner thuis plaatsvindt. Dit zijn grotendeels nieuwe taken, overgeheveld uit de AWBZ.

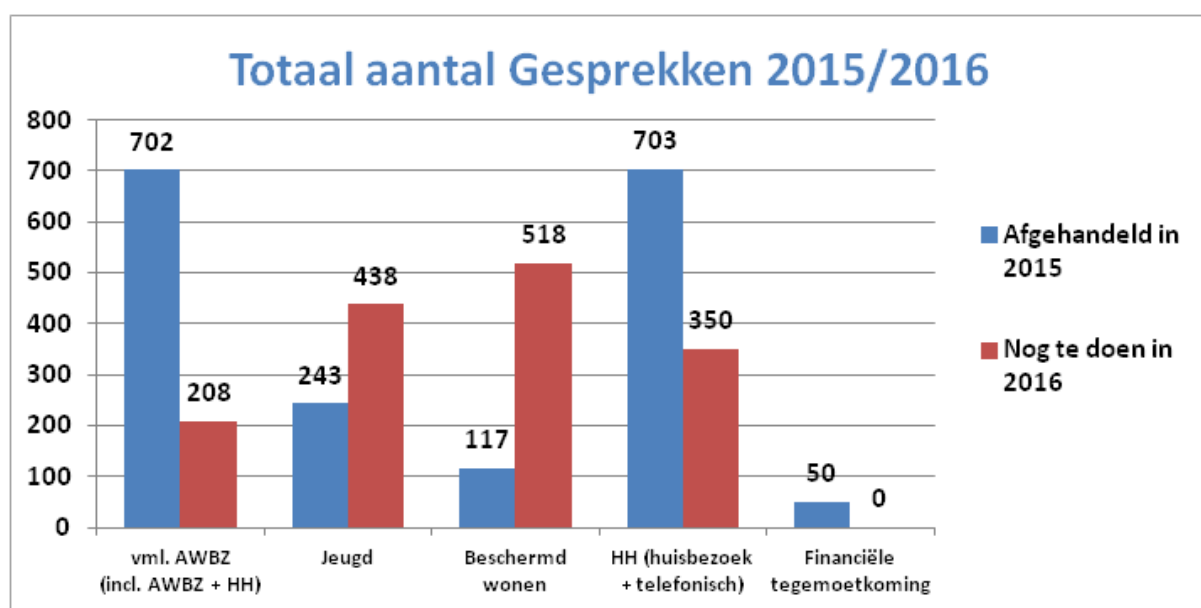
Bij *Ondersteuning Buitenshuis* gaat het om begeleiding in groepen wat we vroeger kenden onder de naam *dagbesteding*. Het gaat bij dagbesteding om een zeer diverse groep; mensen die erbij gebaat zijn tijdelijk aan zo'n voorziening deel te nemen, maar die later weer uitstromen naar een andere zinvolle *daginvulling* (bijv. (vrijwilligers)werk). Het kan echter ook gaan om inwoners die naar alle waarschijnlijkheid zeer langdurig hun daginvulling moeten vinden in zo'n voorziening. Met de gevoerde Gesprekken zien we steeds meer van onze inwoners met een indicatie voor Begeleiding. Dit bestand lijkt zich in 2015 redelijk gestabiliseerd te hebben:

Aantal gevoerde Gesprekken

In 2015 is Doetinchem begonnen met de zeer omvangrijke klus om al onze inwoners die reeds een indicatie voor maatwerkondersteuning hadden op grond van Wmo 2015 en/of Jeugdwet, te bezoeken (en/of telefonisch benaderen) voor een zogeheten *Gesprek*. In dat gesprek heeft de consulent en/of buurtcoach het samen met de inwoner over de behoefte aan ondersteuning die hij of zij nodig heeft. Sommige van die inwoners kenden we al wel (bijvoorbeeld zij met ondersteuning in het huishouden) maar een groot aantal kenden we ook nog niet. Dan ging het bijvoorbeeld over inwoners met een bestaande een indicatie voor jeugdhulp of met ondersteuning vanuit de (vml.) AWBZ. Dit zijn namelijk taken die pas vanaf 1 januari bij de gemeente zijn gekomen. In Doetinchem is ervoor gekozen met al deze mensen een persoonlijk *Gesprek* te houden.

In totaal gaat het om ongeveer 3300 gesprekken, waarvan er op moment van schrijven nog zo'n 1500 plaats moeten vinden in 2016. Dat betekent dat er al ruim 1800 gesprekken geweest zijn:

Nb. Het gaat hier dus alleen om inwoners die al een indicatie hadden. Er zijn natuurlijk daarnaast nog veel Gesprekken gevoerd met inwoners met een nieuwe ondersteuningsvraag.

Project Het Gesprek is begonnen met de overdracht van gegevensbestanden van aanbieders en van Vektis. Op basis daarvan is een planning gemaakt. Tijdens de Gesprekken met inwoners zijn we er echter achter gekomen dat deze gegevensbestanden erg vaak “vervuild” waren:

- Mensen nog op de overgedragen lijst stonden, terwijl ze al verhuisd of overleden waren;
- De ondersteuning reeds was gestopt (kortdurend traject was beëindigd);
- De indicatie is significant veranderd (van het ene type ondersteuning naar een andere);
- Inwoners ondersteuning kregen op grond van een andere regeling, bijvoorbeeld de Wlz of de Zorgverzekeringswet;
- Inwoners weliswaar een geldige indicatie hadden, maar geen gebruik maakten van zorg (niet-verzilverde zorg) omdat ze daar geen behoefte (meer) aan hadden.

Doel 4. Minder huishoudens in Doetinchem doen een beroep op een individuele maatwerkvoorziening; 4d. Meer inwoners wonen langer in hun vertrouwde omgeving (veelal thuis).

PGB voor het sociaal netwerk

De nieuwe wet verwacht meer dan voorheen dat mensen waar mogelijk op eigen kracht of met behulp van hun eigen netwerk de problemen oplossen. Er wordt geen zorg geïndiceerd, en dus een maatwerkvoorziening verstrekt, als de cliënt op eigen kracht, met gebruikelijke hulp, met mantelzorg of met hulp van andere personen uit zijn sociale netwerk de beperkingen kan wegnemen. De geïndiceerde zorg in de vorm van een maatwerkvoorziening vormt daarmee “het sluitstuk” van de (maatschappelijke) ondersteuning. Wanneer er een besluit is genomen om over te gaan tot het verstrekken van een maatwerkvoorziening, kan er voor worden gekozen om het sociaal netwerk de zorg te laten leveren en dit te financieren middels een *persoonsgebonden budget* (pgb): het zogeheten *pgb voor het sociaal netwerk*.

Het is echter wel van belang om enig inzicht te verkrijgen in wat de nieuwe wet, en de toepassing van het nieuwe beleid, voor een effect heeft op de pgb's in sociaal netwerk. Daarom is besloten om vanaf 1 november 2015 de gegevens structureel -maar handmatig- bij te houden.

Vraag van een inwoner om een pgb in te zetten in het sociaal netwerk			
	totaal	waarvan niet toegekend	waarvan toegekend
Wmo	4	4	-
Beschermd wonen	0	-	-
Jeugd	11	10	1

We zien dat slechts nog in een beperkt aantal gevallen een pgb voor het sociaal netwerk toegekend wordt. Bij het onderdeel jeugd komt dat omdat wanneer daar een aanvraag voor een pgb in het eigen netwerk wordt gedaan, dat veelal ten behoeve is van de inwonende ouder die ondersteuning verleent. Als uit het Gesprek echter blijkt dat ondersteuning van de ouder als voorliggende oplossing kan dienen, een maatwerkvoorziening daarmee niet aan de orde is. Het vertrekpunt is dus altijd wat de inwoner zelf kan (eigen kracht), of zelf kan regelen (sociaal netwerk) conform de methodiek van DDK3. Iets soortgelijks geldt voor de afwijzingen op grond van de Wmo, omdat het daar regelmatig gaat om kinderen die ondersteuning verlenen bij hun ouders thuis.

Anderzijds blijkt soms dat maatwerkondersteuning (een indicatie) wel degelijk nodig is, maar dat professionele ondersteuning (*Zorg in natura* of een *pgb t.b.v. een professional*) beter geschikt is voor die specifieke situatie. Dit is dus maatwerk. Dat het pgb voor het sociaal netwerk wordt beëindigd (herindicatie) of niet wordt toegekend (nieuwe melding) betekent dus niet dat deze cliënten geen ondersteuning meer krijgen. Vanaf 1 november is bijgehouden wat er gebeurt bij de afwijzing van een pgb voor het sociaal netwerk:

Oplossing na geen toekenning pgb sociaal netwerk			
	totaal	Eigen netwerk zonder vergoeding	Professionele ondersteuning
Wmo	4	2	2
Beschermd wonen	0	-	-
Jeugd	10	3	7

Bij de Wmo is voor 2 cliënten professionele ondersteuning ingezet en bij 2 andere cliënten blijft het eigen netwerk de ondersteuning bieden zonder een vergoeding (middels het pgb). Van de 10 afwijzingen pgb in eigen netwerk bij jeugd is er voor 7 cliënten professionele ondersteuning ingezet. Daar bleek dus dat er wel degelijk behoefte was aan maatwerkondersteuning, maar dat dit beter professionele ondersteuning kon zijn. Dat was beter passend bij de omstandigheden van die gevallen (wederom: maatwerk). In 3 gevallen werd geconstateerd dat het eigen netwerk de ondersteuning kon bieden (zonder een vergoeding middels pgb). Het gaat hier pas om kleine aantallen waar we inzicht in hebben, dus blijven we dit zorgvuldig monitoren.

Doel 4. Minder huishoudens in Doetinchem doen een beroep op een individuele maatwerkvoorziening; 4d. Meer inwoners wonen langer in hun vertrouwde omgeving (veelal thuis).

EPG - Samenvatting - 4d. Meer inwoners wonen langer in hun vertrouwde omgeving (veelal thuis).

- Het aantal cliënten dat het afgelopen jaar Ondersteuning thuis - Schoon huis (vml. HHI) heeft ontvangen voor het schoon houden van het huishouden is toegenomen, maar het aantal uur ondersteuning per cliënt is afgenomen ten opzichte van de voorgaande jaren.
- In 2015 is er voor € 105.000 aan toelages verstrekt in het kader van de Huishoudelijke Hulp Toelage.
- Het aantal inwoners met een indicatie voor ondersteuning thuis & buitenshuis (begeleiding) is in 2015 redelijk stabiel gebleven en weinig veranderd ten opzichte van de voorgaande twee jaren.
- 1800 van de 3200 gesprekken voor (her)indicaties zijn in 2015 gevoerd.

EPG - Conclusies - 4d. Meer inwoners wonen langer in hun vertrouwde omgeving (veelal thuis).

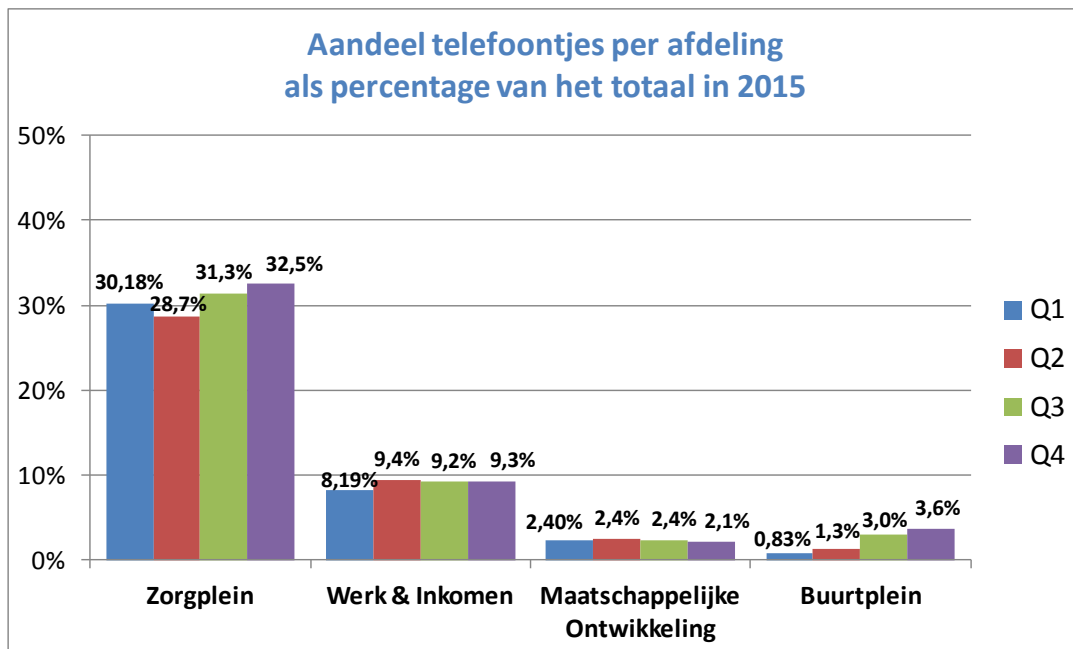
- De toename van het aantal cliënten dat het afgelopen jaar ondersteuning heeft ontvangen voor het huishouden wijst wellicht op een toename van het aantal inwoners dat langer thuis blijft wonen. Mogelijk kan monitoring van de verhouding tussen het aantal mensen dat zelfstandig woont en het aantal mensen dat niet zelfstandig woont hier meer inzicht in geven.
- De afname van maatwerkvoorzieningen of verschuiving naar lichtere ondersteuningsvormen beantwoordt aan hoofddoel 4 'Minder huishoudens in Doetinchem doen een beroep op een individuele maatwerkvoorziening'.

4. Maatschappelijke signalen

De cijfers en bedragen genoemd in de vorige hoofdstukken zeggen iets over de inhoud van het nieuwe beleid en de daaraan gekoppelde financiële kaders. Het college heeft toegezegd ook op het gebied van de “klanttevredenheid” de vinger aan de pols te houden.

Telefonische contacten

De drie decentralisaties bij elkaar vormen de grootste gemeentelijke beleidswijziging van de afgelopen jaren. Het gaat om drie complexe beleidsterreinen waar een (groot) aantal cruciale details en nuances pas laat in 2014 bekend gemaakt zijn, wat ook voor inwoners onduidelijkheid met zich mee heeft gebracht. Gemiddeld krijgt de gemeente Doetinchem ongeveer 370 telefoontjes per werkdag. In heel 2015 hebben inwoners ruim 35.000 keer gebeld naar Zorgplein, Buurtplein en Laborijn. Zorgplein is met ongeveer één derde van alle telefoontjes het meest gebelde onderdeel van de hele gemeente Doetinchem. Het is ook mooi om te zien dat onze inwoners ook steeds beter de (telefonische) weg naar Buurtplein weten te vinden, waarbij expliciet opgemerkt moet worden dat veel van de inwoners die reeds bekend zijn bij Buurtplein vaak al direct naar hun Buurtcoach bellen (dat hoeft niet via de centrale).

Website

In 2015 bezochten maandelijks gemiddeld zo'n 2500 personen de website van *Met Elkaar, Voor Elkaar*.

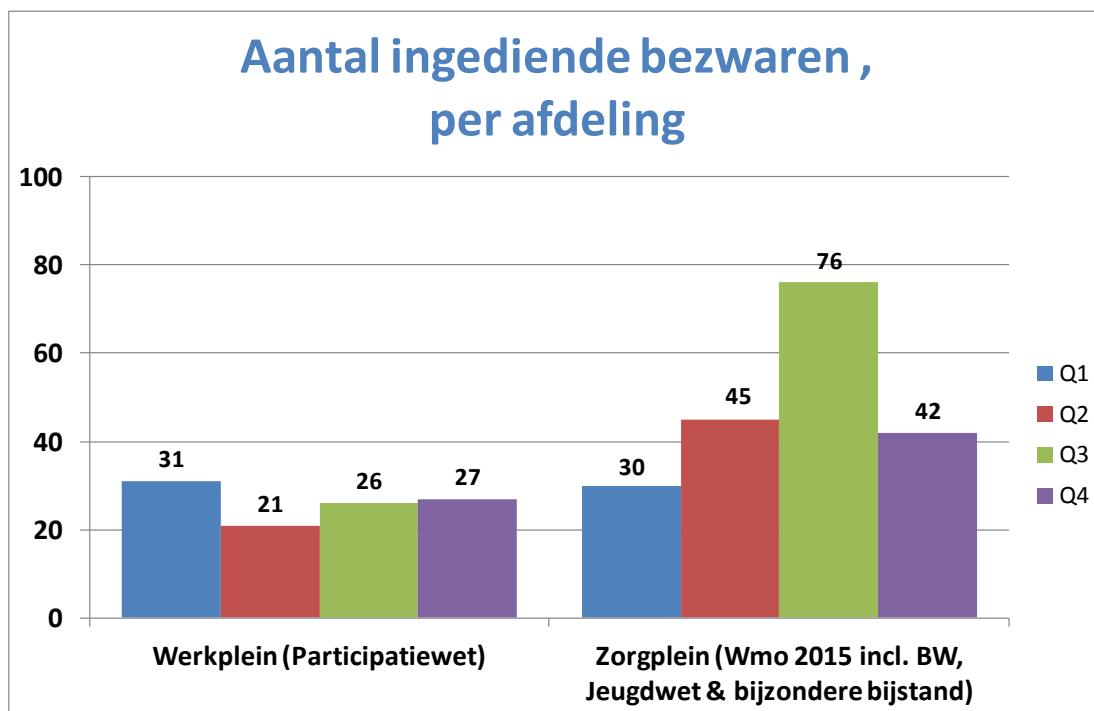

Aantal bezwaren

Als een consulent Wmo/Jeugd/W&I of de Buurtcoach samen met de inwoner tot de conclusie komt dat een maatwerkvoorziening de meest passende oplossing is voor de problemen van die inwoner, moet er een formeel besluit genomen worden. Er wordt (na onderzoek) namens het college van B&W besloten over de aard, duur en vorm van het toe te passen maatwerk. Dit besluit wordt genomen conform de geldende wetten, verordeningen en beleidsregels.

In de methode van DDK3 wordt het formele besluit altijd door de gemeente genomen. Als het gaat om meervoudige problematiek heeft de Buurtcoach een zwaarwegend advies, maar wordt de uiteindelijke beslissing (namens het college) gemaakt door de consultants. Daartegen staat het rechtsmiddel *bezwaar* open. Als een inwoner vindt dat het genomen besluit niet (voldoende) past bij zijn situatie kan hij formeel bezwaar aantekenen. De gemeente moet het besluit dan nogmaals bekijken.

In 2015 was de verdeling naar het aantal ingediende bezwaren als volgt:

Dat betekent dat in 2015 193 keer bezwaar is gemaakt tegen een besluit genomen bij het Zorgplein, op een totaal van ca. 7.000 besluiten. 105 bezwaren zijn ingediend tegen besluiten genomen bij het toenmalige Werkplein (nu Laborijn).

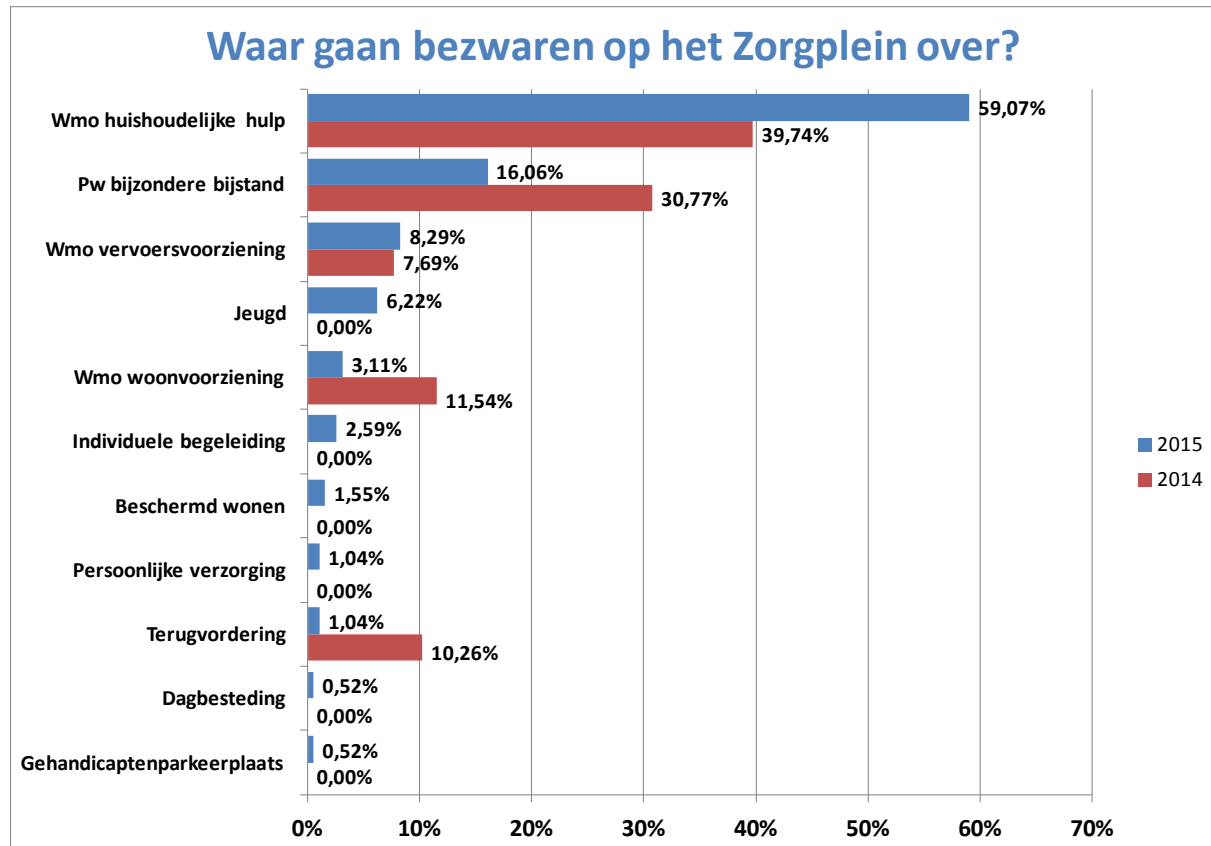
Voorafgaand aan de decentralisaties werd de volgende inschatting gemaakt: “Geschat wordt dat er in 2015 ongeveer 400 bezwaarschriften Zorgplein¹ en ca. 150 bezwaarschriften Werkplein komen.”

We kunnen dus constateren dat we, ondanks de decentralisaties, de bijbehorende nieuwe wetgeving en de substantiële hoeveelheid Gesprekken (herindicaties) die we gevoerd hebben, ruim onder de schatting zijn gebleven. Daarbij moet wel opgemerkt worden dat nog niet alle Gesprekken gevoerd zijn (nog 45% te gaan).

¹ Wmo 2015 incl. vml. AWBZ, incl. Beschermd Wonen + bijzondere bijstand, schulddienstverlening en Jeugdwet

Inhoud van de bezwaren op Zorgplein

Er is een onderverdeling te maken naar het type maatwerkondersteuning waarover inwoners bezwaar maken. Bij Zorgplein ziet deze verdeling er als volgt uit:

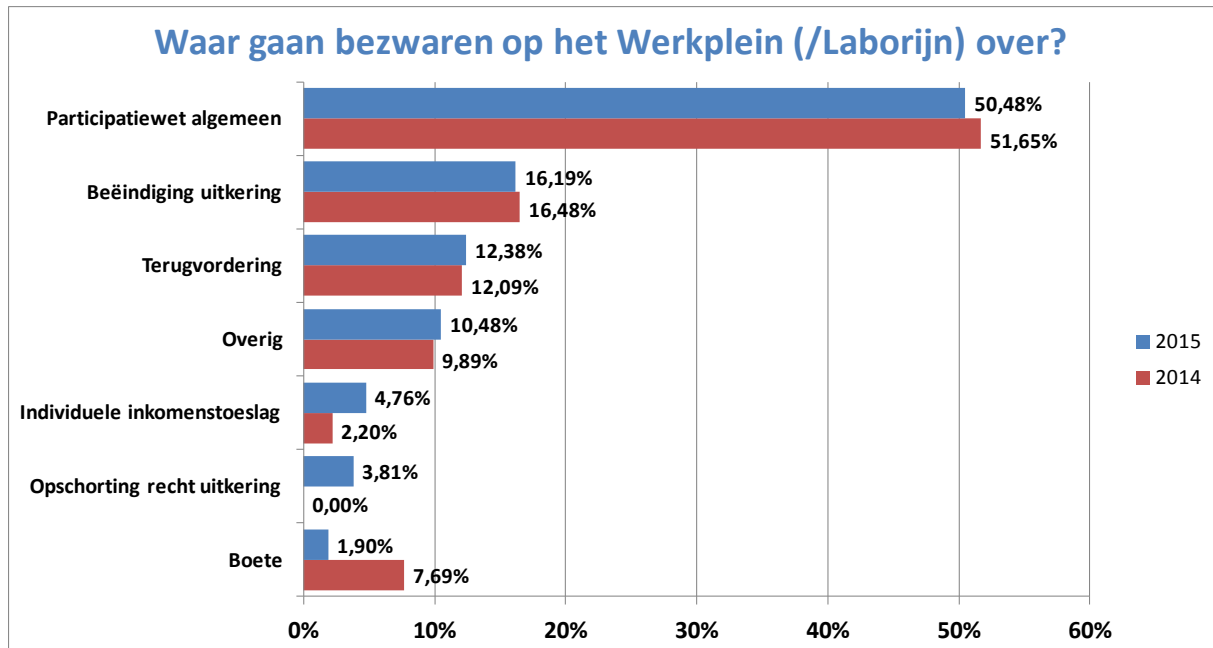
Het meest saillant is de toename van het aantal bezwaren over *Ondersteuning Thuis – Schoon huis* (eerder huishoudelijke hulp genoemd) in 2015 t.o.v. 2014. Dit is deels te verklaren doordat er relatief veel Gesprekken zijn geweest m.b.t. OT-SH, maar ook dat hierbij de indicatie regelmatig naar beneden is bijgesteld. Een aantal bezwaarmakers heeft zich daarnaast gericht tegen het aantal geïndiceerde uren maatwerkvoorziening Schoon huis waarbij, in diezelfde beschikking, is aangegeven dat de Huishoudelijke Hulp Toelage-regeling als algemene voorziening ook kan bijdragen in een passende oplossing.

Op sommige andere terreinen gold in 2015 nog overgangsrecht, waardoor inwoners hebben behouden wat ze gewend waren. Er zijn nog relatief weinig Gesprekken gevoerd met jeugdigen (en/of ouders) die overgekomen zijn vanuit de provincie. Het aantal bezwaren op grond van de Jeugdwet is derhalve ook nog beperkt. Dit geldt ook voor Beschermd wonen, mede omdat inwoners ook daar nog overgangsrecht hebben. Beschermd wonen, individuele begeleiding, jeugd, persoonlijke verzorging en dagbesteding waren in 2014 nog geen taken van de gemeente (en waren er daarom geen bezwaren bij de gemeente).

Inhoud van de bezwaren op Werkplein/Laborijn

Grosso modo zien we bij Werkplein geen grote verschuivingen in de aard van de bezwaren:

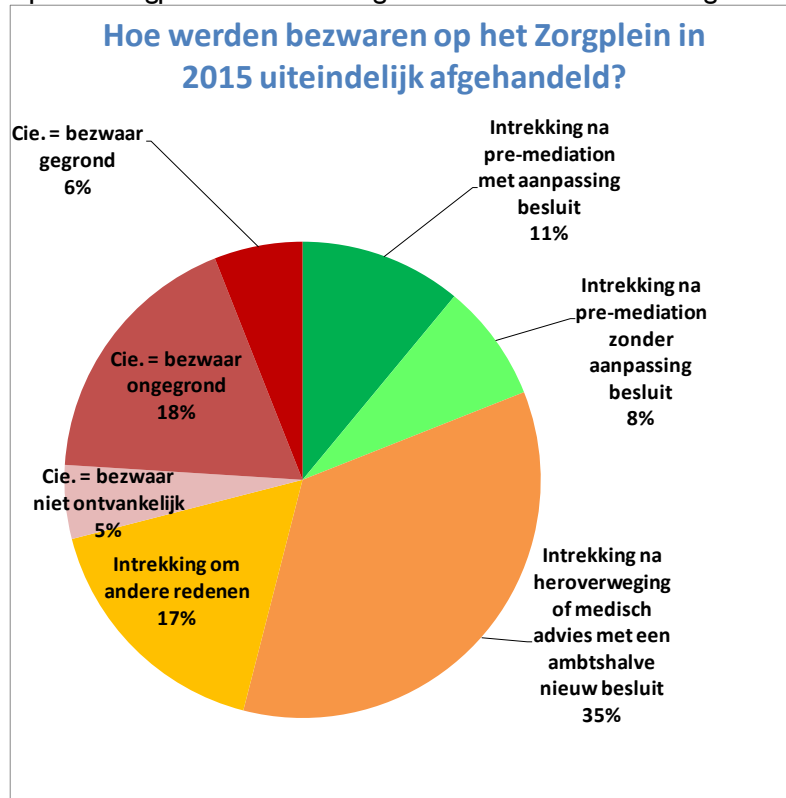

Hoe zijn de bezwaren afgehandeld?

Nog niet alle ingediende bezwaren zijn afgehandeld. Sommige omdat er nader onderzoek nodig is, sommigen omdat het proces van horen en advies nog loopt en anderen omdat de servicenorm m.b.t. het beslissen op bezwaar niet gehaald wordt. Van de 193 bezwaren op Zorgplein waren er op 1 januari 2016 93 afgehandeld en 100 nog in behandeling. Van de 105 bezwaren op Werkplein/Laborijn waren er op 1 januari 73 afgehandeld en 32 nog in behandeling. Op het Zorgplein is inmiddels extra formatie ingezet om de achterstand in te lopen.

Van de bezwaren die wel afgehandeld zijn, is een verdeling te maken naar type “einduitspraak”. De gemeente Doetinchem zet in op zoveel mogelijk pre-mediation om samen met de inwoner tot een oplossing te komen. Een goed gesprek leidt regelmatig tot meer wederzijds begrip en een beter besluit dan de formele (en daarmee soms tijdrovende) procesgang langs de onafhankelijke commissie bezwaarschrijft. Pre-mediation kan alleen tot een oplossing leiden als de inwoner daarmee instemt en doet nooit afbreuk aan zijn recht om de commissie om een oordeel te vragen over zijn of haar bezwaarschrift.

Op het Zorgplein hebben de afgedane bezwaren tot de volgende “uitspraken” geleid:

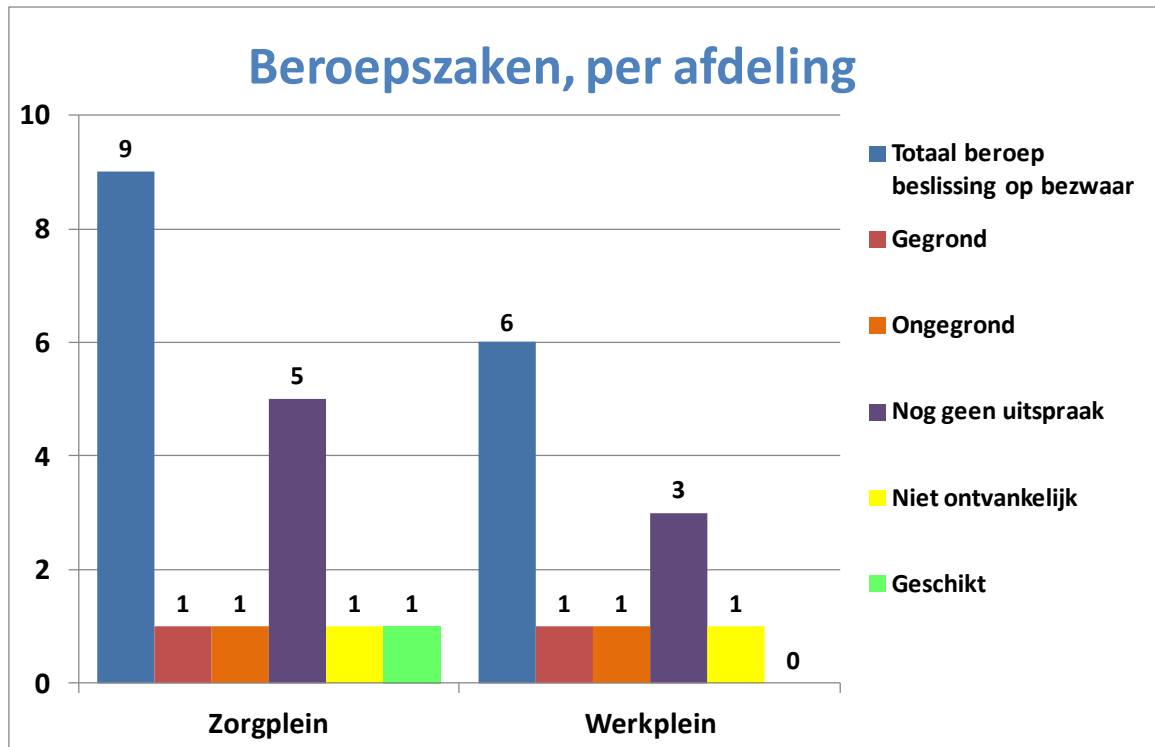

Op Werkplein lag het percentage succesvolle mediation iets hoger. Uiteindelijk komt op beide pleinen niet meer dan 35% van het aantal ingediende bezwaren ook daadwerkelijk bij de commissie.

Beroep

Nadat de commissie een uitspraak heeft gedaan over een zaak, moet het college opnieuw een besluit nemen. Soms is een inwoner het dan nog niet eens met het 2^e besluit van het college, en hij/zij kan dan beroep instellen bij de rechtbank (bij de bestuursrechter). In 2015 zijn er 15 beroepszaken aangaande het sociaal domein bij de rechter aanhangig gemaakt:

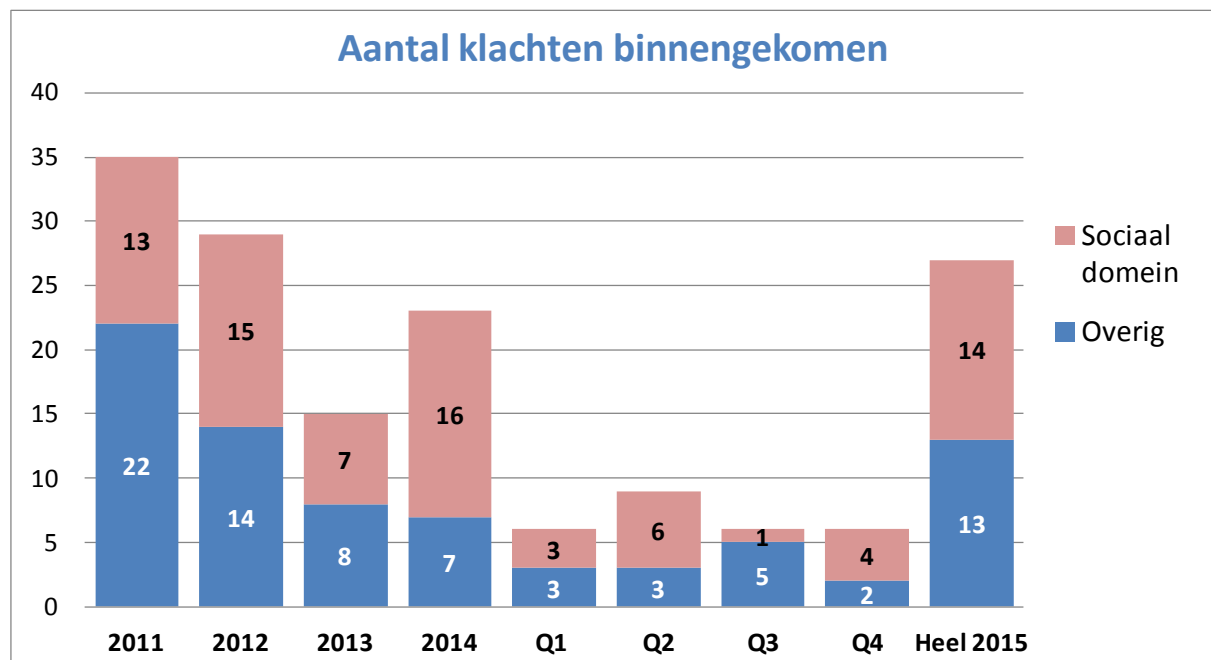
Bij Zorgplein ging het 4 keer om een beroepszaak gerelateerd aan de bijzondere bijstand en 5 keer hadden deze betrekking op de Wmo. In één van deze beroepszaken is hoger beroep bij de Centrale Raad van Beroep (hoogste bestuursrechter voor sociaal zekerheidsrecht) ingesteld.

Bij Werkplein ging het om 2 terugvorderingszaken, 2 keer een zaak gerelateerd aan een afwijzing van een uitkering, 1 keer om een opschorting en 1 keer overig beroep.

Klachten over de gemeente

Een inwoner kan naast bezwaar maken tegen een inhoudelijk besluit, ook een klacht hebben over een **gedraging** van de gemeente. Een klacht is niet het geijkte middel om zich te keren tegen een besluit, maar wel om ongenoegen kenbaar te maken over **de wijze waarop** de inwoner **zich** door de gemeente of door één van de aan haar gelieerde personen **behandeld voelt**. Een klacht is dus fundamenteel anders dan een bezwaar.

Een inwoner kan mondeling of schriftelijk een klacht indienen. Een klacht wordt altijd eerst intern behandeld. Vaak leidt een goed gesprek tussen de klager en de klachtbehandelaar al tot wederzijds begrip en is de klacht daarmee opgelost. Soms leidt dit echter niet tot het gewenste resultaat en dient (vaak) het college zich uit te spreken over de klacht. Mocht de klager nog ontevreden zijn met het oordeel (of vervolgactie) van het college, dan kan hij of zij terecht bij de Nationale ombudsman. De Ombudsman onderzoekt alleen klachten die de interne procedure hebben doorlopen. Er zijn nog geen cijfers over het aantal klachten dat in 2015 bij de Nationale ombudsman ingediend is. Vanaf 1 januari 2016 heeft de gemeenteraad deze *externe klachtbehandeling* opgedragen aan de lokale ombudsman.

In 2015 zijn er 27 klachten ingediend. 14 klachten, dus net iets meer dan de helft van het totaal, waren te relateren aan het sociaal domein. In 2014 waren dat 16 klachten, dus ondanks de decentralisaties en het in contact komen met meer inwoners, wordt er minder geklaagd over medewerkers werkzaam in het sociaal domein. Deze 14 klachten zijn naar inmiddels allemaal naar tevredenheid van de klager opgelost.

Servicenormen Zorgplein

Onze servicenorm geeft aan dat er binnen 48 uur na melding contact is met de inwoner en binnen twee weken na melding een keukentafelgesprek volgt. Deze servicenorm hebben wij niet gedurende het hele jaar waar kunnen maken. Eind 2015 hadden we op de verschillende werksoorten een wachttijd voor een keukentafelgesprek van circa 2-3 weken en werd toen wel weer voldaan aan de normen.

De inwoner krijgt bij een melding wel direct een ontvangstbevestiging en hij of zij wordt binnen dus binnen twee dagen gebeld voor het maken van een afspraak. Door deze snelle respons op de melding is het voor bijna alle melders geen enkel probleem dat het gesprek meer dan de ideale 2 weken op zich kan laten wachten. De melders weten immers van te voren wanneer welke consultant op bezoek komt. Zorgplein en Buurtplein hebben afspraken gemaakt voor spoedgevallen. Deze worden uiteraard zo snel mogelijk opgepakt.

Klachten over Buurtplein

Ook Buurtplein BV kent een eigen klachtenregeling. Vanwege de nauwe band tussen de gemeentelijke uitvoeringsorganisatie en Buurtplein BV vindt het college het belangrijk ook deze ontwikkeling goed te monitoren. In 2015 heeft Buurtplein in totaal 10 klachten van cliënten gehad, waarvan het 9 keer ging om een cliënt die ontevreden was over de dienstverlening en 1 keer een cliënt betrof die het niet eens was met de gestelde voorwaarden voor ondersteuning door Buurtplein. Deze klachten zijn inmiddels opgelost. Er hebben zich bij Buurtplein geen incidenten en/of calamiteiten voorgedaan.

Geregistreerde klachten	Q1	Q2	Q3	Q4
Intern opgelost door medewerker, naar tevredenheid van de cliënt	2			1
Intern opgelost door teamleider, naar tevredenheid van de cliënt	1	1	1	2
Intern opgelost door directeur, naar tevredenheid van de cliënt	1	1		

5. Budgetontwikkeling

Dit hoofdstuk geeft inzicht in beschikbare budgetten en budgetmutaties en de uitputting van die budgetten. Waar mogelijk en wenselijk is deze voorzien van een analyse en verwachte ontwikkelingen zowel ten aanzien van budgetten. Er wordt zo veel mogelijk per decentralisatieonderdeel inzicht gegeven in de taakmutaties, macro-effecten en lokale keuzes (bijv. in de voorjaarsnota/financiële monitor/begroting). U kunt dit hoofdstuk dus ieder kwartaal lezen als een weergave van de (financiële) feiten zoals ze op dat moment bekend zijn.

De opbouw van het onderdeel **budgetontwikkeling** is als volgt :

- een samenvatting² van hoofdstuk 27. **Financiële vertaling DDK3**. Het gaat om in DDK3 gemaakte keuzes en bedragen, die in DDK3 verder in detail terug te vinden zijn. Dit deel is blauw gearceerd omdat het om reeds vastgesteld beleid gaat;
- budgetmutaties t.o.v. DDK3 waarover reeds besloten is (door Rijk of gemeente), bestaande uit:
  - de taakmutaties septembercirculaire 2014
  - de taakmutaties decembercirculaire 2014
  - de taakmutaties meicirculaire 2015
  - de taakmutaties septembercirculaire 2015
  - de taakmutaties decembercirculaire 2015
  - besluitvorming Financiële monitor 2015
  - besluitvorming Voorjaarsnota 2015
- stand van de uitputting budgetten:
  - bestaande taken Wmo 2015 (HH + WRV)
  - **nieuwe taken Wmo 2015 (vml. AWBZ)**
  - **nieuwe taken Wmo 2015 (Beschermd wonen)**
  - **nieuwe taken Jeugdwet**
  - **oude taken Participatiewet (vml. Wwb)**

Voor de rapportage Q4 geldt dat het onderdeel **uitputting van de budgetten voor de nieuwe taken Wmo 2015 (vml. AWBZ)** niet opgenomen is. Dat komt omdat ten tijde van het opstellen van deze rapportage nog geen voldoende betrouwbaar prognose te leveren is over de verwachte uitputting van dit budget. Er wordt op moment van schrijven naarstig gewerkt om bij de Jaarstukken 2015 een betrouwbaar beeld te kunnen schetsen van de uitputting van de budgetten van alle taken.

---

² Voor het onderscheid worden deze teksten en cijfers blauw gearceerd omdat het hier om reeds bekende gegevens uit DDK3 gaat.

OUD: 27. Financiële vertaling van beleidskeuzes (uit DDK3, blz. 73 t/m 82)*1. Budgetten DDK3*

Het budgettaire kader voor DDK3 is dat we alles organiseren binnen de budgetten die we hiervoor van het Rijk krijgen en de budgetten die we nu binnen de gemeente uitgeven. Daarbij worden de middelen zo ontschot mogelijk ingezet als door het Rijk wordt toegestaan.

Het beschikbare DDK3 budget vanaf 2015 bestaat uit:

- de gedecentraliseerde budgetten van Rijk voor de nieuwe gemeente taken: begeleiding (Wmo 2015/vml. AWBZ), Jeugdzorg en participatiewet en;
- de bestaande budgetten die we nu reeds binnen de gemeente inzetten voor o.a. huishoudelijke hulp, woning-, rolstoel- en vervoersvoorzieningen, armoedebestrijding en vrijwilligerswerk- en mantelzorg.

De budgetten die de gemeenten ontvangen vanaf 2015 voor de nieuwe taken zijn, *verminderd* met een rijkskorting, in de meicirculaire 2014 bekend gemaakt. Deze budgetten zijn gebaseerd op historische gegevens over het gebruik van de zorgvoorzieningen in 2012 en 2013.

Het budget voor Beschermd wonen en de inloopfunctie GGZ is verdeeld over de centrumgemeenten. Onze gemeente dient als centrumgemeente deze taak uit te voeren voor alle gemeenten in de Achterhoek. De budgetten die hiermee gemoeid zijn, zijn dus voor de hele regio. Voor deze taak is het budget zonder rijkskorting overgekomen naar de centrumgemeenten, dit in verband met het overgangsrecht van 5 jaar voor deze zorggroep.

2. Onderuitputting bestaande budgetten

Bedrijfsmatige sturing en inzet van De Kanteling in de Wmo heeft er de afgelopen jaren voor gezorgd dat er een overschot is ontstaan op de bestaande budgetten. De werkelijke bestedingen liggen lager dan de beschikbare bestaande budgetten; dit noemen we *onderuitputting*.

Deze onderuitputting is ongeveer gelijk aan de eigen middelen die wij, naast de budgetten die wij van het rijk ontvangen, hebben ingezet voor de bestaande Wmo- en Wwb-taken.

3. Hefbomen

De beleidskeuze en de maatregelen in het beleidsplan DDK moeten leiden tot besparingen, de zogenaamde *financiële hefbomen*. Zonder maatregelen zou onze gemeente, met name als gevolg van de rijkskortingen, afkoersen op een structureel tekort van een € 4 miljoen in 2015 oplopende tot circa € 7 miljoen in 2018.

De besparingen, die de werking van de hefbomen oplevert is beredeneerd op basis van aannames. Het totale effect is opgebouwd op doorrekening van scenario's van de verschillende taakvelden (huishoudelijke hulp, individuele begeleiding, daginvulling etc.). Zichtbaar wordt dat in 2015 de inzet van de onderputting (de eigen middelen) noodzakelijk is om de transformatie waar te maken. Dit komt voornamelijk doordat de hefbomen nog niet volledig kunnen worden ingezet in verband met het overgangsrecht van de zorggroep. Vanaf 2016 zorgen de hefbomen dat er ruimte ontstaat voor investeringen in preventie en voorliggende voorzieningen en voor reservering voor risico's.

4. Investerings

Om deze transformatie te doen slagen zullen we moeten investeren. Investeren in preventie en voorliggende voorzieningen om de hefbomen te laten slagen, weerstandsvermogen op te bouwen voor de risico's en om daarmee uiteindelijk binnen de budgettaire kaders te blijven.

5. Risicoreservering

We werken aan een grote innovatie, en dat betekent dat er een aantal evidente financiële risico's aan verbonden zijn. Risico's met veel impact zijn: het niet werken van de hefboomen als berekend, een groter of juist veel kleiner beroep op dure voorzieningen en de invoering van een objectieve verdeelmodel.

Gelet op de risico's is risicoreservering verstandig. Dit wordt mogelijk met de geprognosticeerde saldo's, met de inzet van het saldo historische onderuitputting vanaf 2016 en vanaf 2017 aangevuld met de beschikbare middelen vanuit de voorjaarsnota en begroting 2014.

Naschrift: De onderstaande tabel geeft de in 2014 bekende budgetten, financiële keuzes en effecten uit DDK3 weer (vanaf blz. 73 DDK). In de originele tabel van DDK3 is echter een aantal afrondingen en rekenfouten fouten geslopen. Deze werden pas opgemerkt na openbare publicatie van het beleidsplan (en de begroting 2015). Deze onvolkomenheden hebben geen grote nadelige effecten op het beleid. Evenwel zijn de correcte getallen hierbij geel gearceerd weergegeven (de afwijking behelst duizendtallen).

Budgetten - De Doetinchemse Keuze		historisch	2015	2016	2017	2018
1	Budgetten nieuwe taken o.b.v. meircirculaire 2014					
	Jeugdzorg	16.969	16.391	16.158	15.611	15.709
	Participatie					
	WSW oud	10.140	9.880	9.490	9.230	8.840
	Restant gebundeld re-integratiebudget	1.710	1.597	1.298	888	710
		11.850	11.477	10.788	10.118	9.550
	Beschermd wonen (regionaal)	26.434	26.434	26.434	26.434	26.434
	Wmo/AWBZ	10.782	9.510	11.227	10.181	10.079
	Inloopfunctie GGZ (regionaal)	1.003	1.003	1.003	1.003	1.003
	Totaal nieuwe taken	67.038	64.815	65.610	63.347	62.775
	Budgetten bestaande taken					
	Participatie					
	Rijksbijdrage inkomensdeel WWB	15.100	15.100	15.100	15.100	15.100
	Inkomensdeel WWB eigen middelen	1.000	900	800	300	300
	<u>Totaal Participatie</u>	16.100	16.000	15.900	15.400	15.400
	Wmo					
	Integratie uitkering Wmo (HH)	6.638	5.038	4.538	4.538	4.538
	WRV/armoede/openbare gezondheidszorg / mantelzorg & vrijwilligers	6.723	6.917	6.993	6.993	6.993
2	Eigen middelen Wmo	1.600	1.600	1.600	1.600	1.600
	Onderuitputting budgetten	-1.600	-1.600	-1.600	-1.600	-1.600
	<u>Totaal Wmo</u>	13.361	11.955	11.531	11.531	11.531
	Totaal bestaande taken	29.461	27.955	27.431	26.931	26.931
1	Totaal budgetten nieuwe + bestaande taken	96.499	92.770	93.041	90.278	89.706

(x € 1.000)

Onderstaand overzicht geeft inzicht in de beoogde werking van de hefbomen op de beschikbare budgetten, de inzet van eigen middelen en de investeringen afkomstig uit DDK3:

Saldo - De Doetinchemse Keuze 3		historisch	2015	2016	2017	2018
1	Budgetten nieuwe en bestaande taken	96.499	92.770	93.041	90.278	89.706
	Besteding bij ongewijzigd beleid (historisch)	96.499	96.499	96.499	96.499	96.499
3	Saldo bij ongewijzigd beleid	0	-3.729	-3.458	-6.221	-6.793
3	Prognose effect beleidskeuzes en maatregelen (hefbomen)		3.037	6.122	9.325	10.600
	Prognose saldo bij gewijzigd beleid		-692	2.664	3.104	3.807
2/3	Inzet historische onderuitputting/eigen middelen		1.600			
	Prognose saldo		908	2.664	3.104	3.807
4	Investerings					
	Arbeidsmarktmaatregelen / innovatie		-250			
	Versterken mantelzorg en vrijwilligers		-300	-300	-300	-300
	Investerings in voorliggende voorzieningen			-1.002	-942	-652
	Totaal investeringen		-550	-1.302	-1.242	-952
5	Prognose saldo na investeringen		358	1.362	1.862	2.855

(x € 1.000)

Risicobuffer sociaal domein DDK 3		2015	2016	2017	2018
5	Prognose saldo na investeringen	358	1.362	1.862	2.855
	Beschikbaar vanuit VJN en Begroting 2014 (pag. 152&156)	0	0	594	594
	Inzet historische onderuitputting Wmo	0	1.600	1.600	1.600
	Te halen ombuigingen (kerntakendiscussie)	0	0	0	0
	Risicobuffer DDK	358	2.962	4.056	5.049

(x € 1.000)

Budgetmutaties na besluitvorming DDK3

Na de vaststelling van het beleidsplan DDK3 in juli 2014 zijn er een ontwikkelingen geweest die effect hebben op het toentertijd door de raad vastgestelde financiële kader. De door het Rijk opgestelde circulaire hebben een fors (niet te beïnvloeden) effect op de budgetten binnen DDK3. Sinds het verschijnen van DDK3 gaat het om de septembercirculaire 2014, en de mei-, september- en decembercirculaire van 2015.

Samengevat (zie de voorgaande tabel **Budgetten - De Doetinchemse Keuze**) zag het financieel kader DDK3 vóór de circulaire er als volgt uit:

De Doetinchemse Keuze 3 o.b.v. meircirculaire 2014	2015	2016	2017	2018
Nieuwe taken: nieuwe taken o.b.v. historische verdeling				
Wmo	9.510	11.227	10.181	10.079
Beschermd wonen	26.434	26.434	26.434	26.434
Jeugd	16.391	16.158	15.611	15.709
Participatie	11.477	10.788	10.118	9.550
Inloopfunctie GGZ (regionaal)	1.003	1.003	1.003	1.003
	64.815	65.610	63.347	62.775
Bestaande taken:				
Participatie / Wmo / WRV / armoede / vrijwilligers etc.	27.955	27.431	26.931	26.931
Totaal nieuwe en bestaande taken	92.770	93.041	90.278	89.706

(x € 1.000)

Taakmutaties - decembercirculaire

Circulaire bevatten *taakmutaties* voor een aantal taken in het sociaal domein, en daarmee mutaties op de budgetten van DDK3. Bij taakmutaties gaat het normaliter om budgetten die gemeenten via de algemene uitkering krijgen voor specifieke taken. Er staat dus een budget tegenover een taak, of beter gezegd, voor een bepaalde taak wordt een bepaalde hoeveelheid geld beschikbaar gesteld. In de circulaire zijn een aantal taakmutaties doorgevoerd (zie onderstaande tabel).

De meest opvallende verandering n.a.v. de decembercirculaire is de toepassing van het verbeterde verdeelmodel voor Beschermd wonen. Zie hieronder de kop [Objectief verdeelmodel voor Beschermd wonen 2016](#).

In onderstaande tabel vindt u de alle mutaties/correcties (voor heel 2015 e.v.) en de wijzigingen naar aanleiding van het objectief verdeelmodel per beleidsveld (en onderscheiden naar oude of nieuwe taak) nader geduid. Nieuw t.o.v. van de Q3-rapportage zijn dus “dec.2015”-wijzigingen.

DDK Financieel effect taakmutaties circulaire	circulaire	2015	2016	2017	2018
Nieuwe taken:					
Wmo/vml. AWBZ correctie historisch verdeelmodel	sc.2014	-64	89	87	86
Wmo/vml. AWBZ objectief verdeelmodel m.i.v. 2016	sc.2014	0	-380	-380	-379
Wmo/vml. AWBZ objectief verdeelmodel m.i.v. 2016 def. en correcties historisch	mc.2015	-57	-1.400	-595	-864
Wmo/vml. AWBZ eenmalige uitname 2016 i.v.m. taken VNG	sc. 2015	31	-102		
Wmo/vml. AWBZ aanpassing verdeling	dec. 2015	14	26		
		-76	-1.767	-888	-1.157
Beschermd wonen	mc.2015	-276	-828	301	1.127
Beschermd wonen, verbeterd verdeelmodel in aansluiting op historische vraag	dec. 2015	9	1.027		
		-276	199	301	1.128
Jeugd correctie historisch verdeelmodel	sc.2014	0	-90	-18	-117
Jeugd objectief verdeelmodel en correcties historisch	mc.2015	-380	-1.816	-1.679	-1.635
Jeugd regeling compensatie woonplaatsbeginsel eenmalig 2015	sc. 2015	-76			
Jeugd aanpassing verdeling	dec. 2015	-13	-23		
		-469	-1.929	-1.697	-1.752
Participatie	sc.2014	70	67	81	119
Participatie	mc.2015	64	21	-14	-71
Participatie	sc. 2015		-4	-4	-5
Participatie	dec. 2015		6	8	11
		134	90	71	54
Oggz inloopfunctie	sc.2014	-13	-13	-13	-13
Oggz inloopfunctie	mc.2015	-5	-40	-87	-87
Oggz inloopfunctie	sc. 2015	1	1	1	1
		-17	-52	-99	-99
Totaal taakmutatie nieuwe taken		-695	-3.459	-2.312	-1.827
Bestaande taken:					
Wmo integratie uitkering (HH)	sc.2014	127	-516	-530	-530
Wmo integratie uitkering (HH)	mc.2015	4	151	325	325
Wmo integratie uitkering (HH)	sc. 2015	22	18	18	18
		153	-347	-187	-187
Scootmobielen	mc.2015		-3	-9	-9
Scootmobielen	sc. 2015			13	13
			-3	4	4
Totaal taakmutaties bestaande taken		153	-350	-183	-183
Totaal effect taakmutaties bestaande + nieuwe taken t/m decembercirculaire 2015		-542	-3.809	-2.495	-2.010

(x € 1.000)

Na verwerking van alle mutaties uit de circulaire is het beschikbaar budget nu als volgt:

De Doetinchemse Keuze 3 – anno 2015 budgetontwikkeling na verwerking circulaire (t/m sept. 2015)	2015	2016	2017	2018
Nieuwe taken: nieuwe taken wmo & jeugd vanaf 2016 o.b.v objectief verdeelmodel				
Wmo	9.434	9.460	9.293	8.922
Beschermd wonen	26.167	26.633	26.735	27.561
Jeugd	15.922	14.229	13.914	13.957
Participatie	11.611	10.878	10.189	9.604
Inloopfunctie GGZ (regionaal)	986	951	904	904
	64.120	62.151	61.035	60.948
Bestaande taken:				
Participatie / Wmo / WRV / armoede / vrijwilligers etc.	28.108	27.081	26.748	26.748
Totaal nieuwe en bestaande taken	92.228	89.232	87.783	87.696

(x € 1.000)

Het langetermijnperspectief t.a.v. de beschikbare Rijksbudgetten blijft er daarmee één van minder beschikbare gelden t.o.v. wat oorspronkelijk bij DDK3 beschikbaar leek.

Het negatieve saldo van de mutaties (= vermindering van beschikbaar budget) beloopt circa €0,5 mln. in 2015, €3,8 mln. in 2016, €2,5 mln. in 2017 en ca. €2,0 mln. in 2018. Expliciet dient opgemerkt te worden dat dit *niet* automatisch hetzelfde is als een tekort. Een vermindering van budget zou, bij een zuivere taakmutatie, immers ook een vermindering van taken (uitgaven) in moeten houden. Echter, we weten niet zeker dat de aantallen zorgontvangers waarmee het Rijk rekent (en daarop de budgetten baseert) correspondeert met het daadwerkelijk aantal zorgontvangers. Hierop is in de kwartaalrapportages Q2 en Q3 nader ingegaan.

Objectief verdeelmodel voor Beschermd wonen 2016

Ten opzichte van Q3 is de grootste verandering een voordeel op Beschermd wonen, eenmalig voor 2016 ten bedrage van ca. €1 miljoen: er is door gemeenten een verdiepend onderzoek gedaan naar de gegevensbestanden (Vektis) waarop het Rijk de budgetverdeling Beschermd wonen voor 2016 heeft gebaseerd en hoe deze in verhouding staan tot de geverifieerde gegevens van gemeenten en aanbieders. Daaruit is gebleken dat de Vektis-gegevens dermate onbetrouwbaar/onvolledig waren dat op basis daarvan geen goede verdeling vast te stellen was.

Daarom heeft het kabinet (na een door de gemeente Doetinchem gesteunde lobby van de VNG) een nieuwe verdeling voor Beschermd wonen 2016 vastgesteld. De gevolgen hiervan hebben beslag gekregen in de decembercirculaire 2015. Voor het jaar 2016 wordt door deze verbeterde verdeling zo optimaal mogelijk aangesloten bij de historische vraag naar beschermd wonen en dat heeft voor Doetinchem een gunstig (+ ca. € 1 mln.) effect. Overigens is bij de vaststelling van de begroting 2016 reeds rekening gehouden met het gegeven dat daar ook daadwerkelijk zorggebruik tegenover staat: weliswaar meer budget, maar dus ook meer zorggebruik (wat nu dus ook door het Rijk erkend is).

Uitputting van de budgetten

Onderstaand vindt u de prognose van de stand van zaken over 2015 op de oude en de nieuwe taken. Op de 'oude' taken is deze prognose redelijk betrouwbaar. In de nog te verschijnen Jaarrekening 2015 staat de definitieve uitputting van de oude taken en een **prognose** van de nieuwe taken. De risico's zitten vooral in de nieuwe taken. De nu gepresenteerde resultaten op de oude taken moeten nadrukkelijk worden bekeken in relatie tot het sociaal domein als geheel. De hefbomen werken immers ook ontschot tussen oude en nieuwe taken door.

Uitputting budget oude taken Wmo 2015

De afgelopen jaren heeft het Zorgplein de "oude" Wet maatschappelijk ondersteuning uitgevoerd. Hoofdzakelijk ging het daarbij om het verstrekken van zogeheten WRV-voorzieningen (Woon-, rolstoel- en vervoersvoorzieningen) en huishoudelijke hulp. Onze administratie is hierop reeds lange tijd ingericht en we kunnen inmiddels een aardige inschatting maken van hoe we budgettair gaan uitkomen met deze oude taken. Let wel: dit is expliciet een prognose. Pas bij de jaarstukken 2015 zal e.e.a. definitief zijn, er kunnen dus nog verschuivingen optreden.

Wmo - "oude" taken	Begroot 2015	(Prognose) bestedingen 2015	(Prognose) resultaat 2015
WRV-voorzieningen			
wonen	377	243	134
rolstoel	425	219	206
vervoer (incl. basismobiliteit)	1.298	1.185	113
totaal	2.100	1.647	453
Huishoudelijke hulp	5.423	4.589	834
Toelage huishoudelijke hulp	287	66³	221
Eigen bijdrage	-925	-600	-325
Totaal	6.885	5.702	1.183

(x € 1.000)

Vooralsnog verwachten we dus een overschot van ca. € 1,1 miljoen op de oude Wmo-taken, waarvan ca. €830.000 op huishoudelijke hulp. Als we echter terugkijken naar de historische budgetontwikkeling van de HH, zien we dat we de afgelopen jaren onze werkelijke uitgaven meer in overeenstemming hebben gebracht met de middelen die van Rijkswegge hiervoor uitgekeerd werden. Vanaf 2014 anticiperen we eigenlijk "een jaar vooruit"; we brengen de uitgaven in balans met het budget van een jaar later:

Uitgavenontwikkeling x € 1 mln.	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Rijksbijdrage voor HH	6,7	5,8	6,0	6,0	6,1	4,9
Werkelijke uitgaven HH	8,6	7,9	7,1	6,1	5,0	4,6
Resultaat	-1,9	-2,1	-1,1	-0,1	1,1	0,3

³ Deze gelden worden qua besteding overgeheveld naar 2016. Zie verder [Huishoudelijke Hulp Toelage](#)

Uitputting budget nieuwe taken Wmo 2015

Op dit moment is er voor de “nieuwe” taken Wmo 2015 nog geen eindstand van de uitputting van de budgetten 2015 te geven. Deze wordt gegeven bij de Jaarrekening 2015, en ook dan zullen er voor het sociaal domein flinke voorbehouden in zitten. In de derde kwartaalrapportage hebt u al kunnen lezen dat landelijk geen goedkeurende accountantsverklaringen worden verwacht voor het sociaal domein.

De belangrijkste oorzaken hiervan zijn dat we op dit moment nog lang niet alle facturen van de aanbieders kunnen controleren op cliënt en indicatie, en dat nog lang niet alle geleverde zorg bij ons is gefactureerd. Onderstaand leest u de laatste stand van zaken op het gebied van Beschermd wonen, Jeugdzorg en de Participatiewet. Gedeeltelijk hebt u dit al kunnen lezen in de derde kwartaalrapportage Q3.

Uitputting budget Beschermd wonen 2015

Op moment van schrijven van deze rapportage is onze inschatting dat we rond het budget zullen uitkomen. De eerst productieverantwoordingen Beschermd wonen *zorg in natura* laten een klein voordeel zien. Daarentegen laat het deel Beschermd wonen *persoonsgebonden budget* (SVB-trekkingsrecht) en de verzilvering daarvan, een stijging zien. Dat is daarmee dus een nadeel. De eigen bijdrage Beschermd wonen ontwikkelt zich richting de raming, met mogelijk een kleine plus. Maar een prognose van een mogelijk eindstand is momenteel echt niet te leveren.

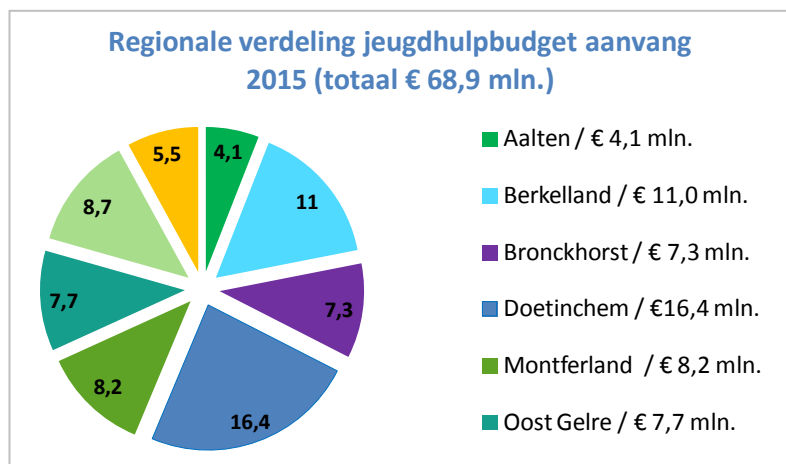
Binnen Beschermd wonen wordt in 2015 afgerond ca. € 20 mln. uitgegeven aan Beschermd wonen in natura en een kleine ca. € 7,0 mln. aan persoonsgebonden budget. Grosso modo lijkt het budget (€26,4 mln.) voor Beschermd wonen 2015 toereikend voor deze uitgaven, mede gelet op de eigen bijdrage. Het verwachte budgettaire neutrale saldo is namelijk incl. verrekening van de eigen bijdrage.

Let wel, dit is een allereerste inschatting: ook hierbij houden we dus een slag om de arm: deze inzichten kunnen nog wijzigen.

Uitputting budget Jeugd 2015 (reeds gemeld in Q3)

De acht gemeenten uit de regio Achterhoek hebben voor 2015 met elkaar afgesproken dat ze voor jeugdhulp samenwerken op het gebied van inkoop van jeugdhulp en ook op financieel vlak. Hoewel de administratieve processen nog niet 100% op orde zijn bij zowel aanbieders als gemeenten, is op basis van de uitgevraagde cijfers⁴ van aanbieders en onze eigen facturatiegegevens een voorlopige berekening gemaakt om te bepalen hoe we er eind 2015 voor staan.

De belangrijkste conclusie is daarbij dat we (nogmaals: gebaseerd op de huidige cijfers Q3) als regio in 2015 budgetneutraal uit zullen komen met het geld dat hiervoor door het Rijk beschikbaar is gesteld. We houden ook hierbij nog een behoorlijke slag om de arm aangezien vanwege administratieve redenen nog niet alle cijfers beschikbaar zijn. Regionaal was er aan het begin van 2015 € 68,9 (€ 16,4 mln. voor Doetinchem) beschikbaar voor jeugd:

⁴ 88% van de aanbieders heeft volledige input geleverd, dus 12% nog geen volledige input over de gevraagde periode.

Met Elkaar, Voor Elkaar – Kaderrapportage IV; 1 januari – 31 december 2015

Na de mutaties in de mei- en septembercirculaire 2015 is daar regionaal nog ca. € 2,0 mln. vanaf gegaan (voor Doetinchem ca. €0,5 mln., zie tabel [DDK Financieel effect taakmutaties circulaires](#)):

Jeugd – regionaal budget	Begroting 2015	Prognose 2015	Prognose resultaat 2015
Begroot jeugdhulp			
<i>Persoonsgebonden budgetten</i>	10.400	10.400	0
<i>Gebudgetteerde zorg: jeugdbescherming & jeugdreclassering</i>	6.300	6.300	0
<i>Gefactureerde zorg: Landelijke afspraken, bovenregionale zorg en vrijgevestigden</i>	10.000	10.000	0
<i>Zorgkosten met budgetplafond</i>	38.100	36.000	2.100
	64.800	62.700	2.100
Lokale uitvoeringskosten	4.100	4.100	0
Korting als gevolg circulaires	0	-2.000	-2000
<u>Totaal</u>	<u>68.900</u>	<u>68.800</u>	<u>100</u>

In regionaal verband betekent dat, dat we er vanuit gaan uit te komen met de beschikbare budgetten, maar dat er mogelijk wel onderling “verevend” moet gaan worden. Voor sommige gemeenten hebben de circulaires gunstig uitpakkt, en voor anderen niet. Daarom hebben de Achterhoekse gemeenten al op voorhand afgesproken dat in geval van tekorten bij de ene gemeente, anderen zullen “bijpassen”⁵.

Doorkijk naar 2016

Volgend jaar heeft het Rijk wederom minder financiën beschikbaar. In 2016 betekent dit dat de Achterhoekse gemeenten € 62,7 miljoen ontvangen voor Jeugdhulp. Dat is ca. € 4,1 miljoen minder dan in september 2015 (na doorrekening van de circulaires) en ca. € 6,2 miljoen minder dan in januari 2015. Dat betekent dat er volgend jaar en met het oog op de toekomst gekeken blijft worden naar andere mogelijkheden om Jeugdhulp effectief en passend in te zetten binnen de Achterhoekse gemeenten. Speerpunt daarbij is o.a. het verminderen van de inzet specialistische zorg; ook één van de pijlers van DDK. Voor 2016 hebben de Achterhoekse gemeenteraden opnieuw vereveningsafspraken gemaakt. Ditmaal voor een kleiner deel van de taken dan in 2015, namelijk alleen op de risicovolle en kostbare zorg. Financieel betekent (o.b.v. de laatst bekende gegevens) dit dat van het totale (rijks)budget voor jeugdzorg 2016 in de regio Achterhoek ruim € 24 miljoen vatbaar is voor verevening. Van het Doetinchemse budget is dat bijna de helft van ons budget, namelijk €6,7 miljoen van € 14,2 miljoen. Dit komt omdat Doetinchem relatief meer risicovolle en kostbare zorg heeft.

Uitputting Participatiebudget (bijstand/re-integratie) 2015

Het voorlopige resultaat over 2015 (v.w.b. Buig-gelden en re-integratiemiddelen), bedraagt € 0,5 miljoen nadelig.

Dit wordt veroorzaakt door:

- Maximaal eigen aandeel tekort BUIG-gelden met daarnaast een beroep op de vangnetregeling voor ruim € 1,2 miljoen;
- Resultaat re-integratiemiddelen;

⁵ zie verder raadsmededeling 2015-98: *Tussenbericht stand van zaken budgetten jeugdhulp regionaal*

Met Elkaar, Voor Elkaar – Kaderrapportage IV; 1 januari – 31 december 2015

- Uitkering Bbz (besluit zelfstandigen);
- Aandeel Doetinchem in fusiekosten Laborijn.

Ten aanzien van de Buig-gelden (bijstand) leidt een aanpassing van de verdeelsystematiek specifieke uitkering ingaande 2016 tot een groter aandeel voor Doetinchem in 2016. Vanaf 2016 zal naar verwachting dan ook geen beroep meer hoeven te worden gedaan op de vangnetregeling.

Voor 2016 geldt dat de beschikbare rijksmiddelen voor re-integratie leidend zijn voor het beschikbare budget. In 2016 zijn via de begroting 2016 implementatiekosten opgenomen voor de fusie Laborijn.

Risicobuffer

In 2015 heeft de gemeente de verplichting zorgcontinuïteit te bieden en het overgangsrecht te respecteren, waardoor beïnvloeding van kosten slechts beperkt mogelijk is. Om deze risico's het hoofd te bieden is in DDK3 besloten tot het instellen van een risicobuffer. De risicobuffer is een structureel bedrag dat de komende jaren opbouwt als de in DDK3-vastgelegde hefbomen naar behoren werken. Conform begroting 2016 is deze risicobuffer nu als volgt:

Risicobuffer sociaal domein DDK 3 cf. begroting 2016	2015	2016	2017	2018
Risicobuffer	358	1.362	2.456	3.449

(x € 1.000)

Hierin zijn effecten van de circulaires niet meegenomen.

Risicoreserve

De risicoreserve (reserve sociaal domein) is i.t.t. de risicobuffer geen nog op te bouwen reserve, maar een daadwerkelijk budget voor calamiteiten en onverwachte tegenvallers. Deze reserve bedroeg €2.139.951 op 1 januari 2014. De reserve groeide in 2014 met circa € 1 miljoen tot €3.153.579. De raad heeft tijdens de behandeling van de *Jaarstukken 2014* besloten tot het vormen van een nieuwe reserve *Maatschappelijke opvang regionaal*. Hiertoe is €769.875 overgeheveld vanuit de reserve sociaal domein naar deze nieuwe reserve, waardoor de risicoreserve sociaal domein in 2015 €2.383.704 bedroeg.

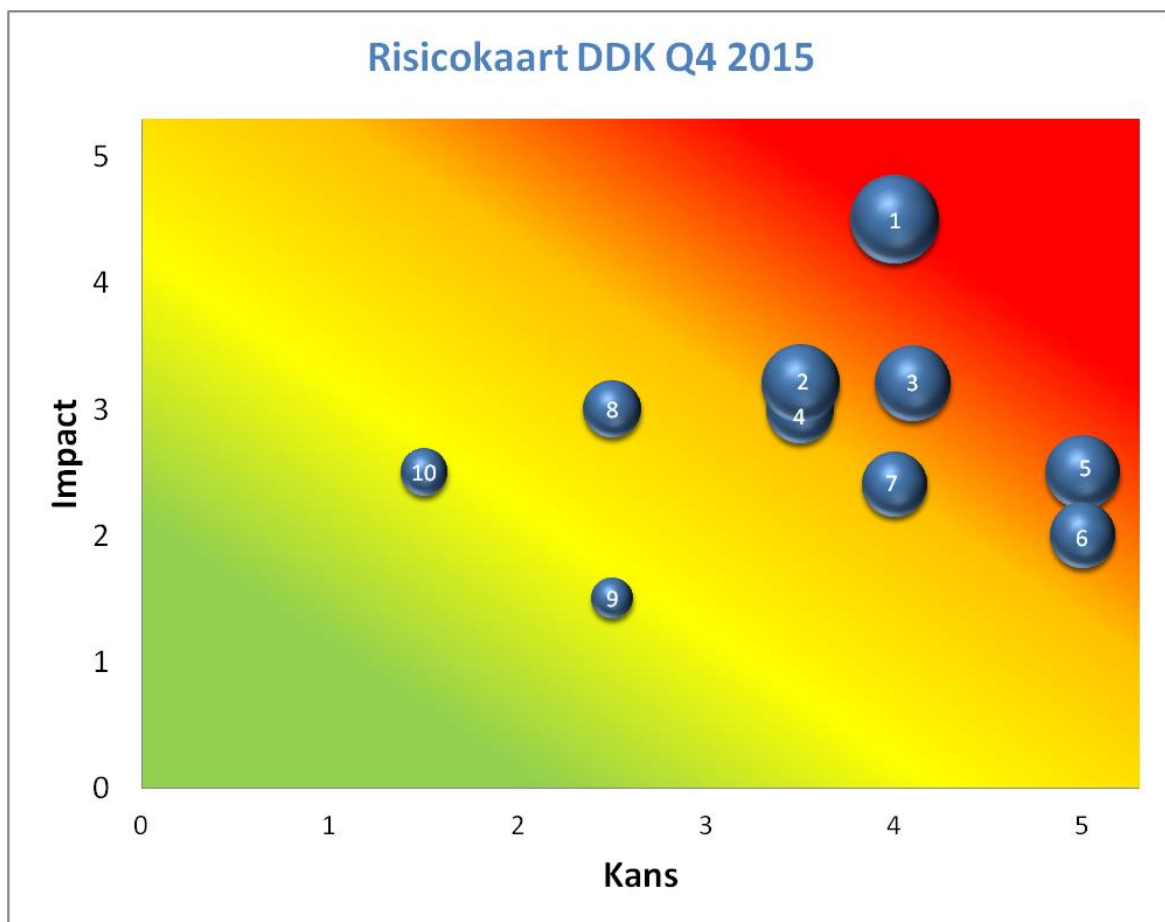
Tot en met 2015 is ca. € 1,2 miljoen ingezet voor implementatie van nieuwe taken, waardoor het saldo per 2016 circa € 1,2 miljoen bedraagt. Een deel daarvan heeft al bestemming voor de uitvoering van beleidsplannen, zoals de jeugdagenda.

De raad kan echter besluiten tot herbestemming indien dit nodig wordt geacht. Als blijkt dat de reserve sociaal domein onvoldoende saldo heeft om risico's op te vangen, worden de risico's afgedekt uit de algemene reserve.

6. Risico's

Het jaar 2015 was als ontwikkel- en transitiejaar een turbulent jaar voor gemeenten. De gemeente Doetinchem is in 2014 begonnen met risicomanagement in het sociaal domein. Daarbij zijn inhoudelijke risico's onderscheiden van financiële. dat in 2015 lang niet alles goed is gegaan, doet het ons deugd dat er zich, voor zover wij nu weten, geen grote, talrijke en/of ernstige incidenten hebben voorgedaan.

De risico's hebben zich gedurende 2015 daarom bewogen van inhoudelijke risico's voor de geboden ondersteuning ("er gaat iets mis met de mensen waar wij verantwoordelijk voor zijn") naar grotere risico's voor de budgettaire kant ("er gaat iets mis omdat we niet weten of we uitkomen binnen de budgetten"). De gemeente Doetinchem heeft echter steeds ingezet op het motto: "Niemand tussen wal en schip". Daarmee blijkt het spanningsveld tussen het vinden van goede maatwerkoplossingen, de toetsing van rechtmatigheid en het inzicht krijgen in onze eigen financiën één van de meest dominante thema's waar we nu in de huidige werkpraktijk mee te maken hebben. Dat zal ook in 2016 nog een zoektocht zijn; onzekerheid over budgetten blijft de boventoon voeren, maar wij vertrouwen erop dat naarmate de tijd voortschrijdt we steeds meer weten en steeds meer kunnen gaan van *decentralisatie* naar *transformatie*. Tot het zover is, is dit onze top 10 van risico's:

We zien een tweetal risico's dat zich in 2015 (en 2016) zeker heeft voorgedaan: de ICT- en informatievoorziening en het vraagstuk van voldoende capaciteit op Zorg- en Buurtplein. Inhoudelijke risico's (direct gevolg voor onze inwoners) zien we kleiner worden, maar onzekerheid op financiële vraagstukken blijft. Het totaal risico is iets toegenomen. Op de volgende pagina's volgt een actualisatie van de risico top-10.

Actualisatie risico top-10

#1. Onzekerheid aantallen cliënten beschermd wonen in relatie tot het rijksbudget

Hoewel de doelgroep inmiddels beter in beeld is dan voorheen het geval was, blijft op moment van schrijven het risico hetzelfde. Het rijksbudget voor 2015 is de meicirculaire verlaagd met €276.000, maar er zijn geen additionele kortingen gekomen. We weten echter nog niet zeker of we uitkomen met het beschikbare budget: inmiddels houden we voor 2016 rekening met ongeveer 650 personen die hun indicatie verzilveren, maar we weten nu ook dat er ruim 750 geldige indicaties in ons bestand staan.

Of daar ook “echt mensen achter zitten” is nog niet zeker. We hebben immers nog niet al deze mensen gesproken (in het Gesprek) en ook geldt hier overgangsrecht. Het is goed mogelijk dat in dit deel van de bestanden nog veel “vervuiling” zit, maar we kunnen niet met 100% zekerheid aannemen dat het budget over 2015 toereikend is. De bandbreedte tussen 650 en 750 is immers vrij ruim en ook de betalingen over 2015 zijn op moment van schrijven nog niet afgerond. Gecombineerd met feit dat het gaat om een gemiddeld kostbaar type ondersteuning resulteert dat in een hoger financieel risico op dit onderdeel. Tot ten minste bij het verschijnen van de Jaarrekening 2015 staat dit risico op € 900.000 (was € 750.000).

#2. Onzekerheid aantallen cliënten jeugdzorg in relatie tot het rijksbudget

Inmiddels weten we vrij goed voor welke aantallen jongeren wij verantwoordelijk zijn. We weten ook dat wij bij aanvang van 2015 voor meer jongeren verantwoordelijk waren (die al een indicatie hadden) dan op basis van de overdrachtscijfers aangenomen kon worden. Ook de autonome instroom (nieuwe gevallen) is een punt van aandacht: de “verwijsroute” via de huisarts (een substantieel deel van de MAZ'en) is een risico, zowel in financiële zin als in inhoudelijke zin (er is niet altijd tussenkomst van een Buurtcoach die gezinsbreed naar de situatie kijkt). Dit heeft beide een gevolg voor de uitputting van de budgetten.

Voor 2016 wordt de gemeente €1,9 mln. gekort, en dat is dus een groter risico. In theorie is dat omdat er ook minder taken (minder ondersteuningsvraag) tegenover staan. Een zuivere taakmutatie is daarmee geen risico (minder taken = ook minder geld nodig), maar als de realisatie niet klopt met budget, dan is er wel degelijk een probleem. Daar komt dus bij dat wij van niet iedereen in beeld hebben wat er achter de indicatie schuil gaat en wat daarin mogelijk nog te verbeteren is.

Uit de analyse van de regionale omzetgegevens over driekwart jaar blijkt dat op we op regionaal niveau binnen de beschikbare budgetten blijven, hoewel we voor in Doetinchem in 2015 ca. €500.000 gekort worden. Regionaal verevenen we wel bij lokale tekorten, maar ook bij een overschot kan het zijn dat wij ons overschot niet mogen behouden. Vanwege de hogere Doetinchemse instroom wordt het lokaal risico echter wel hoger ingeschat, op nu ca. €600.000.

#3. Preventie en substitutie leidt onvoldoende tot afname vraag 2^e-lijns ondersteuning

Als gevolg van de verplichting tot het bieden van continuïteit van zorg is het effect van preventie en substitutie in 2015 nog beperkt (ca. de helft van de Gesprekken is in 2016). Hiermee is in de raming van het financieel effect van deze hefbomen rekening gehouden.

Daarnaast kost het tijd om in de praktijk vorm te geven aan de nieuwe gekantelde werk- en denkwijze. Buurtplein en Zorgplein werken samen om deze gekantelde werkwijze meer vorm te geven, wat ook terug te zien is in de wijze waarop ondersteuningsvragen uiteindelijk opgelost worden (relatief meer in het eigen netwerk/door eigen kracht). Ook kost het tijd om de voorliggende voorzieningen in de vorm van collectieve activiteiten en kortcyclische cliëntondersteuning goed in te richten en effecten hiervan zijn grotendeels pas op termijn zichtbaar. Wel zien we op dit terrein gereede inspanningen: zie hiervoor de voorbeelden zoals beschreven onder [collectivering door Buurtplein](#).

We investeren dus in preventie, zoals beschreven in de preventie-agenda Jeugd & Wmo. Het is momenteel nog lastig om de concrete effecten van meer preventie uit te drukken in euro's, waardoor dit financieel risico nog blijft bestaan. Feitelijk zou het intensiever gebruik van voorliggende voorzieningen tot uiting moeten komen in een afname van het inzetten van 2^e-lijnsvoorzieningen. Dit is echter een langjarige doelstelling. Ook hierbij geldt dat de Jaarrekening een belangrijke eerste inzicht geeft in het bereiken hiervan.

#4. Het rijksbudget dat de gemeente ontvangt is onvoldoende voor het uitvoeren van de taken.

Vanaf 2016 is het objectief verdeelmodel ingevoerd voor het rijksbudget voor de Jeugdzorg en de Wmo. Dit is op basis van de realisatiecijfers 2014, maar wij weten nog niet of dit overeenkomt met de beschikbare budgetten. De vraag is dus of het reëel volume strookt met het gebudgetteerd volume (waar budget voor is). Dat komt omdat enerzijds de factuurstromen nog niet volledig dekkend zijn en anderzijds omdat wij nog niet iedereen gesproken hebben. Zoals eerder uiteengezet zit dit risico met name op Beschermd wonen (apart risico), jeugd (apart risico) en de nieuwe taken Wmo (vml. AWBZ).

#5. ICT infrastructuur en informatievoorziening

Het basisbestand komt steeds beter op orde. Het is de afgelopen tijd nodig gebleken extra capaciteit in te blijven zetten om gegevens te controleren, mutaties te verwerken en facturen in te boeken. Het risico van € 100.000 heeft zich in de loop van 2015 daarmee voorgedaan. Additioneel is de afgelopen periode aanvullende, flexibele capaciteit ingezet om facturen te toetsen op volledigheid en rechtmatigheid. Dit zijn zeer omvangrijke en arbeidsintensieve werkzaamheden die én niet kunnen blijven liggen én ook niet achterwege gelaten kunnen worden. Het niet of te laat betalen (vanwege de toetsing) zou immers risico's kunnen opleveren voor de aanbieders, en daarmee voor onze inwoners.

Dat betekent dat dit grotere extra risico zich ook eind 2015 voorgedaan heeft. Het totaalbedrag komt daarmee op € 350.000, waarvan een groot deel zich reeds gemanifesteerd heeft (inzet van flexibele schil). Zodra de basisadministratie voor Jeugd en Wmo op orde komt, moet en kan hierin afgeschaald worden. Het afwikkelen van facturen kan dan sneller en meer automatisch geschieden. We zien hier overigens wel sterke verbeteringen in: aanbieders leveren completere facturen aan, en wij kunnen dit sneller matchen aan onze eigen systemen.

#6. Zorgplein en Buurtplein zijn onvoldoende toegerust op de aanwezige caseload

Het Zorgplein en Buurtplein zijn met zorg ingericht om te kunnen voldoen aan de verwachte caseload. De werkelijke caseload en de complexiteit van deze caseload blijkt zwaarder dan vooraf ingeschat. Met name aanvragen gerelateerd aan de nieuwe taken (begeleiding/Beschermd wonen/jeugdhulp) kosten meer tijd om te behandelen: er moet meer en dieper onderzoek gedaan worden. Het gaat daarbij niet om gebrek aan kwaliteit bij de consultants, maar om de complexiteit van de materie. Het meer klassieke *Ondersteuning thuis – Schoon huis* is relatief eenvoudiger, nog los van het feit dat we daar meer ervaring mee hebben. De nieuwe taken kenmerken zich door het vereiste van een brede kijk op de ondersteuningsvraag en de individuele situatie, het bieden van meer nazorg, het ondersteunen in het proces, het sturen op preventie en advies en informatie. Regelmatig komt het voor dat één Gesprek niet voldoende is, en dat kost tijd.

Er is in 2015 relatief veel verloop geweest op Zorgplein. In de formatie is bewust gekozen voor een flexibele schil. Hierdoor is het verloop relatief hoog en is de personele bezetting niet constant op gewenst niveau. Een inhoudelijk risico daarbij is het niet halen van servicenormen. Aan dit capaciteitsvraagstuk wordt momenteel in een verbeterprogramma gewerkt, met name op de onderdelen administratie & facturatie (hierboven reeds benoemd), het voeren van de resterende Gesprekken en versterking van het onderdeel bezwaar en beroep. Het lijkt echter meer dan redelijk om dit risico nu in te schatten op € 150.000 teneinde daarmee de inhoudelijke risico's voor onze inwoners (beslistermijnen halen, juridisch juiste beschikkingen) zoveel mogelijk te beperken.

Daarnaast wordt vanaf dit kwartaal gestart met een scholingsprogramma dat toeziet op de verbetering van de juridische kennis bij consultants en de invoering van een standaard onderzoeksformat om de kwaliteit van onderzoek te waarborgen en de rechtszekerheid voor onze inwoners te vergroten.

#7. Verplichting zorgcontinuïteit

Vanuit de verplichting om continuïteit van zorg te bieden in 2015 heeft de gemeente met een grote hoeveelheid zorgaanbieders financiële afspraken gemaakt. Hierdoor blijft een beperkte financiële ruimte beschikbaar om te investeren in de uitvoeringsorganisatie, voorliggende voorzieningen en innovatie. Desondanks heeft gD sterk ingezet op aanwezigheid in de wijk en de daarbij passende uitvoeringsorganisatie. Staatssecretaris Van Rijn heeft daarnaast 6 maanden langer overgangsrecht voor pgb toegezegd (zonder bijbehorende budgetten), waardoor deze financiële impact groter is geworden. Inmiddels is het jaar overgangsrecht (uitgezonderd Beschermd wonen) echter afgelopen, waardoor het grootste deel van dit risico achter ons ligt. Dit risico is derhalve afgewaardeerd naar € 150.000 (o.a. verlengd overgangsrecht pgb + Gesprekken die nog niet gevoerd zijn, maar waarbij indicatie niet langer bevattelijk is voor het overgangsrecht).

#10. Politieke arena en de risico-regelreflex

Naarmate de tijd vordert ontstaat meer duidelijkheid over veel zaken omtrent de nieuwe taken van de gemeente. Via de meicirculaire hebben we meer duidelijkheid gekregen omtrent de rijksbudgetten en het objectief verdeelmodel. De landelijke problemen omtrent de pgb's zijn opgelost. In zijn er geen ingrijpende wijzigingen geweest die toe te schrijven zijn aan dit risico. Voor 2016 worden echter wel (kleine) beleidsaanpassingen verwacht.

Actualisatie risicomatrix

Op dit moment bedraagt het totaalrisico op basis van de risico top-10 ca. € 3,2 mln. Het verdient aanbeveling om na vaststelling van de Jaarrekening 2015 een nieuwe inschatting te maken van de risico's omdat dat daarbij inzicht wordt gegeven in het daadwerkelijk zorggebruik. Veel van onderstaande risico's hangen namelijk samen met de vraag of het beschikbaar budget correspondeert met de daadwerkelijke uitgaven. Als dat zo is, dan kunnen een aantal risico's substantieel afgewaardeerd worden. Zo niet, dan hebben een aantal van de gecalculerde risico's zich dus in meerdere of in mindere mate voorgedaan.

Nr.	Risico	Waarom een risico?	Financiële impact Q3	Financiële impact Q4
1	Onzekerheid omtrent de juiste aantallen cliënten in Beschermd wonen in relatie tot het Rijksbudget.	- Omdat budget van het rijk mogelijk niet matcht met aantal inwoners Beschermd wonen. - Uit onze systemen lijkt er een verschil te zijn in aantal geldige indicaties (meer) vs. aantal waarop budget gebaseerd is (minder). - Dit kostbare trajecten zijn.	€750.000	€ 900.000 ↑
2	Onzekerheid omtrent de juiste aantallen jeugdigen in Jeugdzorg in relatie tot het Rijksbudget.	- Omdat budget van het rijk mogelijk niet matcht met aantal jeugdigen met jeugdhulp - We verantwoordelijk zijn voor meer jeugdigen dan verwacht.	€500.000	€600.000 ↑
3	Investering in preventie en substitutie leidt onvoldoende tot gewenste afname in vraag 2 ^e lijns ondersteuning.	- Omdat er geïnvesteerd is en wordt in preventie. - Overschrijding van het beschikbare budget voor 2 ^e -lijns ondersteuning.	€550.000	€550.000 →
4	Het rijksbudget dat de gemeente ontvangt is onvoldoende voor het uitvoeren van de taken.	- Omdat de Rijksbudgetten veelal overgegaan zijn met kortingen, is het de vraag of we voldoende budget hebben voor deze taken. - Met name op het gebied van nieuwe taken Wmo hebben we nog niet iedereen in beeld (Gesprek)	€500.000	€500.000 →
5	De ICT-infrastructuur en informatievoorziening.	- Inefficiënte dienstverlening naar inwoner en aanbieder; - Er moet extra capaciteit ingehuurd worden om administratie, facturatie en ICT goed op orde te krijgen. - Sluitend financieel overzicht ontbreekt.	€200.000	€350.000 ↑
6	Het Zorgplein en het Buurtplein zijn onvoldoende toegerust op het behandelen van de aanwezige caseload.	- Ontstaan van wachtlijsten is onwenselijk. - Wettelijke termijnen worden niet gehaald. - Er moet extra capaciteit ingehuurd worden om Gesprekken te voeren (teneinde Kanteling verder te realiseren). - Er moet extra capaciteit ingehuurd worden om bezwaren af te handelen.	-	€150.000 ↑
7	Bepaalde beleidsvrijheid door de verplichting om continuïteit van zorg te bieden in 2015.	-- Vanuit de verplichting om zorgcontinuïteit te bieden is het lastig om in 2015 tarief- en efficiencyvoordelen te behalen. -2015 afgelopen, einde overgangsrecht voor de meeste gevallen.	€450.000	€150.000 ↓
8	Ontstaan van jurisprudentie op nieuwe wetgeving.	- Jurisprudentie kan leiden tot noodzakelijke wijziging in beleid. Dit kan leiden tot kosten.		→
9	Contractbeheer is onvoldoende ingericht.	- Correcte uitvoering van contracten wordt onvoldoende bewaakt. - Geen inzicht in omvang van de verplichting die met een contract is aangegaan.		→
10	Politieke arena en de risico-regelreflex.	- (Dure) maatregelen en/of bijstelling van beleid met nauwelijks effect.	-	→
			€2.950.000	€3.200.000